

Maria és un nou començament en l'acció redemptora de Déu

La Immaculada esdevé una festa entranyable per al poble cristià. Com diem en la nostra editorial: «En la festa de la Puríssima implorem per la humanitat, contra tota temptació de desencís, aquella puresa de cor que fa el món més responsable i la vida més joiosa».

El teòleg Hans Urs von Balthasar deia:

«Sense Maria, el cristianisme corre el risc d'esdevenir inhumà. L'Església es torna funcional, perd l'ànima, es transforma en una societat on regna una activitat febril, on resulta impossible de refer les forces, on la persona es deshumanitza en la planificació. I com que, dins aquest món, fet únicament de força i acció, una ideologia només és reemplaçada per una altra, l'home no hi troba més que la crítica, l'amarguesa, la manca d'amor i, al capdavall, l'enuig».

Editorial a pàg. 2

Tertio Millennio Adveniente

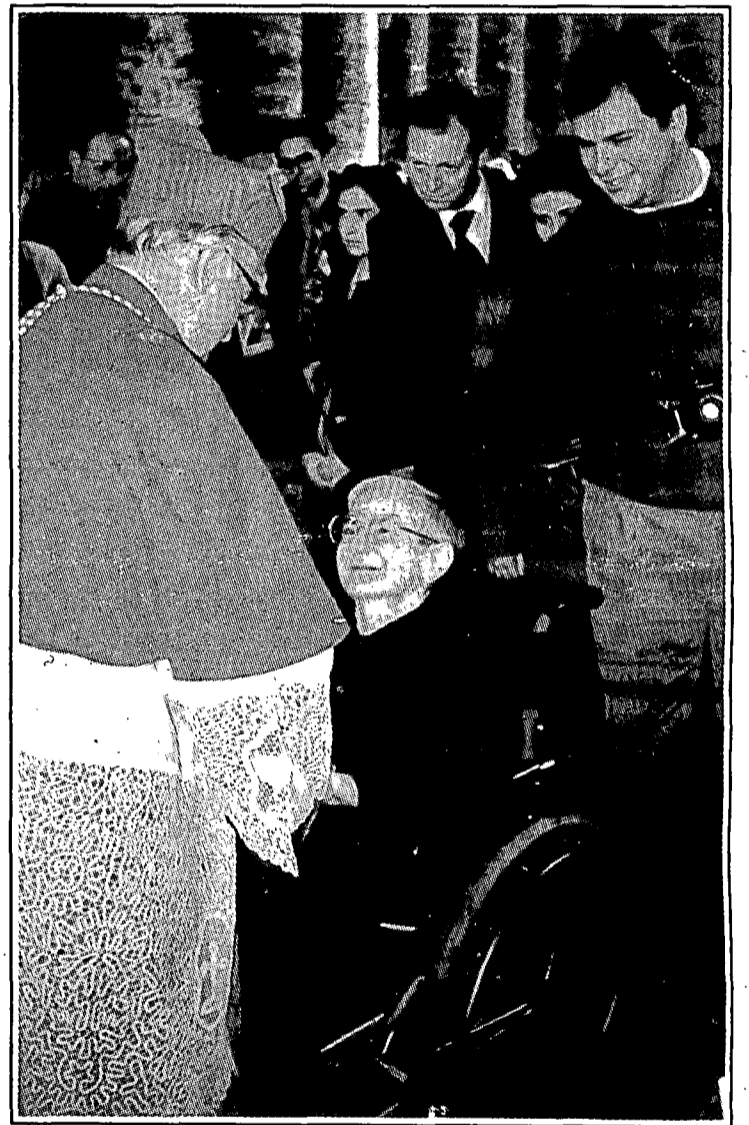
Segona part: de les pàgs. 12 a la 15

El Sant Pare al cardenal Carles

«L'aplicació del seu Pla Pastoral serà una fructuosa aportació al Concili»

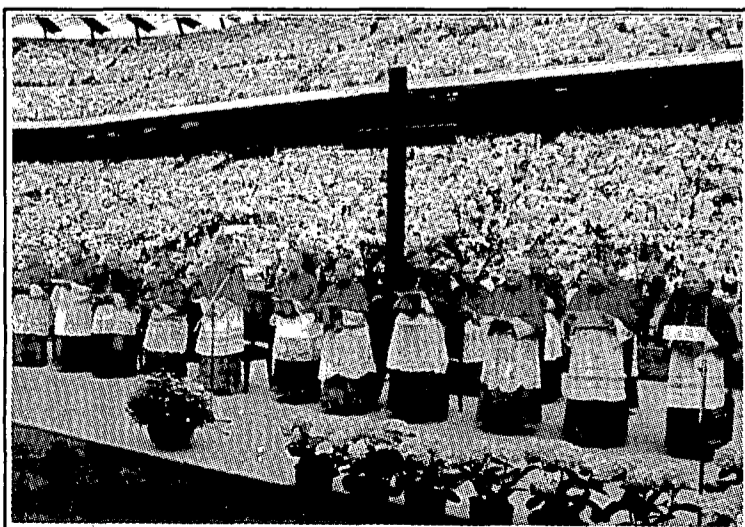
Aquestes paraules, extretes del paràgraf que el Sant Pare pronuncià en català dins l'audiència concedida als pelegrins presidits pel Cardenal Carles, reflecteixen l'interès de Joan Pau II perquè les orientacions bàsiques del Pla Pastoral del Cardenal de Barcelona —*«Identitat, comunió i evangelització»*— serveixin no solament per revitalitzar l'Arxidiòcesi barcelonina sinó que constitueixin també una aportació significativa al proper Concili Provincial.

Text íntegre i crònica de Jaume Aymar a pàgs. centrals.

El dia 18, diumenge, al Palau Sant Jordi

Barcelona prepara la gran Trobada Diocesana

Ja s'han repartit alguns milers d'entrades. L'interès de les famílies i les parròquies de l'arxidiòcesi de Barcelona per participar en aquesta gran Trobada Diocesana del dia 18 assegura amb escreix el seu èxit. El Cardenal Carles, en la carta de convocatòria, ha escrit el següent:

El dia 18 de desembre de 1994, l'Arxidiòcesi de Barcelona celebrarà la Statio Dioecesis-Aplec Diocesà. Vol ser un acte de reafirmació de la comunió diocesana i de trobada dels germans en la fe. Comunió

que vol fer-se visible, entorn del Cardenal-Arquebisbe i dels seus Auxiliars, independentment de les diferències de sexe, classe social, carismes eclesials, compromisos evangelitzadors o responsabilitats ministerials. Trobada que volem que sigui festiva, eucarística i fraternal, un estímul i un ajut per a tots els catòlics de l'Arxidiòcesi de Barcelona.

Aquesta celebració, que desitjarem que fos anual, se centrarà cada any sobre un tema. L'Any Internacional de la Família, aquesta serà

l'objecte de la nostra reflexió i de la nostra pregària.

Desitjo convidar tots els catòlics a participar en un acte que, els responsables, han preparat amb tota la seva il·lusió i no poc esforç.

Trobades com la del dia 18 són des de fa temps esdeveniments molt normals en d'altres grans diòcesis del món. La fotografia ens mostra el cardenal Martini, arquebisbe de Milà en el gran encontre de cloenda de la campanya «Néixer, viure i morir» realitzada l'any passat en aquella diòcesi.

Editorial

La Puríssima Concepció

El 0'7%

¿No trobeu que ens ve bé, enguany, fixar els ulls, una mica cansats de tantes misèries, en la Puríssima Verge Maria? I no pas com a evasió, sinó com a retorn a la bondat del cor, l'única força que pot regenerar la nostra vida. Ens convé tornar al convenciment evangèlic que és el cor de l'home el que fa bones o dolentes les coses. Que no ens salven els sistemes ni els poders d'aquest món, menys encara la seva malícia amb capa de sagacitat. És l'home salvat per Jesús qui salva el món. L'evasió arriba més aviat de la mà de l'oblit de la nostra vocació transcendent que deixa sense sentit la vida i ens posa a mercè de qualsevol cosa. Evadir-se de Déu i de la seva veu que s'insinua en la consciència, aquest és el perill d'avui.

Maria, acollint aquella veu, se situa en el camí del nostre retorn a la casa del Pare. N'havíem fugit, en fugim constantment amb un afany pueril de construir-nos al marge del

nostre Creador. I ens autodestruïm... Quan ella diu a l'àngel, missatger de Déu: «que es compleixin en mi les teves paraules» (Lc. 1, 38), venç la vella temptació: «seríeu igual com déus...» (Gn. 3, 4) i és aleshores, paradoxalment, que assolix per als homes la màxima elevació. Aquells mots «que es compleixin», «fiat»... anticipaven la tercera petició de la pregària del parenostre que ens ensenyaria Jesús: faci's la vostra voluntat així a la terra com es fa en el cel. En Jesucrist, Déu fet home, es va fer palesa la meravella del nou humanisme cristià: la voluntat de Déu és la felicitat de l'home, fins al punt que fora d'ella no aconseguim de ser feliços ni aconseguim de trobar Déu si no estimem l'home.

En la festa de la Puríssima implorem per a la humanitat, contra tota temptació de deserció, aquella puresa de cor que fa el món més respirable i la vida més joiosa. «Déu meu, creeu en mi un cor ben pur, feu renèixer en mi un esperit ferm» (Salm 50).

És reconfortant que tants ciutadans i, entre ells, tants joves hagin sortit al carrer a demanar el compliment d'un antic —i mínim— compromís d'ajuda al Tercer Món: l'aportació del 0'7% dels pressupostos de les administracions. Si tant sovint hem de lamentar la manca de valors en la nostra societat, val la pena que, quan n'aflorea un, sapiguem apreciar-lo i col·laborem a difondre'l. Les tragèdies del món subdesenvolupat: la fam i la sequera, les malalties massives, la dependència de poders explotadors, les lluites internes, pròpies o induïdes... són una crida a la nostra consciència de persones instal·lades en la minoria rica del món. Ens adherim a aquesta petició d'ajuda al Tercer Món, que avui esdevé un clam popular a les autoritats. Caldria, però, que aquesta sol·licitud no significués traspasar tota la responsabilitat a les administracions. Al costat de la solidaritat a través de l'erari públic al qual tots contribuïm, hi ha la solidaritat més personal que és a l'abast de tots. En aquest sentit, potser hauríem de fer extensiva la protesta a nosaltres mateixos...

Tribuna

La santedat de Maria ennobleix les nostres esglésies

Bernabé Dalmau
és monjo de Montserrat

La Providència ha volgut que es retardés dues setmanes la Jornada de pregària a Montserrat pel Concili Provincial. El fet que tingui lloc el proper dissabte, dos dies després de la solemnitat de la Immaculada Concepció, enriqueix doctrinalment el sentit de la celebració. Maria, que ens acompanya al llarg de l'Advent i que, sota l'advocació de Montserrat, és invocada de cara a la celebració del Concili, il·lumina amb la seva santedat aquesta assemblea històrica del poble de Déu a casa nostra.

La litúrgia romana no sol parlar gaire, per no dir mai, d'Esglésies en plural. Més aviat té present l'Església local que celebra els misteris o bé l'Església universal que actualitza a la terra l'obra de Jesucrist. Per això destaca amb un relleu singular aquella antífona de la festa de Nativitat que diu que «Maria amb la seva santedat —literalment, amb la seva vida inclita— il·lumina, ennobleix, *totes les Esglésies*». No és casual que aquest text ens vingui de l'Orient, on el sentit de conciliaritat ha estat més perennement conservat.

Les nostres Esglésies faran experiència forta de conciliaritat. I cal que la facin, perquè la interrelació que d'una vintena d'anys ençà ha esdevingut més estreta demana ja passar a una acció conjunta de més volada. Junt amb la conciliaritat, també de l'Orient podem aprendre la característica sensibilitat envers l'acció de l'Esperit i la sòlida devoció a Maria, Mare del Crist. Trets que solen donar un to d'humanitat i de tendresa cristiana a la presència mateixa de l'Església en la cultura ambiental i a l'exercici del ministeri pastoral.

I amb tot, les nostres Esglésies de la Tarraconense són ben occidentals, ben mediterrànies, amb forta tradició de romanitat. Tanmateix això no és obstacle perquè l'experiència de la conciliaritat hi doni els seus fruits. En efecte, el Concili Vaticà II potenciat la doctrina de la col·legialitat episcopal, però el seu exercici ha passat molt a segon terme. No sols per la comprensible gelosia de cada diòcesi a guardar la pròpia idiosincràcia, sinó igualment per altres motius. Així, per exemple, l'actual cardenal Congar ja diagnosticà fa trenta anys que la forta personalitat dels Papes podria ser un inconvenient

per a l'exercici de la col·legialitat. Podríem trobar-ne un altre en la identificació de col·legialitat episcopal amb l'aparatós embalum estructural de les grans Conferències Episcopals i llur coincidència amb els límits dels Estats.

En canvi, la tradició conciliar de les Esglésies locals, i en particular la de la Tarraconense, la més prolífica de l'Occident cristià, uneix a la dimensió d'universalitat de l'Església i a la comunitat fonamental que és la diòcesi el sentit de la germanor entre Esglésies i, cosa important avui dia, una major inculturació de l'Evangeli. Mai no valorarem prou el lligam que Pau VI (*Evangeli nuntiandi*, 20) establí entre evangelització i inculturació, ni el dens discurs de Joan Pau II sobre cultura i nació (al Consell de la Unesco, 2.VI.80). Evidentment, cada diòcesi no té una cultura pròpia. D'aquí la necessitat que les Esglésies veïnes que comparteixen una mateixa identitat cultural facin conjuntament la penetració del missatge cristià i l'atenció pastoral.

Creixement en la comunió, acompanyada d'una major coordinació de forces al si de cada diòcesi i entre les nostres diòcesis, és

un dels principals objectius del Concili, concretat en el tema quart. La santedat de Maria hi pot aportar un exemple esclaridor, perquè com a Mare i Tipus de l'Església té la missió d'intercedir «perquè tots els pobles de la humanitat... tinguin la felicitat d'aplegar-se amb pau i concòrdia en un sol Poble de Déu» (*Lumen gentium*, 69).

Però també el cristià de casa nostra endevinarà fàcilment que el tarannà senzill de Maria, mare de misericòrdia, pot aportar molta llum al moment de pregar, reflexionar i treballar perquè la nostra Església sigui sol·lícita envers els pobres i marginats. O bé que, la Mare de Jesucrist, sempre atenta a la paraula de Déu i humil acollidora dels seus dons, és un punt de referència insubstituïble en el moment de relançar la pastoral sacramental. En fi, també la posta en marxa del vast tema conciliar d'*Anunciar l'evangeli a la nostra societat* pot aprendre molt d'Aquella que visqué les Benaurances abans que fossin anunciades.

Un nou reclam, doncs, per a permetre que l'Esperit que cobrí Maria amb la seva ombra faci sentir la seva veu i la seva força a les nostres Esglésies en estat de Concili.

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragones, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoeditat i compaginat: Josep Samper i Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggari 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiograf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 24.804 Ptes.
Àsia i Oceania: 35.724 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Cerd. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbó, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Còdina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

Celebració a la Basílica de Yamoussoukro

Vaticà

El missatge del Papa pel dia internacional dels malalts

El Vaticà ha publicat el missatge del Papa Joan Pau II per la diada internacional dels malalts de 1995, que se celebrarà l'11 de febrer a tot el món. Ha anunciat que la manifestació més important tindrà lloc a la Basílica de Yamoussoukro, a la Costa d'Ivori. La seva celebració en terra africana, escriu el Papa, convida a reflexionar sobre les relacions del dolor i de la pau.

Aquestencontre, explica Joan Pau II en el seu missatge dedicat a aquesta jornada, se celebrarà en unió amb l'Assemblea especial per a l'Àfrica del Sínode dels bisbes. També serà «una ocasió de participar amb la joia de l'Església de la Costa d'Ivori, que celebrarà el centenari de l'arribada dels primers missioners».

En el món, continua el Papa, identificar les causes del sofriment i la recerca de remeis és un assumpte difícil. Quan no són cristians que es lliuren a lluites fraticides... Tanmateix, diu Joan Pau II, el cristià, per l'acceptació de la mort en el sofriment, dona testimoni de la força que troba en la Creu. «La valorització del sofriment i la seva ofrena per a la salva-

ció del món estan ja dintre seu com accions i missions de pau, ja que el testimoni coratjós dels febles, dels malalts i dels qui pateixen ajuda a una més alta contribució a la pau».

El Papa subratlla encara, tot desenvolupa la idea central del seu missatge «el creient sap que, unint-se als sofriments de Crist, esdevé un autèntic artesà de pau». «Això és un misteri insondable, els fruits del qual es poden evidenciar en la història de l'Església particularment en la crida dels sants». Resumint, «si existeix un sofriment que condueix a la mort també hi ha un sofriment que du a la conversió i transforma el cor de l'home».

Per finalitzar, Joan Pau II demana als qui pateixen en llur cos o en llur esperit de considerar aquest es-

tat com «una crida de Déu per esdevenir uns treballadors de pau a través de l'ofrena i del dolor» i al mateix temps demanar a Jesús «la força de transformar la prova en do».

Aquest missatge no es dirigeix solament als homes sinó a tota la societat, a la qual Joan Pau II considera també malalta. «Està malalta, observa, d'un egoisme desorbitat, d'individualisme que sovint proposa com a model de vida, de negació i d'indiferència, que es demostra per la crisi de valors espirituals i morals que preocupa tant a la humanitat». Joan Pau II afegeix: «Les malalties de l'esperit no són pas menys perilloses que les malalties físiques, entre elles hi ha una influència recíproca». (APIC)

La lectura clau d'un pontificat

El Papa Joan Pau II diu: «L'actual pontificat, des del seu primer document, parla del gran Jubileu d'una manera explícita. La preparació de l'any 2000 esdevé una de les seves claus d'interpretació.» (*Tertio millennio adveniente*, n. 23) Heus aquí algunes indicacions:

■ *Encíclica «Redemptor hominis» (1979)*. «Ara és el moment, després del meu molt estimat predecessor Joan Pau I, en què Déu m'ha confiat, en el seu misteriós disseny, el servei universal lligat a la Seu de Pere a Roma quan ja està molt pròxim l'any 2000. (...) Aquest any serà l'any del gran Jubileu. (...) Estem, en certa manera, en el temps d'un nou Advent, en un temps d'espera». (n. 1).

■ *«Encíclica «Dominum et vivificantem» (1986)*. «És envers l'Esperit Sant que es giren els pensaments i el cor de l'Església en aquest final del segle XX i dintre la perspectiva del III mil·lenni des de la vinguda al món de Jesucrist. Mentrestant girem la nostra mirada cap al gran Jubileu en el qual l'Església celebrarà aquest esdeveniment» (n. 49).

■ *Discurs en el consistori dels cardenals (13 de juny 1994)*. De cara a aquest gran Jubileu, l'Església necessita de *metanoia*, és a dir, discernir sobre els mancaments històrics i les negligències dels seus fills en relació amb les exigències de l'Evangeli. Ens cal un reconeixement valent de les pròpies faltes i també de les omissions. Els cristians també hi hem estat responsables d'una manera o altra. Ara bé juntament amb una generosa intenció de posar-hi remei, l'ajuda de Déu, pot donar una esbranzida eficaç a la nova evangelització i fer més fàcil el camí vers la unitat».

■ *«Entrar en l'esperança» (octubre 1994)*. Quan s'apropa el tercer mil·lenni, els cristians ens adonem que el primer mil·lenni ha estat el de l'Església unida i el segon ha conegut, tant a l'Orient com a l'Occident, uns trencaments molt profunds que s'han de transcendir. Almenys que l'any 2000 ens trobi menys dividits, i més disposats a emprar el camí de la unitat per a la qual el Crist pregava la veïlla de la seva Passió. El que ens juguem amb aquesta unitat és enorme. «Es tracta, per dir-ho d'alguna manera, del futur del món, de l'esdevenidor del Regne de Déu en el món». (P. 225-226).

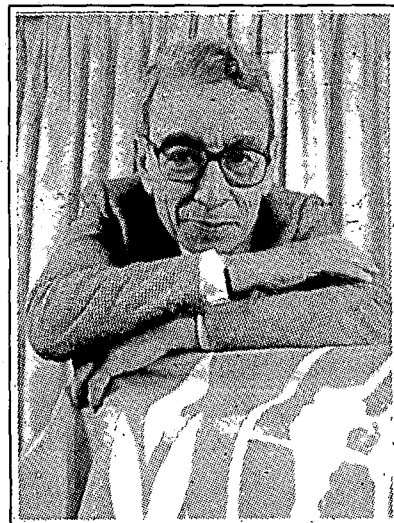
Joan Pau II rep el secretari general de l'ONU

El desenvolupament és necessari per a la pau

El papa Joan Pau II va rebre el passat 22 de novembre en una audiència privada el secretari general de l'ONU, Butros Gali, que participava en la cimera internacional contra la màfia a Nàpols. Segons informen els observadors de Roma, les discussions roents sobre Bòsnia i l'Orient Mitjà van ser el centre de l'entrevista entre els dos personatges.

En el curs d'una audiència, el cap de setmana passat, per als nous ambaixadors al Vaticà, Joan Pau II va proposar una reforma de l'ONU coincidint amb el 50è aniversari de la seva creació. Va constatar que no sempre l'ONU està en posició de prendre mesures eficaces per solucionar els conflictes. Tampoc la seva política de desenvolupament no ha estat sempre bona. Hem de recordar que Joan Pau II ha ajornat un any, per raons de salut, el viatge que volia fer l'octubre passat a Nova York, a la Seu de l'ONU.

Butros Gali va manifestar que havia discutit amb el Papa la qüestió del desenvolupament i de la pau. L'ONU, així com el Vaticà, consideren que el desenvolupament és un pas precís per a la pau. El secretari general va remarcar sobre aquest propòsit que hi haurà una cimera de l'ONU sobre els problemes socials relatius al desenvolupament que tindrà lloc a Praga el proper mes de març. El mes de setembre de 1995 se celebrarà una cimera a Pekín sobre la dona. Seguirà una altra cimera el 1996 a Istanbul sobre l'habitatge.

RESIDÈNCIA BARCINO

PER A PERSONES GRANS

Cuina pròpia - Places limitades - Habitacions dobles i individuals - Zona residencial - Asist. mèdica

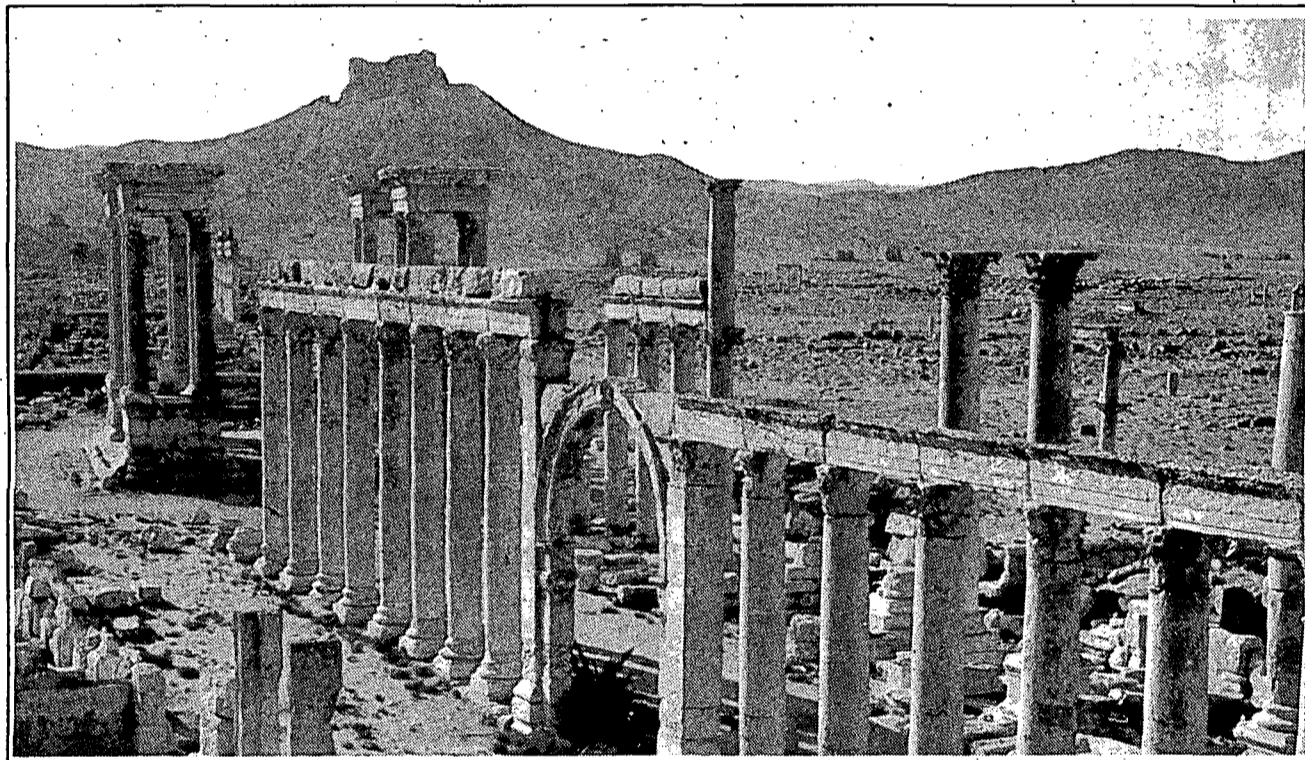
Informació i reserves Tl. 660 19 50 - Vallirana
A 20 minuts de Barcelona

Itineraris bíblics per a les diades nadalenques

Del 27 de desembre al 6 de gener

SÍRIA

País clau de l'Orient Mitjà i en l'expansió del cristianisme

PALMYRA

Del 28 de desembre al 4 de gener

TERRA SANTA

Com a «pelegrins de la Paraula»

PODEU DEMANAR INFORMACIÓ DES D'ARA

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Espanya

Mons. Rouco en l'homilia del funeral del cardenal Vicent E. Tarancon

Pastor humaníssim, marcat per l'optimisme de l'esperança i l'amor cristians

MADRID.— Uns cinquanta arquebisbes i bisbes espanyols, el nunci de Sa Santedat a Espanya, nombroses personalitats civils i milers de madrilenys ompliren el passat 30 de novembre, la col·legiata de San Isidro i els seus voltants —una gran pantalla fou instal·lada fora del temple perquè pogués seguir-se la cerimònia— per participar en el funeral per a l'etern descans del cardenal Tarancon. L'elogi a la tasca de don Vicent ha estat unànime, i s'han destacat no sols la seva aportació a la transició política d'Espanya vers la democràcia, sinó també el seu tarannà personal com a home de diàleg i les seves qualitats com a pastor, proper a les preocupacions dels sacerdots i dels seus fidels.

C.C.

L'arquebisbe de Madrid, Mons. Antonio María Rouco, va presidir la santa missa oferta en sufragi del cardenal Vicent Enrique y Tarancon, que tingué com a escenari la col·legiata de San Isidro, el temple que fou catedral de Madrid durant els anys en què el difunt purpurat va presidir l'arxidiòcesi. L'acte fou transmès en directe per la segona cadena de Televisió Espanyola.

Don Antonio es va trobar acompanyat en l'acte per gairebé tots els bisbes espanyols, arribats per retre el darrer homenatge d'afecte i admiració a qui ha estat el líder més carismàtic de l'Església espanyola en els darrers anys. Destacaven el president de l'Episcopat, Mons. Yanes i els cardenals Suquía, Marcelo González Martín i Ricard Maria Carles.

Els preveres, religiosos i religioses eren in comptables i, quant a les autoritats civils, hi eren presents entre altres, el vice-president del Govern, Narcís Serra; l'alcalde de Madrid, Álvarez del Manzano —per cert, l'Ajuntament ha nomenat fill adoptiu de Madrid el difunt cardenal—; els ex-presidents del Govern, Adolfo Suárez i Leopoldo Calvo Sotelo; el director general de Ràdio Televisió Espanyola; el president de les Corts valencianes i altres personalitats del món de la política i de la cultura.

El nunci de Sa Santedat va intervenir en concloure l'Eucaristia i va llegir el telegrama de condol del Papa.

L'homilia de l'arquebisbe madrileny

En l'homilia del funeral pel cardenal, don Antonio María Rouco

Gairebé tots els bisbes d'Espanya assistiren al funeral de Don Vicent

digué, entre altres coses:

Don Vicent, com tothom afectuosament el coneixia, fou una figura excepcional en la vida de l'Església i d'Espanya. Amb una fina perspicàcia per escrutar els signes dels temps, sostinguda i il·luminada per un profund sentit de ferma, va assumir sense vacil·lacions la difícil tasca de l'aplicació del Concili Vaticà II a l'arxidiòcesi de Madrid i en el si de la Conferència Episcopal; i amb una sensibilitat pastoral humaníssima, marcada per l'optimisme de l'esperança i l'amor cristians, va obrir nous camins per a les relacions seculars de l'Església i de la societat espanyola, que demanava, en els anys crucials de la transició

política, renovació i canvi. La figura del cardenal Tarancon passarà a la història de l'Església com el gran promotor del diàleg, de la reconciliació i de la pau.

Tots hem contret un deute de gratitud amb Tarancon, sobretot els qui formem part de l'Església: els bisbes, els preveres, religiosos i religioses i els laics.

Gratitud que s'ha de traduir ara en pregària fervent pel nostre germà Vicent.

Grans aplaudiments

Un cop acabat l'acte, durant més de cinc minuts els fidels que omplien el temple, aplaudiren al qui fou arquebisbe.

Al matí del mateix dia milers de fidels havien continuat desfilant davant les restes de l'il·lustre purpurat; la fila no va baixar, en cap moment, del centenar de metres amb un silenci impressionant a l'interior del temple.

La Conferència Episcopal va celebrar l'endemà un funeral a la Casa de la Iglesia, de Madrid.

Les restes mortals del qui fou president de la Conferència Episcopal i arquebisbe de Madrid durant una dècada foren sepultades després davant l'altar major. La seva làpida estava en blanc, però està previst inscriure-hi una cita que era molt estimada pel cardenal mort: «Tot per a tots i tots per Crist».

Les frases del cardenal

La fe:

«Només els ximpls no dubten mai de res».

L'Església:

«En l'Església no tot va de dalt a baix, sinó de baix a dalt»

La jerarquia eclesiàstica:

«Ha d'estar més a prop del poble».

Joan Pau II:

«No et mira quan parla, però està molt present».

La dona:

«Per a coses pràctiques són millors que els homes. Encara no hi ha igualtat en l'Església, però no s'aconseguirà, perquè no hi ha raons teològiques, sinó històriques».

La corrupció:

«Ens havíem fet la il·lusió que, amb el canvi, no hi hauria corrupció, però no ha estat així: és més gran».

Davant els fracassos:

«Confio en la Providència i torno a començar».

Moments difícils de la meua vida:

«Quan no trobava el camí a seguir en afers de màxima responsabilitat i sobre els quals calia decidir».

Frases de l'Evangelí més citades:

«Totes les que es refereixen al perdó, a la misericòrdia i a l'amor».

Exemples de la seva mare:

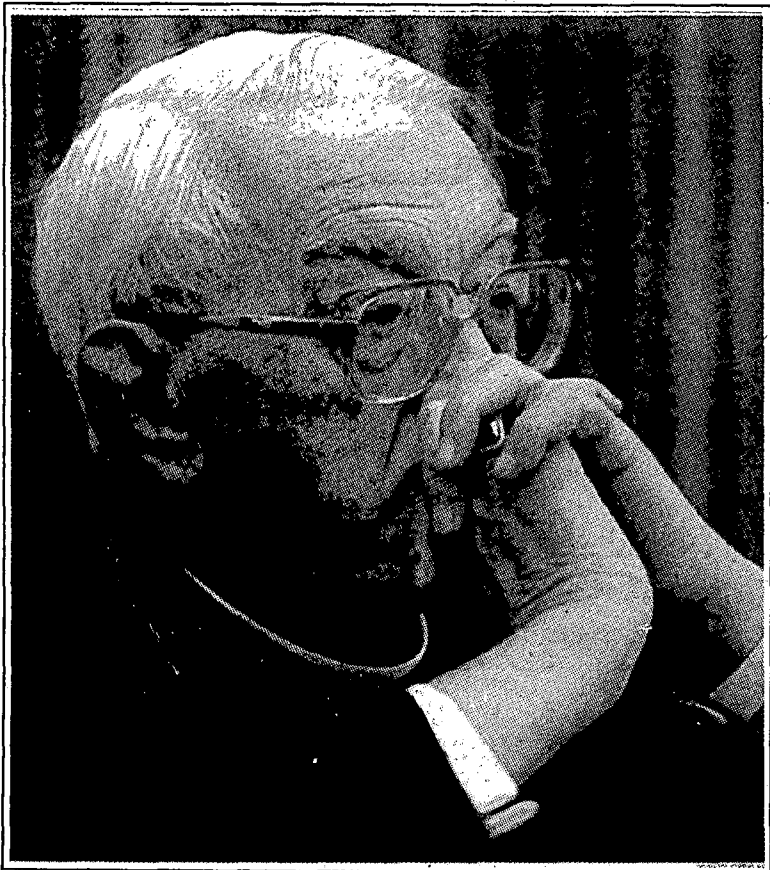
«Molts i bons, sobretot quan malgrat ser molt religiosa, respectava la meua llibertat de deixar o continuar el seminari».

Qualitats que admira més d'una persona:

«La sinceritat i l'esperit de diàleg».

Fet històric que mereix més indulgència:

«Els pecats de l'Església».

Espanya

Encoratjador resultat de la visita del cardenal Wu

La Xina, un pas cap al Vaticà

PEQUÍN.— La Santa Seu i la Xina «reconeixen la necessitat d'estrènyer relacions». És el resultat més significatiu de la visita oficial a Pequín realitzada pel cardenal Wu Cheng-Chung, arquebisbe de Hong-Kong.

C.C.

Convidat per l'Oficina d'Asser Religiosos del Consell d'Estat, el cardenal Wu ha visitat Pequín acompanyat per una delegació de sis persones: una missió oficial per discutir sobre la posició de l'Església Catòlica de Hong-Kong després del 1997, quan la colònia britànica tornarà definitivament a la Xina. Però resulta clar, i fonts oficials de Pequín ho han confirmat, que els col·loquis entre expositors del govern i un cardenal de l'Església catòlica no podien evitar que hi hagués sobre la taula el problema de les relacions entre la Xina i el Vaticà.

El resultat ha estat, per tant, positiu, encara que pensar en una *normalització a la vista* sigui pura elucubració. En realitat la missió del cardenal Wu ha adquirit relleu precisament pel *desig* comú i exprés d'arribar a un reconeixement recíproc, posició no admesa per Pequín fins fa un any i mig i que haurà de ser encara confirmada per les autoritats que mantenen el poder. No hem d'oblidar, en efecte, que el govern xinès està vivint una etapa difícil la successió de Deng Xiaoping.

També cal posar de manifest que des de fa més d'un any arriben des de Pequín senyals d'alè; el setembre de 1993 el cardenal Roger Etcheagaray, president de Justícia i Pau, va

ser hoste a Pequín del ministre d'Esports quan va assistir als jocs panasiàtics. Una invitació *indirecta* que va ser, però, una important ocasió per trobar-se amb membres del govern xinès. En els últims mesos, a més a més, les dues filles de Deng Xiaoping han visitat separatament Roma i la Capella Sixtina, aprofitant l'ocasió per trobar-se amb representants de la Secretaria d'Estat de la Santa Seu. Fins i tot la invitació oficial al cardenal Wu és signe d'un interès per dialogar que la Santa Seu ha acollit amb satisfacció.

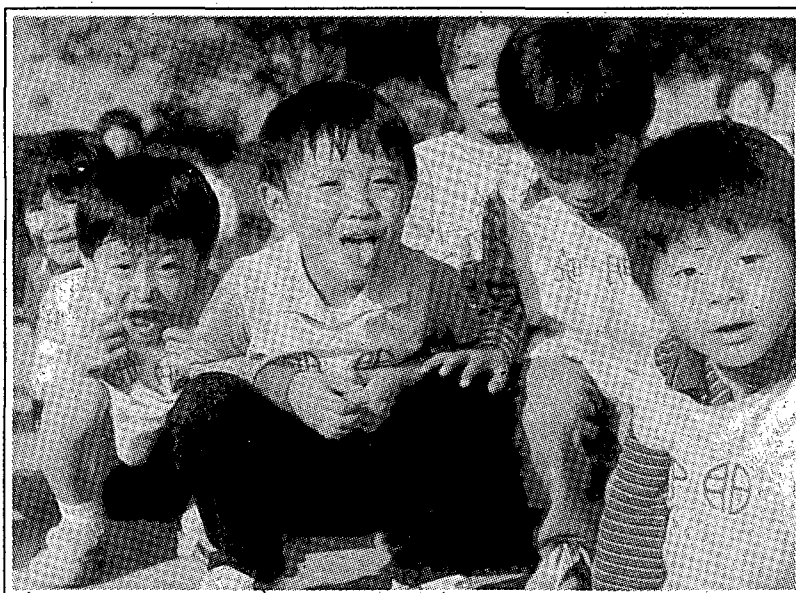
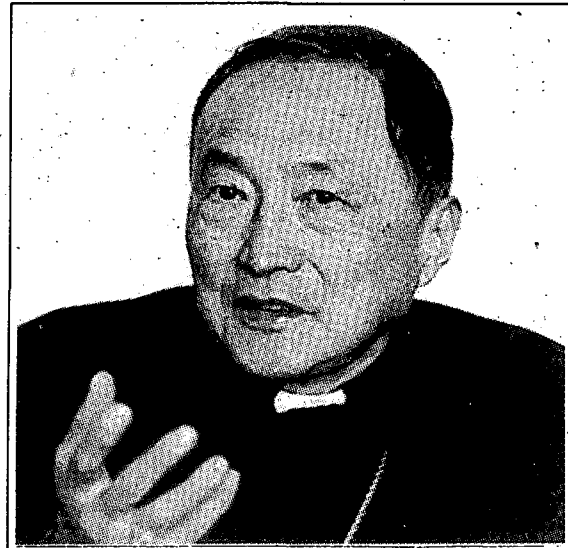
També en aquesta ocasió els dirigents de

Pequín han posat les acostumades condicions per a la normalització de les relacions: la ruptura de les relacions de la Santa Seu amb Taiwan i la no-ingerència en els afers religiosos interns, és a dir, la renúncia per part del Papa al nomenament de bisbes xinesos i a les directives pastorals. El primer és en realitat un fals problema; tant es així que fa uns dies Chen Jian, portaveu del president xinès Jiang Zemin, va expressar el desig de tenir col·loquis d'alt nivell amb Taiwan «que poden dur a la reunificació pacífica de la Xina».

Més complex, en canvi, és el segon punt, perquè tracta l'essència tant del totalitarisme del règim xinès com del caràcter univer-

sal de l'Església catòlica. Per a l'Església, a més a més, hi ha la convicció que el nomenament de bisbes està vinculat al veritable problema pastoral que interessa a la Santa Seu, és a dir, la relació entre els catòlics adherits a l'Associació patriòtica, controlada pel règim, i els catòlics *clandestins* que han viscut en aquests anys la fidelitat al Papa, al preu de gravíssimes persecucions. Les relacions entre les dues comunitats són certament complexes i varien també segons la regió, però en general es pot dir que en aquests últims anys ha minvat la rígida separació entre les dues comunitats: molts bisbes patriòtics, per exemple, han fet saber a Roma que estan disposats a reconèixer la fidelitat al Papa quan es refacin les relacions entre Pequín i la Santa Seu. Un eventual reconeixement del govern xinès és vist, en canvi, amb desconfiança pels catòlics *clandestins*.

Sobre aquesta qüestió s'ha expressat el papa Joan Pau II, adreçant-se a «tots els fidels catòlics de la gran i il·lustre família xinesa», en una carta adreçada al cardenal Jozef Tomko, prefecte de la Congregació per a l'evangelització dels pobles, el passat 8 de setembre. El camí indicat, en la comprensió de la realitat xinesa, és el de la «fidelitat, comprensió i reconciliació» en l'esperança que l'única Església Catòlica a la Xina pugui manifestar aquesta comunió «d'una manera cada vegada més visible». (Avvenire)

La reunificació política de la Xina i la dels catòlics patriòtics amb els clandestins facilitaria la tasca pastoral de les futures generacions

Catalunya
Cristiana

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 16 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça

Població D.P. Província Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

xec nominatiu que adjunto

Data

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència

Adreça

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta.

Entitat Oficina DC Compte

Data

Signatura del titular del compte/llibreta

Barcelona

Curs per a animadors de la pastoral juvenil

«Els joves es retroben amb la fe»

BARCELONA.— En una entrevista publicada a la revista *Estris*, l'escriptor Jordi Vila-Abadal afirmava que «a tots aquells que manen, els qui manen aparentment com els polítics i els qui manen de debò com els grans financers, les multinacionals,... és als qui convé que la joventut perdi el seu poder contestatari», i afegia «la societat actual intenta assimilar-ho tot, integrar-ho. Així, quan surt una actitud una mica contestatària la intenta convertir en una moda».

Gemma Aragall i Trepat

Avui en dia, el jovent ha de fer front a l'atur o al que hom ja ha anomenat els contractes *escombraria*, i ha d'encarar «un fenomen sociològic curiós, com és no poder exercir sovint allò que s'ha estudiat», tal i com assenyala el sociòleg Josep Maria Masjoan. Tot això, unit al discurs vertical i contradictori que arriba des dels responsables de les Institucions i que té per lema la *competitivitat*, contribueix a la inestabilitat econòmica i ideològica de la joventut.

Un desvetllar a l'esperança

Davant d'això, i tornant a les paraules de Jordi Vila-Abadal, «comença a haver-hi signes d'esperança d'un cert desvetllament dels joves». Si hem de posar alguns exemples comencem pel més recent: la reivindicació del 0,7%.

I a aquestes noies i nois que tot just comencen a donar senyals de desvetllament amb actituds solidàries com aquesta, s'afegeixen les consignes ecologistes i antimilitaristes i un retrobament amb els valors de la moral cristiana.

Això últim ha estat un fet constatat a través de la participació dels joves en tasques de Pastoral juvenil. Aquest retrobament amb la fe ha anat acompanyat d'una revalorització de la fa-

mília. (Segons els experts socials, en temps de crisi la família esdevé un coixí que aixopluga els joves desemparats socialment.)

Però aquest despertar a uns valors tradicionals ha topat amb «un procés de secularització de la societat on hi ha una important absència de cultura religiosa», afirma la delegada epis-

Instantània de l'acte de lliurament dels Diplomes d'Animadors de la Pastoral Juvenil del darrer curs

copal de Pastoral de Joventut, Rosa Deulofeu.

És arran d'aquesta aproximació de gent jove a l'animació pastoral i de la seva necessitat de formació que, des de fa dos anys, la Delegació diocesana de Pastoral de Joventut de l'Arquebisbat de Barcelona, juntament amb l'Es-

cola de l'Esplai de la Fundació Pere Tarrés es plantegen de cobrir aquest buit social.

Curs d'Animadors en la Pastoral Juvenil

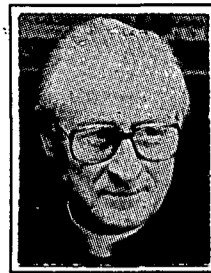
El curs d'Animadors de la Pastoral Juvenil pretén endinsar-se encara més en aquest camí, segons el qual el procés d'Evangelització ha de ser una realitat viscuda. «No podem fer de l'Evangelització una afirmació teòrica i presentar-la com a tal —assenyala Rosa Deulofeu— sinó que ha d'interpel·lar l'altre i des d'aquesta interpel·lació generar un procés de creixement en la persona i del seu viure la Fe». Per tant, un dels objectius que s'intenta en el curs és crear una unitat entre Fe i Vida. Com també ho és la

formació per donar raó d'allò que es creu.

Els continguts del curs estan adreçats especialment a aquelles persones amb tasques encomanades dins de la Pastoral de joves: animadors de grups d'adolescents o joves, coordinadors o dirigents, animadors de grups de postconfirmació, animadors en la Fe de centres d'esplai, animadors de centres juvenils, entre molts d'altres. Tenint en compte aquests destinataris, la metodologia emprada posa especial èmfasi en els llenguatges que passen per l'animació i l'expressió. El cant i la música hi juguen un paper molt destacat.

«És en espais com aquest on els joves redescobreixen de nou el valor de l'amistat enfront l'individualisme de la societat competitiva, el goig de compartir, un espai on aturar-se per reflexionar i saber descobrir en els altres la veritat del Crist», conclou Rosa Deulofeu. Un espai, en definitiva, on els joves —i citant, ara per acabar, un investigador per la Pau, Vicenç Fisas— «podem reiniciar una manera de viure que sigui més relaxada, més humana i que sigui compartible».

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Al final de l'Any de la Família

El Creador ha fet de l'amor el col·laborador insubstituïble de la seva paternitat. Per amor a l'Amor, Déu s'ha lligat de mans: a la creació no tindrà més posteritat que la que li sigui donada mitjançant la unió de l'home i la dona.

Esposos: reconegueu un batec del cor de Déu creador en aquest desig del fill en el més íntim del vostre amor. Déu confia en vosaltres. Tingueu-li confiança. Ell va prometre que no deixaria sense recompensa un got d'aigua donat a un rodamón. ¿I no beneirà les llars que li donin fills, nombrosos fills?

Estic segur que és als esposos cristians que doneu testimoni de què és l'amor veritable —una cosa tan fonamental per als nostres temps—, a qui s'adreça sobretot la consigna de Crist: «Vosaltres sereu els meus testimonis.»

Passa, però, també pel que fa a l'amor, que és cert l'antic adagi que assenyala que, de la millor de les creatures, la corrupció en fa la pitjor. La història dona fe d'això. L'amor, cridat a la més alta destinació, s'ha enfonsat sovint en les pitjors decadències. I l'amor, una cop corromput, es torna corruptor. Déu l'ha fet origen de pau, d'alegria, de vida, de santedat; el pecat —en falsificar-ne l'essència— l'ha convertit en causa de sofriment, de tragèdia, de perversió, de mort. Per molts, no és un riu vivificador, sinó un torrent devastador, perquè no és amor, sinó un succedani tràgicament caricaturesc de l'amor veritable.

L'amor —com els malalts, els paralítics, els possessors de les portes de les viles de Palestina— esperava un salvador. El Salvador ha passat, ha redimit l'amor, l'ha guarit amb la institució del matrimoni, l'ha reconciliat amb Déu. Per tal de corregir una expressió que ha envilit l'amor («fer l'amor»), haig de recordar que Jesús no ens va ensenyar pas que l'amor «es fa», sinó que «es viu» tota una vida, i que fins «es mor» donant la vida per aquells que són objecte del nostre amor. De Jesús ençà, l'amor té força per vèncer els seus enemics.

I és que l'origen de l'amor veritable no és pas al cor de l'home. És en Déu. El declivi de molts amors s'explica amb l'oblit que allunyar-se de Déu i pecar contra ell és pecar contra l'amor, pel fet de separar-se del seu origen. No es pot estimar gaire temps amb tota l'ànima, si es desprecia l'Amor.

L'amor humà no és, per tant, «la gran impostura». L'amor no enganya ningú; són els homes els qui donen aquest nom sagrat a uns altres valors ben diferents de l'amor. Perquè, tot al llarg de la vida, l'amor d'una llar no deixa mai de ser un camí cap a Déu, per la semblança amb Déu que va plasmant l'amor veritable al més pregon de l'ànima de qui estima.

L'amor cristià uneix progressivament cada espòs amb la seva parella, i tots dos, amb Déu. Els esposos, amb ganes de donar glòria a Déu, fan del seu amor una obra bella i radiant. Perquè, com tota creatura, l'amor conjugal és invitat a cantar la glòria de Déu, per a la qual ha estat creat.

De tot plegat, en parlarem i en donarem gràcies a Déu a la trobada eucarística de famílies del palau Sant Jordi, el propinent dia 18, a les 11 del matí, les famílies cristianes.

Nota informativa

Curs per a animadors de la Pastoral Juvenil
Semiintensiu Nadal 94

Destinataris: persones a partir dels 19 anys, amb tasques encomanades dins la pastoral de joves.

Continguts:

- 1- Els joves i el medi (en quina realitat educarem la Fe).
- 2- L'Evangelització.
- 3- Educació en la Fe, evangelització i pastoral de joves.

Dies: 17, 18, 21, 22, 23, 27, 28, 29, 30 de desembre i 2 i 3 de gener.

Lloc: Escola de l'Esplai-2, C/. Carolines, 10 de Barcelona.

Diploma: A través d'aquest curs es pot aconseguir el diploma d'animador de la Pastoral Juvenil, expedit conjuntament per l'Arquebisbat de Barcelona i l'Escola de l'Esplai.

Vic

La parròquia de Crist-Rei estrena dotze nous vitralls

Els mateixos alumnes que feren els vitralls també els col·locaren

MANRESA.— Els alumnes del mòdul de vitralls de l'escola-taller de la ciutat van col·locar als laterals de la parròquia de Crist-Rei els primers dotze vitralls de mides reduïdes (1 metre i 30 centímetres d'alçada per 30 centímetres d'amplada) que han estat confeccionats per ells.

C.C

Els estudiants d'aquesta escola-taller els han fet i els han posat després d'un període d'aprenentatge de la tècnica dels vitralls. En aquests moments continuen treballant en la resta de vitralls que s'han de col·locar pròximament.

El mòdul de vitralls de l'escola taller es realitza al Museu de la Tècnica de Manresa i va començar a finals de l'any passat. Els onze alumnes apuntats han rebut una formació general i específica sobre aquesta matèria i també de dibuix, que són la base que ha de tenir qualsevol bon vitraller.

Vint-i-quatre vitralls organitzats en grups de tres

El projecte que ha de bastir la parròquia de Crist-Rei amb els vitralls que hi manquen ha estat dissenyat per Josep M. Massegú i consta de vint-i-quatre vidrieres, organitzades en grups de tres, una de gran situada al mig de dues de petites. El mòdul de l'escola-taller té previst confeccionar la meitat del que consta el programa. Si l'Inem autoritza que l'any vinent es continuï el mòdul, es podrà concloure el projecte.

Aquest es finançat per l'Inem, que s'encarrega de les despeses dels monitors i del material, i per l'Ajuntament, que sufraga les despeses del local on es desenvolupa el mòdul.

Els alumnes tenen entre 16 i 25 anys, no tenen experiència laboral anterior i treballen de dilluns a divendres de 8 a 15 hores d'acord amb el contracte d'aprenentatge que els van fer.

Una manera original de recollir diners

D'altra banda, la parròquia de Sant Fruitós de Balenyà va organitzar un acte de recollida de diners per ajudar el poble de Rwanda. Durant tot un dia, de les nou del matí a les nou del vespre, es van recollir monedes de vint-i-cinc, cinquanta, cent, dues-centes, cinc-centes i de dues mil pessetes. Les quals no es van dipositar a cap guardiola, sinó a les escales de l'església.

Solsona

Postals missioneres

Lluís Badia i Torras

SOLSONA.— Per oferir-les a tots els cristians missioners que les vulguin fer servir per felicitar les amistats amb motiu de les festes nadalenques, la Delegació de Missions del bisbat ha editat tres models de postals amb uns dibuixos al·lusius al Nadal, que representen tres continents: Europa, amb un pessebre molt estilitzat de Mik (pseudònim artístic de mossèn Calderer, director del Museu), Amèrica Llatina i l'Àfrica del dibuixant D. Gòmez; les dues primeres a una sola tinta es venen a 25 pessetes la unitat i la darrera, a dues tintes, a 30 pessetes. Serveixen les comandes, la Delegació de Missions (Plaça Palau, 1 de Solsona) així com els animadors missioners de diverses parròquies i arxiprestats diocesans.

Cinquanta anys de celebracions musicals

CASSERRES.— Enguany, «la colla de capellans ceballuts i fidels a la tradició» (tal com deien els programes), han tornat a reunir-se per festejar Santa Cecília, patrona de la música, a la vila de Casserres (Berguedà) on, des de després de la guerra fins l'any 1970, s'hi celebrava la festa cada any. Va ser a partir del 1971 que la trobada es va fer itinerant per diverses parròquies del bisbat. Ara, diuen, han tornat als orígens. Aquesta festa anyal que va començar com una idea de mossèn Jaume Freixa, que era rector del Mojal, i de mossèn Agustí Serra que llavors tenia cura de la parròquia de Casserres junt amb uns altres companys seus de sacerdoti «molt amics, molt cultes, molt amants de la litúrgia i de la música», un any darrera l'altre s'ha anat consolidant i sol reunir una cinquantena de capellans i alguns laics.

Comença amb una missa cantada (amb polifonia i gregoriana) i acaba amb un dinar de germanor després d'una vetllada poètico-musical ben fraterna. Enguany ha estat presidida pel bisbe Antoni Deig i ha comptat a més, amb una exposició de fotografies, de pintura i de ceràmica i han acompanyat «la gent gran» les veus juvenils de la Cora Infantil Sant Bartomeu de Casserres.

Un nou full arxiprestal

TÀRREGA.— Acaba de sortir el número 1 de *L'Arxiprestat* com a òrgan de les parròquies de la demarcació eclesiàstica de la ciutat. Correspon al mes de novembre d'enguany i a la primera plana hi ha la «carta del nostre Pastor» que el bisbe Antoni Deig va adreçar als fidels de Tàrraga el darrer mes de juliol, quan es va acabar la visita pastoral. Conté també una salutació de l'escolapi P. Pere Biel (que ha tornat a l'Escola Pia de la capital de l'Urgell, després de vint anys d'haver-hi estat destinat per primera vegada); la crònica de la Festa de la Verema i del Vi celebrada a Verdú el passat 12 d'octubre; una crida a la generositat envers els pobles de Rwanda i Burundi i alguns altres temes com l'estat de comptes de l'arxiprestat, de l'any 1993.

Especialment, s'hi anunciava una Trobada de les Famílies de l'Arxiprestat amb una conferència del Dr. Salvador Cardús, un treball en grups i un sopar de germanor al final. Tot, començant el dissabte 26 de novembre a 2/4 de 6 de la tarda, al Col·legi de Sant Josep. Bella cloenda de l'Any Internacional de la Família!

CPL

Escola de litúrgia

—El lector (què és i com fer-ho bé).
Per Josep Urdeix

—Altres ministeris laïcals (monitor, cants, acòlit), la pastoral del diumenge... Per José Aldazábal

—Com celebrar la Quaresma i la Setmana santa. Per Josep Lligades

Sessions setmanals per a tots aquells que col·laboren en les celebracions de les parròquies i per a tots els qui volen aprofundir en el sentit de la litúrgia.

Des del 12 de gener, cada dijous, de 7 a 8.30 del vespre, al Seminari de Barcelona (Diputació, 231). Matrícula: 4.000 ptes.

Més informació: CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA. Rivadeneyra, 6-7 (tel. 302 22 35: matins feiners). Barcelona

Lleida

XIII Assemblea de Moviments i Serveis Juvenils

L'Església jove es retroba entorn de Jesucrist

Jaume Montaña

LLEIDA.— Al crit del lema de la trobada *Estem en camí... amb qui caminem?*, 120 joves han participat en la XIII Assemblea de Moviments i Serveis Juvenils del bisbat de Lleida, que ha tingut lloc el passat 20 de novembre al Col·legi Marista, de la ciutat.

L'Assemblea va començar puntualment a les 10 del matí amb la pregària, que havia estat preparada per la JARC. Després Jesús Pujol, responsable de la Coordinadora de Moviments i Serveis del bisbat de Lleida, estudiant de medicina, va presentar l'Assemblea explicant què és l'Assemblea. Per acabar d'engrescar i motivar els participants es va presentar un vídeo sobre el que fan els grups i

quines són les actituds dels qui treballen. A partir de la imatge d'un noi/a que es lliga les botes i... fa camí, es mostren passatges de la realitat juvenil. El vídeo és obra de l'Equip de Campaments i el Servei de Colònies de Vacances.

El plat fort del dia era la ponència que presentà Alfons Busto, delegat de Pastoral Juvenil del bisbat de Solsona, Consiliari de la Demarcació Lleida/Solsona/Urgell dels Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya.

El camí del cristià

Comunicatiu, vivencial, Alfons, donà una sèrie de criteris-eines per esbrinar i descobrir com estar en camí, quin camí es fa i amb qui s'està fent. Donant com elements

de referència objectiva: la identitat cristiana, —el procés de maduració en la fe, —la projecció comunitària i eclesial.

Acabada l'exposició de la ponència, els joves, en grup, però a nivell personal primer, van fer una autoavaluació. Un col·loqui dels assistents amb el ponent va tancar el matí.

Dinar (la preparació era a càrrec dels Escoltes i Guies), i fer gresca va ser el moment simpàtic i distès de l'Assemblea, per continuar el treball amb informacions. Mn. Ramon Prat, ponent del primer tema que estudia el Concili Tarraconense, va parlar sobre el Concili. Els responsables de cada Moviment i Servei (MUEC, SCV, MIJAC, Mà oberta-Cor obert, Escoltes i Guies Sant Jordi, Comitè

Óscar Romero, JOC, JARC, Equip de Campaments), van donar informacions diverses i també sobre les accions que realitzen.

Es va fer una referència-crida a favor del 0,7 per cent, i delegació de Pastoral Juvenil presentà un informe d'activitats.

Els signes evangelitzadors

En altre moment Roser Garcia, delegada de Pastoral Juvenil del bisbat de Lleida, havia dit recordant que fa 13 anys que se celebra l'Assemblea, que aquesta és fruit del Document *Els joves a l'Església i al món* de l'any 1982, i que ara és l'hora d'aplegar forces i donar signes evangelitzadors.

El bisbe, Mons. Ramon Malla,

va presidir l'Eucaristia, a l'homilia va donar suport a les accions de l'església jove del bisbat de Lleida, invitant-los a treballar per la implantació del Regne d'Amor.

Joaquim Colell, president de la delegació de Pastoral d'Adults, va passar per l'Assemblea compartint amb els joves, signe de comunió entre l'església d'adults i l'església joves, d'una sola diòcesi, Lleida. Joan Ramon Saura, delegat territorial de Joventut de la Generalitat a la ciutat, també hi va voler ser, donant així un reconeixement al treball dels joves cristians de Lleida, des de l'àmbit institucional civil.

Tots podem aprendre dels joves, com ells acceptem el repte de l'*Estem en camí... amb qui caminem?*

Per als joves és molt important el procés de maduració en la fe

Barcelona

Trasllat de les despulles del Dr. Ramon Sanahuja i Marcè

TERRASSA.— Recentment, es van traslladar les despulles del Dr. Ramon Sanahuja i Marcè, que va ser un bon pastor per a la parròquia del Sant Esperit, així com també ho fou com a bisbe de les diòcesis de Sogorb-Castelló i de Múrcia-Cartagena.

M.H.

A l'acte hi va assistir l'arquebisbe de Barcelona i cardenal electe, Ricard M. i Carles, el qual digué que no són els títols i els honors allò que té valor davant Déu, sols el bé que haurem fet als nostres germans: "Va ser un fidel complidor de les Benaurances... "feliços els compassius... feliços els qui ploren... ell també va plorar; en aquells anys, acabada la guerra, a quants feligresos va acompanyar en el seu dolor i va plorar i compadir-se'n. El Senyor l'ha consolat i se n'ha compadit".

El Dr. Sanahuja arribà a Terrassa com a regent de la parròquia del Sant Esperit l'any 1932, va haver de suportar la persecució de la guerra civil i contemplar com es cremava i s'esfondrava la nau de l'església.

Quan va retornar el 1939 va refer-ho tot. De l'antic retaule, una mostra molt escassa a la nostra terra, no en quedava res. Va restaurar el temple, va construir de nou l'altar Major, però el més important va ser que quan va marxar l'any 1944 va deixar una parròquia plena de vida humana i espiritual. El Dr. Sanahuja ha deixat per on ha passat una bona sembra.

Imatge interior de l'església del Sant Esperit el dia de l'enterrament al Dr. Sanahuja

Èxit del concert pro Casal d'Infants del Raval

BARCELONA.— A part d'alguns problemes d'organització a causa del colapse del nombre de gent apuntada per assistir al concert en benefici del Casal d'Infants del Raval de la ciutat —qüestió que es va resoldre canviant el lloc de l'acte que passà de l'església del Pi a la de Sant Agustí— tal i com explicà Eulàlia Mas, directora del CCU (Centre Cristià dels Universitaris), la iniciativa va ser un èxit total.

N.O.P.

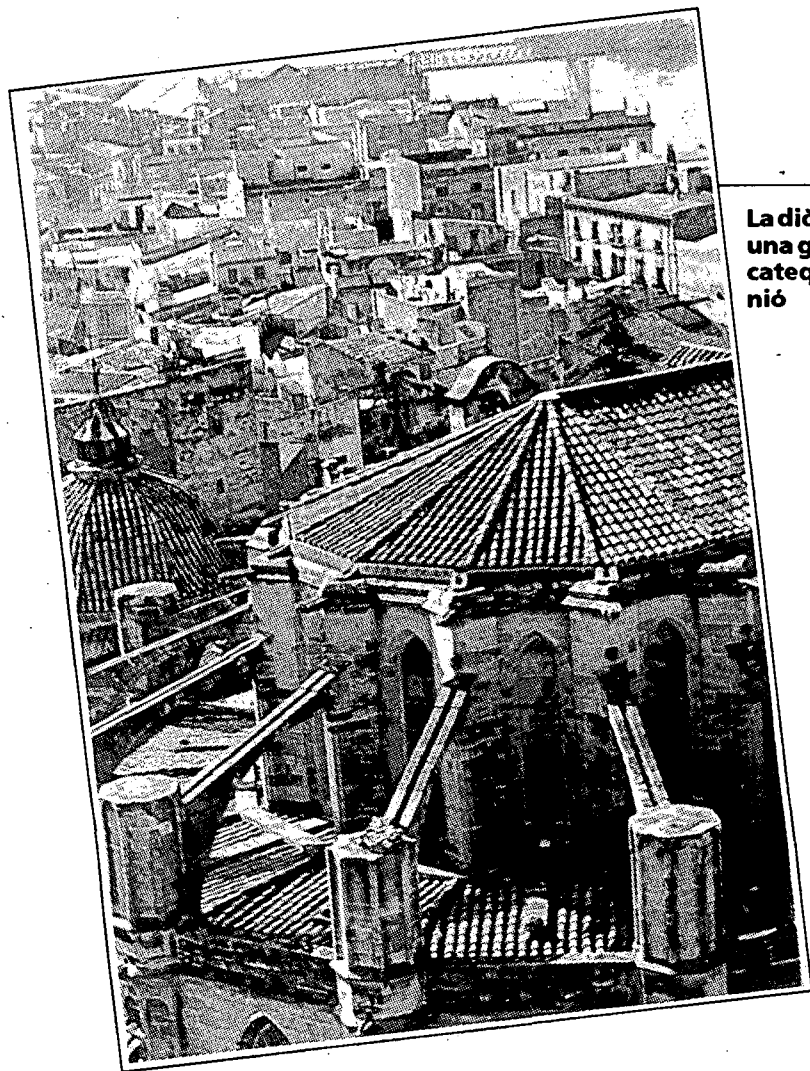
Més de 1.400 persones s'aplegaren per escoltar un concert, en el qual el famós grup Stupendams i les corals del CCU, Carlit, de Ciències de l'Educació i del Taller de Músics, participaren de manera totalment gratuïta per recollir fons per al Casal d'Infants del Raval, una entitat que treballa amb nens i nenes i adolescents en situació de risc d'aquest barri de Barcelona per ajudar-los a superar la barrera de la marginació.

L'espectacle va ser presentat per la famosa periodista de TV3 i de la Cadena SER, Gemma Nierva, i el públic pagà 900 pessetes per l'entrada. El CCU se sent especialment satisfet de la resposta que va obtenir aquest acte i d'haver pogut fer una contribució més en la sensibilització de les realitats del Quart Món a casa nostra.

Tortosa

X trobada del Moviment Infantil Diocesà

Es van aplegar al Seminari 1.300 nens i nenes

La diòcesi de Tortosa dóna una gran importància a la catequesi de postcomunió

TORTOSA.— Procedents de totes les comarques —en la solemnitat de Crist Rei— es reuniren al Seminari els infants de Postcomunió (M.I.D.). Aquest Col·lectiu abasta una franja de 9 a 13 anys.

Monitors, novícies de la Consolació, preveres i el bisbe van ser els animadors de la frase serigrafiada al mocador: *X trobada M.I.D. -«Ara, més endavant amb l'Amic».*

J. Blanc i Bahima

El guionista de la vetllada infantil va tenir l'encert de presentar i comentar el «decorat» de teló de fons de l'escenari: la Col·lecció dels 10 grans mocadors amb l'eslògan corresponent des de 1984. Sempre una constant: Jesús presentat com l'Amic que ens fa créixer i ajuda a fer camí cristià.

Al ritme dels nous temps

La megafonia de la vetllada al poliesportiu funcionava a tot volum. Volia potenciar el guió teatral, els cants, els acudits, els diàlegs i el balanceig dels cossos..., tot en sintonia amb la música actual. Més ritme que melodia com correspon al consum adolescent i infantil.

Resulta difícil captar l'atenció de molts infants repartits en tres Eucaristies simultànies. Els concelebrants ho aconseguiren gairebé sempre amb el recurs dels cants, murals, símbols comentats i un llenguatge planer.

Un dels tres presidents de les Eucaristies va ser el bisbe Lluís que ja havia dirigit la salutació de benvinguda al matí. L'Eucaristia «episcopal» va ser celebrada a la Capella Central del Seminari. A l'homilia el Sr. Bisbe encoratjà a seguir les petjades d'aquest Rei original, campió olímpic de la veritat i de l'amor.

Fets i criteris

**RAMON TORRELLA
I CASCANTE**

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

¿Per què l'Església s'interessa pels drets humans?

El dia 10 de desembre de l'any 1948 es publicava solemnement la Declaració Universal dels Drets Humans. Aquesta declaració era l'expressió d'un ideal comú en un moment privilegiat de la història. El document respon a la consciència jurídica del món civil, sense cap poder vinculant i només amb el valor de compromís moral, compromís, però, d'enorme importància per tractar-se d'una obra comunitària, elaborada per delegats de països de cultures, religions i ideologies ben diverses.

El desembre de l'any 1950, l'Assemblea General de les Nacions Unides invitava tots els Estats i totes les organitzacions interessades a adoptar el dia 10 de desembre com a Jornada dels Drets Humans.

L'any 1963, Joan XXIII, en l'encíclica *Pau a la terra*, felicitava les Nacions Unides per la publicació de la Declaració Universal dels Drets de l'Home, ja que era un pas important vers l'organització jurídicopolítica de la comunitat mundial.

L'Església, doncs, expressava el seu interès pels drets humans perquè suposaven l'afirmació d'un fet real i objectiu: tot home és persona, subjecte de drets i de deures.

El Concili Vaticà II va afirmar que «l'Església, en virtut de l'Evangeli que li ha estat confiat, proclama els drets humans i reconeix i té en gran estima el dinamisme amb què en els nostres dies hom promou arreu aquests drets» (*Gaudium et spes*, n. 41).

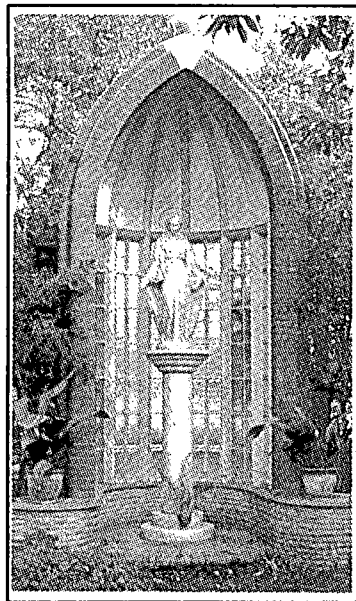
Pau VI denuncià la violació dels drets humans d'una manera ben valenta, com per exemple quan deia: «L'Església, abans de tot preocupada pels drets de Déu, no podrà mai desinteressar-se dels drets de l'home, creat a imatge i semblança del seu Creador. Ella se sent ferida quan els drets d'un home, sigui qui sigui, i sigui on sigui, són menyspreats i violats.»

Joan Pau II, en l'encíclica *Redemptor hominis*, en relació amb la pau afirma: «La pau es redueix al respecte als drets inviolables de l'home—l'obra de la justícia és la pau—, mentre que la guerra neix de la violació d'aquells drets i porta en si mateixa a violacions encara més greus» (n. 17).

En inaugurar els treballs de la III Conferència General de l'Episcopat Llatinoamericà, a Puebla, va dir: «Si l'Església es fa present en la defensa o en la promoció de la dignitat de l'home, és perquè està en la línia de la seva missió, la qual, encara que sigui de caràcter religiós i no social o polític, no pot deixar de considerar l'home en la integritat del seu ésser [...]. L'acció de l'Església, en terrenys com els de la promoció humana, del desenvolupament, de la justícia, dels drets de la persona, vol estar sempre al servei de l'home» (28 de gener de 1978).

L'Església s'interessa pels drets humans per fidelitat a l'Evangeli, perquè està convençuda que el camí de la pau és el reconeixement dels drets humans en tots els àmbits de les nacions i de la societat internacional.

Exercicis Espirituals

*Per a homes des
dels 17 anys*

- Cinc dies
- Silenci
- Mètode ignasià

Desembre de 1994 / Del 26, dilluns (20 h.)
al 31, dissabte (18 h.)

CASA DE NOSTRA SENYORA DE MONTSERRAT

Plaça de la Font del Lleó, 21

08140 Caldes de Montbui

Tel.: (93) 865 44 96

Avisos i Comunicats

• **SECIN/MONTSIÓ.** - Ofereix: horaris de misses (diòcesis catalanes i demarcacions episcopals barcelonines), monestirs i santuaris de Catalunya, llistat de poblacions, plànols parroquials de Barcelona... a: Rbla. Catalunya 115, 08008 Barcelona (dilluns i dimecres, d'11 a 13h i de 17 a 19h; divendres, d'11 a 13h); tel. (93) 488-35-35.

BARCELONA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **TARDA D'ESPIRITUALITAT FEMENINA.** - Dirigida pel P. José Solé-Assens, s.i., dilluns 12, a les 17h, a c/ Roger de Llúria 13, 08010 Barcelona (jesuïtes). Informació: Obra d'Exercicis Parroquials, tel. 301-16-26.

• **EXPOSICIÓ D'ICONES.** - Obra de Lluís M. Garcia i Gaya, del 12 al 23 de desembre, de 17.30 a 19.30h (diumenge 18, d'11 a 13.30h), als jesuïtes de c/ Roger de Llúria 13, Barcelona (cantonada Casp).

• **ASSOCIACIÓ-GERMANDAT DE SANTA LLÚCIA.** - Celebra aquesta setmana la festa titular, amb tridu preparatori, als locals de l'ONCE, i amb celebració de l'Eucaristia, dimarts 13, a les 20h, presidida per Mn. Miquel Rodríguez Sala, i l'endemà, dia 14, missa en sufragi dels difunts.

• **COL·LEGI DE RECTORS DE LA CIUTAT DE BARCELONA.** - Sessió sobre «Aportació de l'Església a la cultura i a la societat», amb el Sr. Albert Manent, dimarts 13, a les 11.30h, a la sala Sant Jordi, del Seminari Conciliar.

• **CONCERT A POMPEIA.** - Dins el cicle de tardor: dimarts 13, a les 20.30h, a l'església-santuari de la Mare de Déu de Pompeia, de Barcelona (Av. Diagonal 450; tel. 416-18-12); concert d'orgue, a càrrec de Modest Moreno, amb obres de Viola, Sweelink, Daquin, Bauceus i Bach.

• «LA SAGRADA FAMÍLIA, ICONO DE LA TRINIDAD» - Tesi doctoral que defensarà el P. Josep M. Blanquet, dimecres 14, a les 12h, a la seu de la Facultat de Teologia de Catalunya (c/ Diputació 231, 08007 Barcelona).

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.** - Inici del curs de Teologia Espiritual Sistemàtica, a càrrec del P. M. Bellmunt, dimecres 14 (fins al 18 de gener), de 19.15 a 21h, a l'edifici del Seminari. Informació imatricula: c/ Diputació 231, 08007 Barcelona (de dilluns a dijous, de 19 a 21h); tel. 451-49-42.

• **L'ORGUE DE LA CATEDRAL DE BARCELONA.** - Dins el 5è cicle de concerts, dimecres 14, a les 20h, *La tradició del cant gregorià*: amb Modest Moreno a l'orgue.

• **ARXIPRESTAT DE PUIGGRACIÓS: CATEQUESI D'ADULTS.** - Sessió sobre «Testimonis des de la marginació», dijous 15, de 22 a 24h, als locals de la Parròquia de Sant Esteve de la Garriga, amb sor Genoveva Massip.

• **ACADEMIA CATÒLICA DE SABADELL.** - Centenari de la restauració del romiatge a Montserrat: dijous 15, a les 18h, inauguració de l'exposició antològica (oberta fins al 6 de gener); diumenge 18, a les 18h, concert de Nadal.

• **INSTITUT DE TEORIA I TÈCNiques DE LA MEDIACIÓ.** - Inici d'activitats, dijous 15, a les 19.30h, a l'auditori de la Fundació Enciclopèdia Catalana (c/ Diputació 250 pral, 08007 Barcelona), amb presentació per part de Frederic Roda i conferència «La médiation et son avenir» de Jean-François Six.

• **AMICS DELS CLÀSSICS.** - Presentació del llibre *Cançoner de l'Empordà* de Lluís Albert, dijous 15, a les 19.30h, al local social; diumenge 18, a les 11.15h, a la sala d'actes de la Delegació territorial de l'O.N.C.E. (c/ Calàbria 66, 2n), concert del quartet de corda Orquestra de Cambra Amics dels Clàssics, amb guitarra solista, sota la direcció de Joan Palet i Ibars. Més informació: c/ Ausiàs Marc 26, 8è, 08010 Barcelona; tel. 315-03-99.

• **ACTIVITATS DEL C.C.U.** - Conferència sobre Àfrica, dijous 15, a les 20h; vídeo-fòrum sobre el Brasil, divendres 16, a les 20h;

aproximació als països del Sud (imatges, artesanía, gastronomia, música, debat...), dissabte 17, a les 18h; i moltes activitats més: c/ Villarroel 81, 08011 Barcelona (de dilluns a divendres, de 17 a 21h); tel. 323-33-68.

• **25 ANYS DEL SERVEI DE CATEQUESI.** - Conferències del P. Ramon M. Nogués, SchP, dijous 15 i 22, a les 21.30h, a la sala Joan XXIII, del C.I.C. (Via Augusta 205, 08021 Barcelona).

• **AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA.** - Celebració de l'eucaristia en sufragi dels benefactors difunts, divendres 16, a les 11.30h, a les dependències del c/ Lluís Antúnez 24, 2n 2a, 08006 Barcelona; tel. 237-37-63.

• **RECÉS DE PREPARACIÓ DEL NADAL.** - Convocat pel Grup de vidus i vídues de l'Esperança, divendres 16, de 17 a 19h, a la capella de Lestonnac (c/ Aragó 284, 08009 Barcelona), a càrrec del P. Cebrià Pifarré. Més informació: tel. 666-11-30.

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA CATALUNYA.** - Segona etapa: trobada de treball sobre comunió, del divendres 16 (20h) al diumenge 18 (16h), al Centre Martí Codolar, de Barcelona (Av. Vidal i Barraquer 8). Més informació: a la secretaria del Congrés, tel. 490-81-46.

• **DISSABTES DE PREGÀRIA, A MATADEPERA.** - Oferiment dels Carmelites Descalços, dissabte 17, de 10 a 14h, a la casa de pregària i acolliment Santa Teresa (Pg. Matadepera 42 int.; tel. 787-12-50), sobre «Una dona que ho guarda tot al seu cor», amb el P. Marià Rosanas.

• **CURS PER A ANIMADORS EN LA PASTORAL JUVENIL.** - Semiintensiu de Nadal, a partir del dia 17 (fins al 3 de gener), a l'Escola de l'Esplai 2 (c/ Carolines 10, 08012 Barcelona). Més informació: c/ Numància 149-151, 08029 Barcelona; tel. 410-16-02 (dilluns a divendres, de 10 a 13h i de 15 a 20h).

• **MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS.** - Recés d'Advent, amb celebració de l'Eucaristia, dissabte 17, de 10 a 13h, a l'església del Santíssim Sagrament (c/ Aragó 268, 08007

Barcelona). Més informació: tel. 453-44-99 (Montserrat Sardà).

• **CONCERT DE NADAL A LA CATEDRAL.** - A càrrec de l'Escolania de la Santa Creu, dissabte 17, a les 18h, amb obres de Vivaldi, Cols i tradicionals catalanes.

• **CONGREGACIÓ DE LA MARE DE DÉU DE L'ESPERANÇA.** - Celebració de la diada patronal a la capella pròpia (c/ Palma de St Just 2, 08002 Barcelona): dissabte 17, concert del Coro de Niños Cantores de Córdoba (Argentina); diumenge 18, a les 20h, celebració de l'Eucaristia. Hi són convidades especialment, a més dels congregants i de les residents a la Casa de Recés, totes les que porten el nom d'Esperança.

• **RECÉS JUVENIL.** - Sobre «El seguiment de Jesús: ¿en quin camí vocacional?», amb el bisbe Dr. Joan-Enric Vives, diumenge 18, de les 10h fins a la tarda, al Casal Don Bosco, de Martí Codolar (Av. Vidal i Barraquer 8, 08035 Barcelona); reflexió, eucaristia, dinar i taula rodona amb testimonis de diverses vocacions. Més informació: tel. 429-18-01.

• **EXPOSICIÓ D'ART XINÈS I JAPONÈS.** - Organitzada, com cada any, per FALMI (Franciscanes Auxiliars Laiques Missioneres de la Immaculada), fins al dia 6 de gener, a la seva casa central (c/ Calaf 13, Barcelona; tel. 209-17-89).

• **OBRA BENÈFICO-SOCIAL DE LOS HNOS. DE SAN JUAN DE DIOS.** - XXII Exposició benèfica de quadres, fins al dia 28, a l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona.

TARRAGONA

• **REUS: XX CICLE DE CONCERTS D'ORGUE.** - A l'esglé-

sia prioral de Sant Pere, diumenge 18, a les 19.30h; a càrrec de la Capella de Música de Santa Maria del Mar, de Barcelona (director: Lluís Vilamajor), i de Josep-Maria Mas i Bonet, amb obres de J.S. Bach i d'altres, per determinar.

GIRONA

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA CATALUNYA.** - Segona etapa: trobada de treball sobre comunió, del divendres 16 (20h) al diumenge 18 (16h), a la Casa Missió de Banyoles. Més informació: a la secretaria del Congrés, tel. (93) 490-81-46.

LLEIDA

• **CURSET PREMATRIMONIAL.** - Organitzat pel Secretariat diocesà de Pastoral Familiar, del 12 al 15, a les 20.30h, a Santa Tereseta (tel. 26-80-38).

• **L'HINDUISME I EL BUDISME.** - Conferència del cicle sobre «Els grans valors de les religions», dijous 15 a les 20h, a l'I-REL (c/ Cnge. Brugulat 11, 1r, 25003 Lleida), a càrrec de Josep M. Via i Taltavull. Més informació: tel. 28-15-38.

• **CONVIVÈNCIA PER A NUVIS.** - Organitzada pel Secretariat de Pastoral Familiar, dissabte 17 (de 17 a 20h) i diumenge 18 (de 10 a 17h), a la Casa d'Exercicis de Lleida (tel. 23-80-56).

VIC

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA CATALUNYA.** - Segona etapa: trobada de treball sobre comunió, del divendres 16 (20h) al diumenge 18 (16h), a la Casa Sant Antoni M. Claret (Rbla. Sant Domènec 5). Més informació: a la secretaria del Congrés, tel. (93) 490-81-46.

Per tal de poder donar a conèixer activitats d'un dia concret entre un diumenge (a la tarda) i el diumenge següent cal que hagin estat notificades deu dies abans, és a dir, el dijous anterior a la setmana immediata a la publicació.

(Així, la informació d'un acte en dilluns s'ha d'haver rebut 11 dies abans, i si és en divendres, 16 dies abans.)

Pel que fa a activitats de més d'un dia o bé d'inscripció prèvia, és recomanable d'anticipar vuit dies més la informació.

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

Dia 16 de desembre a les 11.30 hores celebració de l'Eucaristia pels seus benefactors i amics difunts en els locals del c. Lluís Antúnez, 24, 2n. 2a - 08006 Barcelona. Tel. 237 37 63

TOTS HI SOU CONVIDATS

Botiga d'electrodomèstics

Necessita noi entre 18 i 21 anys per treballs de magatzem

Del 19 de desembre al 7 de gener

Demanem referències.

Truqueu a partir 10 h. nit 321 19 18

Segona part de la Carta Apostòlica Tertio millennio adveniente com a preparació del Jubileu de l'Any 2000

En el llindar del tercer mil·lenni (i II)

Publiquem en aquest número, tal com vàrem anunciar, la segona part del text de la Carta Apostòlica *En el llindar del tercer mil·lenni*, preparació del Jubileu de l'Any 2000, que té com a objectiu prioritari l'enfortiment de la fe i el testimoniatge dels cristians. Joan Pau II anima a un examen de consciència i a confirmar en els cristians d'avui la fe en el Déu revelat en Crist.

IV

LA PREPARACIÓ IMMEDIATA

29. A la vista d'aquest ampli panorama sorgeix la pregunta: ¿es pot elaborar un programa específic d'iniciatives per a la preparació immediata del Gran Jubileu? La veritat és que tot el que s'ha dit anteriorment presenta ja alguns elements de tal programa.

Una presentació més detallada d'iniciatives «ad hoc», per no ser artificial i de difícil aplicació en les Esglésies particulars, que viuen en condicions tan diverses, ha de ser el resultat d'una àmplia consulta. Conscient d'això, he volgut interpel·lar al respecte els Presidents de les Conferències Episcopals i, en particular, els Cardenals.

Estic agraït als membres del Col·legi Cardenalici que, reunits en Consistori extraordinari el 13 i 14 de juny del 1994, han preparat al respecte nombroses propostes i han donat orientacions útils. Igualment dono les gràcies als Germans en l'Episcopat, els quals de diverses maneres no han deixat de fer-me arribar valuosos suggeriments, que he tingut ben presents en l'elaboració d'aquesta Carta Apostòlica.

30. Una primera indicació, sorgida amb claredat de la consulta, és la relativa als temps de la preparació. Per al 2000 ja manquen pocs anys: ha semblat oportú dividir aquest període en dues fases i reservar la fase pròpiament preparatòria als últims tres anys. S'ha pensat que un període més llarg acabaria per acumular excessius continguts i atenuaria la tensió espiritual.

Per tant sembla convenient apropar-se a la històrica data amb una primera fase de sensibilització dels fidels sobre temes més generals, per tal de concentrar després la preparació directa i immediata en una segona fase, d'un trienni, ori-

entada tota ella a la celebració del misteri de Crist Salvador.

a) Primera fase

31. La primera fase tindrà, doncs, un caràcter antepreparatori: haurà de servir per revifar en el poble cristià la consciència del valor i del significat que el Jubileu del 2000 suposa en la història humana. Aquest, portant amb ell la memòria del naixement de Crist, està intrínsecament marcat per una connotació cristològica.

Conforme a l'articulació de la fe cristiana en paraula i sagrament, sembla important ajuntar, també en aquesta particular ocasió, l'estructura de la memòria amb la de la celebració, no limitant-nos a recordar l'esdeveniment només conceptualment, sinó fent present el valor salvífic mitjançant l'actualització sacramental. El Jubileu haurà de confirmar en els cristians

«La proximitat del final del segon mil·lenni anima a oportunes iniciatives ecumèniques, de manera que enfront del Gran Jubileu ens podem presentar si no del tot units, almenys molt més pròxims a superar les divisions del segon mil·lenni» (n. 34)

d'avui la fe en el Déu revelat en Crist, sostenir l'esperança prolongada en l'espera de la vida eterna, vivificar la caritat compromesa activament en el servei als germans.

En el curs de la primera fase (del 1994 al 1996) la Santa Seu, amb la creació d'un Comitè a l'efecte, no deixarà de suggerir línies de reflexió i d'acció a nivell universal, mentre que un esforç anàleg de sensibilització es desenvoluparà d'una manera més capilar, per Comissions semblants en les Esglésies locals. Es tracta, de la in-

nera que sigui, de continuar amb el que s'ha realitzat en la preparació remota i, alhora, de profunditzar els aspectes més característics de l'esdeveniment jubilar.

32. El Jubileu és sempre un temps de gràcia particular, «un dia beneït pel Senyor» com a tal té —ja ho he comentat— un caràcter d'alegria. El Jubileu de l'Any 2000 vol ser una gran pregària de lloanca i d'acció de gràcies sobretot pel do de l'Encarnació del Fill de Déu i de la Redempció realitzada per Ell. En l'any jubilar els cristians es posaran amb nova actitud de meravellament de fe davant l'amor del Pare, que ha lliurat el seu Fill, «perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna» (Jn 3, 16). Elevaran a més amb profund sentiment la seva acció de gràcies pel do de l'Església, fundada per Crist com a «sagrament o signe i instrument de la unió íntima amb Déu i de la unitat de tot el gènere humà»¹⁴. El seu agraïment s'estendrà finalment als fruits de santedat madurats en la vida de tants homes i dones que en cada generació i en cada època històrica han sabut acollir sense reserves el do de la Redempció.

El goig d'un jubileu és sempre de manera particular el goig de la remissió de les culpes, l'alegria de la conversió. Per això sembla oportú posar novament en primer pla el tema del Sínode dels Bisbes de 1984, o sigui, la penitència i la reconciliació¹⁵. Aquest Sínode fou un fet molt significatiu en la història de l'Església postconciliar. Reprèn la qüestió sempre actual de la conversió («metanoia»), que és la condició preliminar per a la reconciliació amb Déu tant de les persones com de les comunitats.

33. Així és just que, mentre el segon Mil·lenni del cristianisme arriba al seu final, l'Església assumeixi amb una consciència més viva el pecat dels seus fills recordant totes les circumstàncies en les quals, al llarg de la història, s'han

allunyat de l'esperit de Crist i del seu Evangeli, oferint al món, en lloc del testimoni d'una vida inspirada en els valors de la fe, l'espectacle de maneres de pensar i d'actuar que eren veritables formes d'antitèstimonis i d'escàndol.

L'Església, essent santa per la seva incorporació a Crist, no es cansa de fer penitència: l'Església reconeix sempre com a seus, davant de Déu i davant dels homes, els fills pecadors. Afirma al respecte la *Lumen gentium*: «L'Església, abraçant en el seu si els pecadors, és alhora santa i sempre necessita purificació, i cerca sense parar la conversió i la renovació»¹⁶.

La Porta Santa del Jubileu del 2000 haurà de ser simbòlicament més gran que les precedents, perquè la humanitat, assolint aquesta fita, es carregarà a coll no sols un segle, sinó un mil·lenni. És bo que l'Església doni aquest pas amb la clara consciència del que ha viscut durant els darrers deu segles. No pot travessar el llindar del nou mil·lenni sense animar els seus fills a purificar-se, en el penediment, d'errors, d'infidelitats, incoherències i lentituds. Reconèixer els fracassos d'ahir és un acte de lleialtat i de valentia que ens ajuda a reforçar la nostra fe, fent-nos capaços i disposats a fer front a les temptacions i dificultats d'avui.

34. Entre els pecats que exigeixen un major compromís de penitència i de conversió cal esmentar certament aquells que han danyat la unitat volguda per Déu per al seu Poble. Al llarg dels mil anys que s'estan acabant, encara més que en el primer mil·lenni, la comunió eclesial, «a vegades no sense culpa dels homes per ambdues parts»¹⁷, ha conegut doloroses laceracions que contradiuen obertament la voluntat de Crist i són un escàndol per al món¹⁸. Malaüradament, aquests pecats del passat fan sentir encara el seu pes i romanen com a temptacions del present. És necessari fer esmena, invocant amb força el perdó de Crist.

En aquesta primera etapa del mil·lenni, l'Església ha d'adreçar-se amb una súplica més sentida a l'Esperit Sant implorant d'Ell la gràcia de la unitat dels cristians. Aquest és un problema crucial per al testimoni evangèlic en el món. Especialment després del Concili

Vaticà II han estat moltes les iniciatives ecumèniques empreses amb generositat i fermesa: es pot dir que tota l'activitat de les Esglésies locals i de la Seu Apostòlica ha assumit durant aquests anys un caràcter ecumènic. El Pontifici Consell per a la promoció de la unitat dels cristians ha estat un dels principals centres animadors del procés vers la plena unitat.

Tanmateix, tots som conscients que l'assoliment d'aquesta fita no pot ser només fruit d'esforços humans, encara que siguin indispenables. La unitat, en definitiva, és un do de l'Esperit Sant. A nosaltres se'ns demana secundar aquest do sense caure en lleugereses i reticències en testimoniar la veritat, sinó més aviat actualitzant generosament les directrius marcades pel Concili i pels successius documents de la Santa Seu, apreciats també per molts cristians que no estan en plena comunió amb l'Església catòlica.

Aquesta és, per tant, una de les tasques dels cristians encaminats vers l'any 2000. La proximitat del final del segon mil·lenni anima a tots a un examen de consciència i a oportunes iniciatives ecumèniques, de manera que enfront del Gran Jubileu ens podem presentar, sino del tot units, almenys molt més pròxims en superar les divisions del segon mil·lenni. És necessari al respecte —cadascú ho veu— un enorme esforç. Cal continuar amb el diàleg doctrinal, però sobretot esforçar-se més en l'oració ecumènica. Oració que després del Concili s'ha intensificat molt, però que cal augmentar encara, comproment cada vegada més els cristians, en sintonia amb la gran invocació de Crist, abans de la passió: «que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres» (Jn 17, 21).

35. Un altre capítol dolorós sobre el qual els fills de l'Església han de tomar amb ànim obert al penediment està constituït per l'aquiescència manifestada, especialment en alguns segles, amb mètodes d'intolerància i fins i tot de violència en el servei de la veritat.

És cert que un correcte judici històric no pot prescindir d'un atent estudi dels condicionaments culturals del moment, sota l'influx del qual molts pogueren creure de bona fe que un autèntic testimoni de la veritat comportava l'extinció d'altres opinions o almenys la seva marginació. Molts motius convergixen amb freqüència en la creació de premises d'intolerància, i alimenten una atmosfera passional a la qual només els grans esperits veritablement lliures i plens de Déu

podien d'alguna manera substreure's. Però la consideració de les circumstàncies atenuants no dispensa l'Església del deure de lamentar profundament les debilitats de tants fills seus que han desfigurat el seu rostre, hi han impedit reflectir plenament la imatge del seu Senyor crucificat, testimoni insuperable d'amor pacient i d'humil mansuetud. D'aquests traços dolorosos del passat emergeix una lliçó per al futur, que ha de portar tot cristià a tenir bon compte del principi d'ordinar pel Concili: «La veritat no s'imposa sinó per la força de la mateixa veritat, que penetra, amb suavitat i fermesa alhora, en les ànimes»¹⁹.

36. Un seriós examen de consciència ha estat afavorit per nombrosos Cardenals i Bisbes sobretot per l'Església del present. A les portes del nou mil·lenni els cristians han de posar-se humilment davant del Senyor per preguntar-se sobre les responsabilitats que ells també tenen en relació amb els mals del nostre temps. L'època actual, junt amb moltes llums, presenta igualment no poques ombres.

¿Com callar, per exemple, davant la indiferència religiosa que porta molts homes d'avui a viure com si Déu no existís o a conformar-se amb una religió vaga, incapaç d'enfrontar-se amb el problema de la veritat i amb el deure de la coherència? A això cal afegir encara l'estesa pèrdua del sentit transcendent de l'existència humana i l'extraviament en el camp ètic, fins i tot en els valors fonamentals del respecte a la vida i a la família. S'imposa a més als fills de l'Església una verificació: ¿en quina mesura són també ells afectats per l'atmosfera de secularisme i relativisme ètic? ¿I quina part de responsabilitat han de reconèixer també ells, enfront de la desbordant irreligiositat, per no haver manifestat el genuí rostre de Déu, «a causa dels defectes de la seva vida religiosa, moral i social»²⁰.

De fet, no es pot negar que la vida espiritual travessa en molts cristians un moment d'incertesa que afecta no solament la vida moral, sinó fins i tot l'oració i la mateixa rectitud teològica de la fe. Aquesta, ja provada per l'encarament amb el nostre temps, està a vegades desorientada per posicions teològiques errònies, que es difonen també a causa de la crisi d'obediència al Magisteri de l'Església.

I sobre el testimoni de l'Església en el nostre temps, ¿com no sentir dolor per la manca de discerniment, que a vegades arriba a ser aprovació, de no pocs cristians enfront la violació de fonamentals drets humans per part dels règims totalitaris? ¿I tal vegada no s'ha de lamentar, entre les ombres del present, la corresponsabilitat de tants cristians en greus formes d'injustícia i de marginació social? Cal preguntar-se quants, entre ells, co-

neixen a fons i practiquen coherentment les directrius de la doctrina social de l'Església.

L'examen de consciència també ha de mirar la recepció del Concili, aquest gran do de l'Esperit a l'Església al final del segon mil·lenni. ¿En quina mesura la Paraula de Déu ha arribat a ser plenament l'ànima de la teologia i la inspiració de tota l'existència cristiana, com demanava la *Dei Verbum*? ¿Es viu la litúrgia com a «font i cim» de la vida eclesial, segons els ensenyaments de la *Sacrosanctum Concilium*? ¿Es consolida, en l'Església universal i en les Esglésies particulars, l'eclesiologia de comunió de la *Lumen gentium*, les diverses formes de participació del Poble de Déu, encara que sense admetre un democratism i un sociologisme que no reflecteixen la visió catòlica de l'Església i l'autèntic esperit del Vaticà II? Un interrogant fonamental també cal que sigui plantejat sobre l'estil de les relacions entre l'Església i el món. Les directrius conciliars — presents en la *Gaudium et spes* i en altres documents — d'un diàleg obert, respectuós i cordial, acompanyat tanmateix per un atent discerniment i pel valent testimoniatge de la veritat, continuen essent vàlides i ens criden a un compromís ulterior.

37. L'Església del primer mil·lenni nasqué de la sang dels màrtirs: «*Sanguis martyrum, semen christianorum*»²¹. Els fets històrics lligats a la figura de Constantí el Gran mai no haurien pogut garantir un desenvolupament de l'Església com el verificat en el primer mil·lenni, si no hagués estat per aquella sembra de màrtirs i per aquell patrimoni de santedat que caracteritzaren les primeres generacions cristianes. Al terme del segon mil·lenni, l'Església ha tornat novament a ser Església de màrtirs. Les persecucions de creients — sacerdots, religiosos i laics — han comportat una gran sembra de màrtirs a diverses parts del món. El testimoni ofert a Crist fins al vessament de la sang s'ha fet patrimoni comú dels catòlics, ortodoxos, anglicans i protestants, com ja revelava Pau VI en l'homilia de canonització dels màrtirs ugandesos²².

És un testimoni que no es pot oblidar. L'Església dels primers segles, enmig de notables dificultats organitzatives, es dedicà a fixar en martirologis el testimoni dels màrtirs. Aquests martirologis han estat constantment actualitzats a través dels segles, i en el llibre de sants i beats de l'Església han entrat no solament aquells que vessaren la seva sang per Crist, sinó també mestres de la fe, missioners, confessors, bisbes, preveres, verges, cònjuges, vídues, nens.

En el nostre segle han tornat els màrtirs, amb freqüència desconeguts, gairebé «*militi ignoti*» de la gran causa de Déu. En la mesura del possible no han de perdre's en l'Església els seus testimonis. Com

s'ha suggerit en el Consistori, cal que les Esglésies locals facin tot el possible per no perdre el record dels qui han sofert el martiri, recollint per a això la documentació necessària. Això ha de tenir un sentit i una eloqüència ecumènica. L'ecumenisme dels sants, dels màrtirs, és tal vegada el més convincent. La *communio sanctorum* parla amb una veu més forta que els elements de divisió. El *martyrologium* dels primers segles constituï la base del culte dels sants. Proclamant i venerant la santedat dels seus fills i filles, l'Església retia màxim honor a Déu mateix; en els màrtirs venerava Crist, que estava en l'origen del seu martiri i de la seva santedat. S'ha desenvolupat posteriorment la praxi de la canonització que encara perdura en l'Església catòlica i en les ortodoxes. En aquests anys s'han multiplicat les canonitzacions i beatificacions. Elles manifesten la vitalitat de les Esglésies locals, molt més nombroses avui que en els primers segles i en el primer mil·lenni. El més gran homenatge que totes les Esglésies tributaran a Crist al llindar del tercer mil·lenni serà la demostració de l'omnipotent presència de la Redempció mitjançant fruits

realitzat la seva vocació cristiana en el Matrimoni: estem convençuts que no manquen fruits de santedat en aquest estat, sentim la necessitat de trobar els mitjans més oportuns per verificar-los i proposar-los a tota l'Església com a model i estímul per als altres esposos cristians.

38. Una exigència posterior assenyalada pels Cardenals i els Bisbes és la dels Sínodes de caràcter continental, en la línia dels ja celebrats per Europa i Àfrica. L'última Conferència General de l'Episcopat d'Amèrica llatina ha aconseguit, en sintonia amb l'Episcopat nord-americà, la proposta d'un Sínode panamericà sobre la problemàtica de la nova evangelització a les dues parts del mateix continent, tan diverses entre si pel seu origen i la seva història, i sobre la qüestió de la justícia i de les relacions econòmiques internacionals, considerant l'enorme desigualtat entre el Nord i el Sud.

Un altre Sínode de caràcter continental serà oportú a Àsia, on és més accentuat el tema de l'encontre del cristianisme amb les antigues cultures i religions locals. Aquest és un gran repte per a l'evangelització, ja que els sistemes religiosos com el budisme o l'hinduisme

el 2000 caldrà que ressoni amb força renovada la proclamació de la veritat: *Ecce natus est nobis Salvator mundi*.

També per a Oceania podria ser útil un Sínode regional. En aquest continent existeix la qüestió de les poblacions aborígenes, que evoca de manera especial alguns aspectes de la prehistòria del gènere humà. En aquest Sínode, un tema que no s'hauria d'oblidar, junt amb altres problemes del Continent, ha de ser la trobada del Cristianisme amb aquelles antiquíssimes formes de religiositat, significativament caracteritzades per una orientació monoteista.

b) Segona fase

39. Sobre la base d'aquesta àmplia acció sensibilitzadora serà després possible afrontar la segona fase, la pròpiament preparatòria. Aquesta es desenvoluparà en una etapa de tres anys, de 1997 a 1999. L'estructura ideal per aquest trienni, centrat en Crist, Fill de Déu fet home, ha de ser teològica, o sigui, «trinitària».

I any: Jesucrist

40. El primer any, 1997, es dedicarà a la reflexió sobre Crist, Verb del Pare, fet home per obra de l'Esperit Sant. Cal destacar el caràcter clarament cristològic del Jubileu, que celebrarà l'Encarnació i la vinguda al món del Fill de Déu, misteri de salvació per a tot el gènere humà. El tema general, proposat per a aquest any per molts Cardenals i Bisbes, és: «*Jesucrist és el mateix ahir i avui i pels segles*» (cf. Hb 13, 8).

Entre els continguts cristològics proposats en el Consistori sobresurten els següents: el descobriment de Crist Salvador i Evangelitzador, amb particular referència al capítol quart de l'Evangeli de Lluc, on el tema de Crist enviat a evangelitzar s'entrellaça amb el del Jubileu; l'aprofundiment del misteri de la seva Encarnació i del seu naixement del si de Maria; la necessitat de la fe en Ell per a la salvació. Per conèixer la veritable identitat de Crist, cal que els cristians, sobretot durant aquest any, tornin amb renovat interès a la *Sagrada Escripura*, «en la litúrgia, tan plena del llenguatge de Déu; en la lectura espiritual, o bé en altres institucions o amb altres mitjans que a tal fi s'organitzen avui a tot arreu»²⁴. En el text revelat és el mateix Pare celestial que surt al nostre encontre amorosament i s'entreté amb nosaltres manifestant-nos la naturalesa del Fill unigènit i el seu projecte de salvació per a la humanitat²⁵.

41. L'esforç d'actualització sacramental esmentat anteriorment, podrà ajudar al llarg de l'any, al descobriment del Baptisme com a fonament de l'existència cristiana, *Seguelt*

La segona fase de preparació per al Jubileu es farà en tres anys, i tindrà una estructura trinitària, en honor de Déu Pare, Fill i Esperit Sant

de fe, esperança i caritat en homes i dones de tantes llengües i races, que han seguit Crist en les diferents formes de la vocació cristiana.

Serà tasca de la Seu Apostòlica, amb vistes a l'Any 2000, actualitzar els martirologis de l'Església universal, posant gran atenció en la santedat dels qui també en el nostre temps han viscut plenament en la veritat de Crist. Especialment s'haurà de treballar pel reconeixement de l'heroïcitat de les virtuts dels homes i les dones que han

me es presenten amb un clar caràcter soteriològic. Existeix, doncs, la urgent necessitat d'un Sínode, amb motiu del Gran Jubileu, que il·lustri i aprofundeixi la veritat sobre Crist com a únic Mitjancer entre Déu i els homes, i com a únic Redemptor del món, i el distingeix bé dels fundadors d'altres grans religions, en les quals també es troben elements de veritat, que l'Església considera amb sincer respecte, ja que hi veu un reflex de la Veritat que il·lumina tots els homes²³. En

segons la paraula de l'Apòstol: «Tots els qui heu estat batejats en Crist us heu revestit de Crist» (Gal 3, 27). El Catecisme de l'Església, per la seva banda, recorda que el Baptisme constitueix «el fonament de la comunió entre tots els cristians, també amb els que no estan encara en plena comunió amb l'Església catòlica»²⁶. Sota el perfil *ecumènic*, serà un any molt important per posar junts la mirada en Crist, únic Senyor, amb la intenció d'arribar a ser en Ell una sola cosa, segons la seva pregària al Pare. L'accentuació de la centralitat de Crist, de la Paraula de Déu i de la fe sempre haurien de suscitar en els cristians d'altres Confessions interessos i acollida favorable.

42. Tot haurà de mirar l'objectiu prioritari del Jubileu que és l'enfortiment de la fe i del testimoni dels cristians. Cal suscitar en cada fidel un veritable anheli de santedat, un fort desig de conversió i de renovació personal en un clima d'oració sempre més intensa i de solidària acollida del proïsme, especialment del més necessitat.

El primer any serà, per tant, el moment adequat pel redescobriments de la catequesi en el seu significat i valor originari d'«ensenyament dels Apòstols» (Act 2, 42) sobre la persona de Jesucrist i el seu misteri de salvació. De gran utilitat, per aquest objectiu, serà l'aprofundiment en el Catecisme de l'Església Catòlica, que presenta «fidelment i orgànicament l'ensenyament de la Sagrada Escritura, de la tradició viva en l'Església i del Magisteri autèntic, com també l'herència espiritual dels Pares, dels sants i de les santes de l'Església, per permetre de conèixer millor el misteri cristià i de revifar la fe del Poble de Déu»²⁷. Per ser realistes, no es podrà descurar la recta formació de les consciències dels fidels sobre les confusions relatives a la persona de Crist, posant en el seu just lloc els desacords contra Ell i contra l'Església.

43. Maria Santíssima, que estarà present de manera, per dir-ho així, «transversal» al llarg de tota la fase preparatòria, serà contemplada durant tot aquest primer any en el misteri de la seva Maternitat divina. En el seu si el Verb es féu carn! L'afirmació de la centralitat de Crist no pot ser, per tant, separada del reconeixement del paper acomplert per la seva Santíssima Mare. El seu culte, encara que valuós, de cap manera no ha de llevar ni afegir res de «la dignitat i l'eficàcia de Crist, únic Mitjancer»²⁸. Maria, dedicada constantment al seu Diví Fill, es proposa a tots els cristians com a *model de fe* viscuda. «L'Església meditant piadosament sobre Ella i contemplant-la a la llum del Verb fet home, penetra amb veneració més endins del misteri suprem de l'Encarnació i es va configurant més i més al seu Espòs»²⁹.

II any: L'Esperit Sant.

44. El 1998, segon any de la fase preparatòria, es dedicarà especialment a l'Esperit Sant i a la seva presència santificadora dintre de la comunitat dels deixebles de Crist. «El gran Jubileu, que clourà el segon mil·lenni—escrivia en l'Encíclica *Dominum et vivificantem*— (...) té una dimensió pneumatològica, ja que el misteri de l'Encarnació s'acomplí per obra de l'Esperit Sant. L'acomplí aquell Esperit que—consustancial al Pare i al Fill— és ren el misteri absolut de Déu u i tri, la Persona-amor, el dó increat, font eterna de tot do que prové de Déu en l'ordre de la creació, el subjecte de l'autocomunicació de Déu en l'ordre de la gràcia. El misteri de l'Encarnació de Déu constitueix el cim d'aquest do i d'aquesta autocomunicació divina»³⁰.

L'Església no pot preparar-se al compliment bimil·lenari «d'altra manera si no és per l'Esperit Sant. Allò que en la plenitud dels temps s'acomplí per obra de l'Esperit Sant, solament per obra seva pot ara sorgir de la memòria de l'Església»³¹.

L'Esperit, de fet, actualitzà en l'Església de tots els temps i de tots els llocs l'única Revelació portada per Crist als homes, fent-la viva i eficaç en l'ànim de cada u: «El Defensor, l'Esperit Sant que el Pare enviarà en nom meu, us farà recordar tot el que jo us he dit» (Jo 14, 26).

45. S'inclou per tant entre els objectius primaris de la preparació del Jubileu el reconeixement de la presència i de l'acció de l'Esperit, que actua en l'Església tant sacramentalment, sobretot per la *Confirmació*, com a través dels diversos carismes, tasques i ministeris que Ell ha suscitat pel seu bé: «Un sol és l'Esperit, el qual distribueix els seus diversos dons (cf. 1 Cor 12, 1-11) d'acord amb les seves riqueses i amb les necessitats dels serveis per a utilitat de l'Església. D'entre aquests dons sobresurt la gràcia dels Apòstols, a l'autoritat dels quals l'esmentat Esperit sotmet els carismàtics i tot (cf. 1 Cor 14). El mateix Esperit unificant el Cos per Si mateix, per la seva vigor i pel lligam interior entre els membres, produeix i atia la caritat entre els fidels»³².

L'Esperit també és per a la nostra època l'agent principal de la nova evangelització. Serà per tant important descobrir l'Esperit com Aquell que construeix el Regne de Déu en el curs de la història i prepara la seva plena manifestació en Jesucrist, animant els cor dels homes i fent germinar dintre de la vivència humana les llavors de la salvació definitiva que s'esdevindrà al final dels temps.

46. En aquesta dimensió escatològica, els creients seran cridats a redescobrir la virtut teològica de l'esperança, que «us l'ha feta conèixer la Paraula de la veritat,

l'Evangelí» (Col 1, 5). L'actitud fonamental de l'esperança, per una part, mou el cristià a no perdre de vista la fita final que dóna sentit i valor a tota la seva existència i, de l'altra, li ofereix motivacions sòlides i profundes per a l'esforç de cada dia en la transformació de la realitat per fer-la conforme al projecte de Déu.

L'Església del primer mil·lenni va néixer de la sang dels màrtirs. A la fotografia, Martiri de Sant Cugat, d'Aine Bru, al Museu d'Art de Catalunya

Com recorda l'apòstol Pau: «Sabem prou bé que fins ara tot l'univers creat gemega i sofreix dolors de part. I no solament ell: també nosaltres que posseim l'Esperit com a primícies del que vindrà, gemeguem dins nostre anhelant de ser plenament fills, quan el nostre cos sigui redimit. Hem estat salvats, però només en esperança» (Rm 8, 22-24). Els cristians estan cridats a preparar-se per al Gran Jubileu de l'inici del tercer mil·lenni renovant la seva esperança en la vinguda definitiva del Regne de Déu, preparant-lo dia a dia en el seu cor, en la comunitat cristiana a la qual pertanyen, en el context social on viuen i també en la història del món.

Cal a més que s'estimin i aprofundeixin els signes d'esperança presents en aquest últim final de segle, malgrat les ombres que sovint els amaguen als nostres ulls: en el camp civil, els progressos realitzats per la ciència, per la tècnica i sobretot per la medicina al servei de la vida humana, un sentit més viu de la responsabilitat en relació a l'ambient, els esforços per restablir la pau i la justícia all on hagin estat violats, la voluntat de reconciliació i de solidaritat entre els diversos pobles, en particular en la complexa relació entre el Nord i el Sud del món...; en el camp eclesial, una escolta més atenta de la veu de l'Esperit a través de l'acollida dels carismes i la promoció del laicat, la intensa de-

dicació a la causa de la unitat de tots els cristians, l'espai obert al diàleg amb les religions i amb la cultura contemporània...

47. La reflexió dels fidels en el segon any de preparació haurà de centrar-se amb particular sol·licitud sobre el valor de la unitat dins de l'Església, a la qual tendeixen els distints dons i carismes suscitats

visió del «Pare celestial» (cf. Mt 5, 45), per qui fou enviat i a qui retornarà (cf. Jo 16, 28).

«La vida eterna és que et coneixguin a tu, l'únic Déu veritable, i aquell que tu has enviat, Jesucrist» (Jo 17, 3). Tota la vida cristiana és com un gran pelegrinatge vers la casa del Pare, del qual es descobreix cada dia el seu amor incondicionat per tota criatura humana, i en particular pel «fill pròdig» (cf. Lc 15, 11-32). Aquest pelegrinatge afecta a l'íntim de la persona, allargant-se després a la comunitat creient per abastar a tota la humanitat.

El Jubileu, centrat en la figura de Crist, arriba així a ser un gran acte de lloança al Pare: «Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel» (Ef 1, 3).

50. En aquest tercer any el sentit del «camí vers el Pare» haurà de portar tothom a emprendre, en l'adhesió a Crist Redemptor de l'home, un camí d'autèntica conversió, que comprèn tant un aspecte «negatiu» d'alliberament del pecat, com un aspecte «positiu» d'elecció del bé, manifestat pels valors ètics continguts en la llei natural, confirmada i aprofundida per l'Evangelí. Aquest és el context adequat pel redescobriments i la intensa celebració del sagrament de la Penitència en el seu significat més profund. L'anunci de la conversió com a exigència imprescindible de l'amor cristià és particularment important en la societat actual, on freqüentment semblen esvaïr-se els mateixos fonaments d'una visió ètica de l'existència humana.

Serà, per tant, oportú, especialment en aquest any, ressaltar la virtut teològica de la caritat, recordant la sintètica i plena afirmació de la primera Carta de Joan: «Déu és amor» (4, 8. 16). La caritat, en la seva doble faceta d'amor a Déu i als germans, és la síntesi de la vida moral del creient. Ella té en Déu la seva font i la seva fita.

51. En aquest sentit, recordant que Jesús vingué a «evangelitzar els pobres» (Mt 11, 5; Lc 7, 22), ¿com no subratllar decididament l'opció preferencial de l'Església pels pobres i els marginats? S'ha de dir abans de tot que el compromís per la justícia i per la pau en un món com el nostre, marcat per tants conflictes i per intolerables desigualtats socials i econòmiques, és un aspecte sobresortint de la preparació i de la celebració del Jubileu. Així, en l'esperit del Llibre del Levític (25, 8-28), els cristians hauran de fer-se veu de tots els pobres del món, proposant el Jubileu com un temps oportú per pensar entre altres coses en una notable reducció, si no en una total condonació, del deute internacional, que grava sobre el destí de moltes nacions. El Jubileu podrà a més

Segueix

III any. Déu Pare

49. El 1999, tercer i últim any preparatori, tindrà la funció d'ampliar els horitzons del creient segons la mateixa visió de Crist: la

oferir l'oportunitat de meditar sobre altres reptes del moment, com, per exemple, la dificultat de diàleg entre cultures diverses i les problemàtiques relacionades amb el respecte dels drets de la dona i amb la promoció de la família i del matrimoni.

52. Recordant, a més, que Crist (...) en la mateixa revelació del misteri del Pare i del seu amor, manifesta plenament l'home al propi home i li descobreix la sublimitat de la seva vocació³⁴, dos compromisos seran ineludibles especialment durant el tercer any preparatori: *la confrontació amb el secularisme i el diàleg amb les grans religions*.

Respecte al primer, serà oportú afrontar la vasta problemàtica de la crisi de civilització, que s'ha anat manifestant sobretot a l'Occident tecnològicament més desenvolupat, però interiorment empobrit per l'oblit i la marginació de Déu. A la crisi de civilització cal respondre amb la civilització de l'amor, basada sobre valors universals de pau, solidaritat, justícia i llibertat, que troben en Crist la seva plena realització.

53. Al seu torn, en allò relatiu a l'horitzó de la consciència religiosa, la vigília del Dos mil serà una gran ocasió, també a la llum dels esdeveniments d'aquests últims decennis, per al *diàleg interreligiós*, segons les clares indicacions donades pel Concili Vaticà II en la declaració *Nostra aetate* sobre les relacions de l'Església amb les religions no cristianes.

En aquest diàleg hi hauran de tenir un lloc preminent els hebreus i els musulmans. Vulgui Déu que coincidint en aquesta intenció es puguin realitzar també *encontres comuns* en llocs significatius per a les grans religions monoteistes.

S'estudia, sobre això, com preparar tant reunions històriques a Betlem, Jerusalem i el Sinaí, llocs de gran valor simbòlic, per intensificar el diàleg amb els hebreus i els fidels de l'Islam, com trobades amb els representants de les grans religions del món en altres ciutats. Tanmateix, sempre s'haurà d'anar en compte per no provocar perillosos malentesos, vigilat el risc del sincretisme i d'un fàcil i enganyós irenisme.

54. En aquest ampli programa, *Maria Santíssima*, filla predilecta del Pare, es presenta davant la mirada dels creients com a exemple perfecte d'amor, tant a Déu com al proïsme. Com afirma ella mateixa en el càntic del *Magnificat*, grans coses ha fet en ella el Totpoderós, del qual el nom és Sant (cf. *Lc 1, 49*). El Pare ha elegit Maria per a una *missió única* en la història de la salvació: ser Mare del mateix Salvador. La Verge va respondre a la crida de Déu amb una disponibilitat plena: «Heus ací l'esclava del Senyor» (*Lc 1, 38*). La seva maternitat iniciada a Natzaret i viscuda en plenitud a Jerusalem vora la Creu, se sentirà en aquest any com una afectuosa i insistent invitació a

tots els fills de Déu, perquè tornin a la casa del Pare escoltant la seva veu maternal: «Feu allò que Crist us digui» (cf. *Jo 2, 5*).

c) En vista de la celebració

55. Un capítol particular és la *celebració del Gran Jubileu*, que tindrà lloc contemporàniament a Terra Santa, a Roma i a les Esglésies locals d'arreu del món. Sobretot en aquesta fase, la *fase celebrativa*, l'objectiu serà la *glorificació de la Trinitat*, de la qual tot procedeix i a la qual tot es dirigeix, en el món i en la història. A aquest misteri miren els tres anys de preparació immediata: des de Crist i per Crist, en l'Esperit Sant, al Pare. En aquest sentit, la celebració jubilar actualitza i alhora anticipa la fita i el compliment de la vida del cristià i de l'Església en Déu u i tri.

Essent Crist l'únic camí al Pare, per destacar la seva presència viva i salvífica en l'Església i en el món, se celebrarà a Roma, amb motiu del Gran Jubileu, el *Congrés Eucarístic internacional*. El Dos mil serà un any intensament eucarístic: en el *sagrament de l'Eucaristia* el Salvador, encarnat en el si de Maria fa vint segles, continua oferint-se a la humanitat com a font de vida divina.

La dimensió ecumènica i universal del Sagrat Jubileu es podrà evidenciar oportunament en un significatiu *encontre pancristià*. Es tracta d'un gest de gran valor i per això, per evitar equívocs, cal proposar-lo correctament i prepararlo amb cura, en una actitud de fraterna col·laboració amb els cristians d'altres confessions i tradicions, així com d'afectuosa obertura a les religions els representants de les quals manifestin interès per l'alegria comuna de tots els deixebles de Crist.

Una cosa és certa: cada u és invitat a fer tot el que estigui a la seva mà per tal que no es desaprofiti el gran repte de l'Any 2000, al qual hi està segurament unida una particular gràcia del Senyor per a l'Església i per a tota la humanitat.

V

«JESUCRIST ÉS EL MATEIX (...) SEMPRE»

(Hb 13, 8)

56. L'Església perdura des de fa 2000 anys. Com l'evangèlic *gra de mostassa*, ella creix fins arribar a ser un gran arbre, capaç de cobrir amb les seves branques tota la humanitat (cf. *Mt 13, 31-32*). El Concili Vaticà II en la Constitució dogmàtica sobre l'Església, considerant la qüestió de la *pertinença a l'Església i de l'ordenació del Poble de Déu*, diu així: «Per tant tots els homes són cridats vers aquesta uni-

tat catòlica del Poble de Déu (...), i a ella hi pertanyen o s'hi encaminen de maneres diverses tant els fidels catòlics, els altres cristians que creuen en Crist i finalment tots els homes en general cridats a la salvació per la gràcia de Déu»³⁵. Pau VI, pel seu cantó, en l'Encíclica *Ecclesiam suam* explica la universal participació dels homes en el projecte de Déu, i assenyala els diferents *cercles del diàleg de salvació*³⁶.

A la llum d'aquest plantejament es pot comprendre encara més bé el significat de la paràbola del llevat (cf. *Mt 13, 33*): Crist, com a llevat diví, penetra sempre més profundament en el present de la vida de la humanitat difonent l'obra de la salvació realitzada en el misteri Pasqual. Ell embolcalla a més en el seu domini salvífic tot el

«És necessari suscitar en cada fidel un veritable anhel de santedat, un fort desig de conversió i de renovació personal en un clima d'oració sempre més intensa i de solidària acollida del proïsme, especialment del més necessitat» (n. 42)

passat del gènere humà, començant des del primer Adam³⁷. A Ell pertany el futur: «Jesucrist és el mateix ahir, avui i sempre» (*Hb 13, 8*). L'Església per la seva banda «només desitja una cosa: continuar, sota la guia de l'Esperit, la mateixa obra de Crist, que vingué al món per donar testimoni de la veritat, per salvar i no per jutjar, per servir i no per ser servit»³⁸.

57. Per això, des dels temps apostòlics, continua sense interrupció la *missió de l'Església* dintre de la universal família humana. La primera evangelització s'ocupà especialment de la regió del Mar Mediterrani. Al llarg del primer mil·lenni, els missioners, partint de Roma i de Constantinoble, portaren el cristianisme a l'*interior del continent europeu*. Alhora es dirigiren vers el cor d'*Àsia, fins l'Índia i la Xina*. El final del segle XV, junt amb el descobriment d'*Amèrica*, marcà el començament de l'evangelització en aquest gran continent, al sud i al nord. Contemporàniament, mentre les costes sud-saharianes d'*Àfrica* acollien la llum de Crist, sant Francesc Xavier, patró de les missions, arribà fins al Japó. A cavall entre els segles XVIII i XIX, un laic Andreu Kim, portà el cristianisme a *Corea*; en aquella època l'anunci evangèlic abastà la *Península Indoxina*, i també *Austràlia* i les illes del *Pacífic*.

El segle XIX enregistrà una gran activitat missionera entre els *pobles d'Àfrica*. Totes aquestes obres han donat fruits que perduren fins avui. El Concili Vaticà II dona compte d'això en el Decret *Ad gen-*

tes sobre l'activitat missionera. Després del Concili el tema missioner ha estat tractat per l'Encíclica *Redemptoris missio*, relativa als problemes de les missions en aquesta última part del nostre segle. L'Església també en el futur continuarà essent missionera: el caràcter missioner forma part de la seva naturalesa. Amb la caiguda dels grans sistemes anticristians del continent europeu, del nazisme primer i després del comunisme, s'imposa la urgent tasca d'oferir novament als homes i dones d'Europa el missatge alliberador de l'Evangeli³⁹. A més, com afirmava l'Encíclica *Redemptoris missio*, es repeteix en el món la situació de l'*Areòpag d'Atenes*, on va parlar sant Pau⁴⁰. Avui són molts els «areòpags», i força diversos: són els grans camps de la civilització contemporània i de la cultura, de la política i de l'economia. *Com més s'allunya l'Occident de les seves arrels cristianes, més es converteix en terreny de missió*, en la forma de variats «areòpags».

58. El futur del món i de l'Església pertany a les *joves generacions* que, nascudes aquest segle, seran madures el vinent, el primer del nou mil·lenni. *Crist escolta els joves*, com va escoltar el jove que li féu la pregunta: «Què he de fer de bo per aconseguir la vida eterna?» (*Mt 19, 16*). A la magnífica resposta que Jesús li donà he fet referència en la recent Encíclica *Veritatis Splendor*, com, anteriorment, en la «Carta als joves i a les joves del món» de 1985. Els joves, en cada situació, en cada regió de la terra no deixen de preguntar a Crist: *el troben i el cerquen per interrogarlo a continuació*. Si saben seguir el camí que Ell indica, tindran l'alegria d'aportar la seva pròpia contribució per a la seva presència en el pròxim segle i en els successius, fins la consumació dels temps. «Jesús és el mateix ahir, avui i sempre».

59. Per acabar, són oportunes les paraules de la Constitució pastoral *Gaudium et spes*: «L'Església creu

que Crist, mort i ressuscitat, proporciona a l'home llum i força per mitjà del seu Esperit, a fi que ell pugui respondre a la seva vocació sobirana; i que sota el cel no hi ha cap altre nom donat als homes en el qual aquests hagin de salvar-se. De semblant manera creu que *la clau, el centre i el fi de tota la història humana es troba en el seu Senyor i Mestre*. L'Església també afirma que sota les mutacions, hi ha moltes coses que no canvien, les quals tenen la seva base darrera en Crist, que és ahir i avui i Ell mateix pels segles. Sota la llum, doncs, de Crist, Imatge de Déu invisible, hereu de tota la creació, el Concili es proposa de parlar a tothom a fi d'il·luminar el misteri de l'home i de col·laborar en la recerca de la solució als principals problemes del nostre temps⁴¹.

Mentre invito als fidels a elevar al Senyor insistents pregarries per obtenir llums i ajudes necessàries per a la preparació i celebració del Jubileu ja pròxim, exhorto els venerables Germans en l'Episcopat i a les comunitats eclesials a ells confiades, que obrin el cor a les inspiracions de l'Esperit. Ell no deixarà de moure els cors que es disposin a celebrar amb renovada fe i generosa participació el gran esdeveniment jubilar.

Confio aquesta tasca de tota l'Església a la materna intercessió de Maria, Mare del Redemptor. Ella, la Mare de l'amor fermós, serà per als cristians que s'encaminen vers el gran Jubileu del tercer mil·lenni l'Estrella que guii amb seguretat els seus passos a l'encontre del Senyor. La humil noia de Natzaret, que fa dos mil anys va oferir al món el Verb encarnat, orienti avui la humanitat vers aquell que és «la llum veritable, que il·lumina tot home» (*Jo 1, 9*).

Amb aquests sentiments impar-teixo a tots la meua Benedicció.

Vaticà, 10 de novembre de l'any 1994, dissetè del meu Pontificat.

NOTES

- 14 Conc. Ecum. Vaticà II, Const. dogm. sobre l'Església *Lumen gentium*, 1.
- 15 Cf. Exhortació Apost. *Reconciliatio et penitentia* (2 desembre 1984): AAS 77 (1985), 185-275.
- 16 Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. sobre l'Església *Lumen gentium*, 8.
- 17 Conc. Ecum. Vat. II, Decret sobre ecumenisme Unitatis redintegratio, 7.
- 18 Cf. *Ibidem*, 1.
- 19 Conc. Ecum. Vat. II, Decl. sobre la llibertat religiosa *Dignitatis humanae*, 1.
- 20 Conc. Ecum. Vat. II, Const. past. sobre l'Església en el món actual *Gaudium et spes*, 19.
- 21 Tertul·lià, *Apol.*, 50, 13: *CCL 1*, 171.
- 22 Cf. AAS 56 (1964), 90.
- 23 Cf. Conc. Ecum. Vat. II, Decl. sobre la relació de l'Església amb les religions no cristianes *Nostra aetate*, 2.
- 24 Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. sobre la Divina Revelació Dei Verbum, 25.
- 25 Cf. *Ibidem*, 2.
- 26 *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1271.
- 27 Const. Ap. *Fidei depositum* (11 octubre 1992), 3: AAS 86 (1994), 116.
- 28 Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. sobre l'Església *Lumen gentium*, 62.
- 29 *Ibidem*, 65.
- 30 Carta Enc. *Dominum et vivificantem* (18 maig 1986), 50: AAS 78 (1986), 869-870.
- 31 *Ibidem*, 51: AAS 78 (1986), 871.
- 32 Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. sobre l'Església *Lumen gentium*, 7.
- 33 Cf. *Ibidem*, 37.
- 34 Conc. Ecum. Vat. II, Const. past. sobre l'Església en el món actual *Gaudium et spes*, 22.
- 35 Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. sobre l'Església *Lumen gentium*, 13.
- 36 Cf. Pau VI, Carta Enc. *Ecclesiam suam* (6 d'agost 1964), III: AAS 56 (1964), 650-657.
- 37 Cf. *Ibidem*, 2.
- 38 Conc. Ecum. Vat. II, Const. past. sobre l'Església en el món actual *Gaudium et spes*, 3.
- 39 Cf. Declaració de l'Assemblea especial per a Europa del Sínode dels Bisbes, nº 3.
- 40 Cf. Carta Enc. *Redemptoris missio* (7 desembre 1990), 37, C: AAS 83 (1991), 284-286.
- 41 Conc. Ecum. Vat. II, Const. past. sobre l'Església en el món actual *Gaudium et spes*, 10.9 100

Mirador

Soldats serbis llançant foc de morter sobre Bihac durant el cercle de la ciutat

D'esquerra a dreta, el nou president de Mèxic Ernesto Zedillo i el seu predecessor en el càrrec, Salinas de Gortari

Oriol Camps

Rèquiem per Bòsnia

¿Qui pot aturar l'enfonsament de Bòsnia? La pregunta és angoixosa, molt especialment des del dilluns, dia 28, que els serbis van completar el setge a la ciutat de Bihac, l'enclavament musulmà del nord-oest de Bòsnia. El servis haurien pogut entrar definitivament a la ciutat, però de moment es mantenen als afores torturant els seus 70.000 habitants amb l'angoixa de què passarà quan es decideixin a ocupar-la... Ben endevinable si es té en compte el que passa amb els presoners musulmans fets pels serbis que es veuen obligats a cridar i cantar l'eslògan *Bòsnia és de Sèrbia...*

Mentrestant, després de la retirada nord-americana de l'Adriàtic, la diplomàcia europea ha emprès noves gestions, noves converses, nous plans de pau, noves maneres de passar el temps. És notòria i lloable la visita que el secretari general de l'ONU, Butros Gali ha fet a Sarajevo en un intent desesperat de reunir els dos màxims bel·ligerants: Izetbegovic, president bosnià, i Radovan Karadzic, líder dels serbis. L'intent ha estat un fracàs a dues bandes, ja que a Sarajevo els musulmans del carrer no han deixat de mostrar-li la seva hostilitat per la imprecisa ajuda rebuda, i Karadzic, senzillament, no s'ha dignat a acudir a la cita. Se sent vencedor.

Els serbis de Bòsnia se senten vencedors. Tot els ajuda. La indecisió occidental ha fet una gran feina a favor seu. I ara, després de fracassos i més fracassos... ara giren la mira-

da vers Milosèvic, el president de Sèrbia, oferint-li l'aixecament del que resta de les sancions econòmiques que pesaven sobre Belgrad, al mateix temps que accedeixen que els serbis bosnians puguin federar-se i accepten així que es realitzi el somni de la Gran Sèrbia, a més de reconèixer totes les conquestes de l'exèrcit de Karadzic.

Hom es pregunta per què s'ha perdut tant de temps. Si haguessin donat la raó als serbis des del començament, encara que fos una gran injustícia, potser s'haurien evitat els milers de morts i les pèrdues materials que s'han produït durant aquests tres anys d'absurda i criminal guerra.

Converses franco-alemanyes

El president Mitterrand i el canceller Kohl s'han reunit novament per tractar de problemes que afecten els dos Estats, i al final de la reunió no s'han oblidat de fer els acostumats vots de bona amistat entre França i Alemanya... repetició que potser deixa entreveure dificultats que, per altra banda, és natural que hi siguin després de tants i tants anys de tibantors i de guerres. La confiança no cal proclamar-la, cal merèixer-la mútuament. De totes maneres molt s'ha avançat. Segons sembla, els dos estadistes estan d'acord que estarien disposats a acceptar una confe-

deració dels serbi-bosnis amb Sèrbia... i també en invitar sis països de l'Est que formin part de la Unió Europea.

Mèxic, nou president

El dijous 1 de desembre va prendre possessió el nou president de Mèxic, Ernesto Zedillo. A l'acte assistiren els presidents

d'Argentina, Perú, Panamà, El Salvador, Xile, Hondures, Paraguai, Guatemala, Costa Rica i Nicaragua. També el cap del govern espanyol Felipe González i el de Belize, Manuel Esquivel. Els vice-presidents dels Estats Units, de l'Equador, de la República Dominicana i de l'Uruguai, la vice-primer ministre del Canadà, Sheila Copps, i el president del Banc Interamericà de Desenvolupament (BID), Enrique Iglesias. Una presa

de possessió molt lluïda com es veu. El que serà interessant és veure com el nou president mexicà emprèn la solució dels greus problemes que té plantejats el país, des de la crisi econòmica al conflicte de Chiapas que continua candent, passant per la crisi política, la més greu possiblement i causa de les altres, ja que acusa la crisi del sistema. Un sistema que es proclama democràtic però que en aquest aspecte ben poc es diferencia dels règims comunistes o altres de força. Fa prop de setanta anys que Mèxic és governat per un partit únic i fa ben pocs anys que s'ha permès que existissin altres partits i que es constituïssin en oposició. El predecessor de Zedillo, especialment Salinas de Gortari es proposaren una reforma, però van procurar evitar-la. Per això l'herència que rep el nou president de Mèxic no és gens clara ni envejable. De moment té quatre anys per endavant per intentar-ho. Tant de bo tingui èxit.

El president Mitterrand i el canceller Kohl durant la roda de premsa després de la reunió de Bonn

Noruega refusa entrar a la Unió Europea

Miquel Angel Codina
Periodista

Ja és una realitat. Des de l'1 de gener del 1995 la Unió Europea, gràcies a la integració d'Àustria, Finlàndia i Suècia, comptarà oficialment amb 15 membres. Noruega, el quart estat candidat a incorporar-s'hi, no formarà part ara per ara del tren europeu. En aquest darrer cas, la defensa a ultrança del nacionalisme noruec ha pogut amb la voluntat de participar en la construcció europea. Un vagó nòrdic s'ha descavalcat de la locomotora continental, la qual porta ja més de quaranta anys de sinuosa i complexa trajectòria. Una situació que no suposa cap novetat ja que en el referèndum del novembre de 1972 els noruecs van rebutjar l'ingrés

al que llavors s'anomenava Comunitat Econòmica Europea. La història torna a repetir-se.

En els últims sis mesos, aquests quatre països han celebrat referèndums sobre l'adhesió a la Unió Europea. El passat 12 de juny, l'electorat austríac va aprovar l'ingrés al projecte europeu amb un rotund 81,3 per cent dels vots. Posteriorment, el 16 d'octubre a Finlàndia triomfaren també els europeistes tot i que per un escàs marge de vots (57 per cent a favor enfront d'un 43 per cent en contra). El 13 de novembre el poble suec va votar afirmativament per l'alternativa europea amb un marge de vots encara més exigü que els seus veïns finlandesos (52,2 per cent a favor davant el 46,9 per cent en contra). Una victòria força ajustada. La setmana passada Noruega refusà la seva integració a la Unió

Europea. Els euroescèptics s'imposaren pel 52,5 per cent dels vots enfront del 47,8 per cent en un plebiscit que va registrar una participació rècord: el 88,8 per cent dels censats.

A curt termini es descarta que hi hagi cap crisi política a Noruega atès que la primera ministre, Gro Harlem Brundtland, que defensava la integració del seu país a la Unió Europea, continuarà al capdavant del govern laborista. Això no obstant, la cooperació internòrdica s'hauria enfortit molt més dins del marc de la Unió i ara, sens dubte, patirà una greu reculada. L'Espai Econòmic Europeu —en vigor des de fa gairebé dos anys i amb 370 milions de ciutadans— és l'única organització que pot evitar l'aïllament econòmic escollit lliurement pel poble noruec. El passaport per a la Unió Europea ha estat refusat.

El nombre d'associacions s'ha quintuplicat en els darrers anys

Expansió del voluntariat social a Catalunya

C.C.

El nombre d'associacions de voluntaris s'ha quintuplicat en els darrers cinc anys, a Catalunya on més de 180.000 persones estan censades en les 523 entitats agrupades a la Federació Catalana de Voluntariat Social, que ha celebrat el seu primer lustre d'existència.

Segons informen fonts de la Federació Catalana de Voluntariat Social, el creixement d'aquest tipus de voluntariat ha estat espectacular, ja que el 1989 estaven censades 105 associacions, xifra que passà a 241 el 1991, mentre durant aquest any s'ha superat el mig miler.

Les associacions de voluntariat social fan serveis a diversos grups socials marginats o necessitats, ja siguin gent grant —l'àrea d'actuació majoritària—, disminuïts psíquics o físics, delinqüents, minories ètniques, malalts i altres. També es consideren pertanyents al voluntariat social les associacions d'ajut al Tercer Món.

Segons les directrius bàsiques marcades el 1985 per l'Assemblea General de les Nacions Unides i el Consell d'Europa, un voluntari social és «aquell que treballa lliurement i sense cobrar, en benefici d'un col·lectiu marginat o necessitat, i dins el marc d'una organització de voluntaris».

El voluntariat social ha estat un fenomen constant en la història de la Catalunya contemporània, però

des de 1989, amb la institució de la Federació Catalana de Voluntariat Social, el creixement ha estat espectacular.

Lluís Martí, president de la Federació, digué que l'entitat que dirigeix «va néixer per evitar que els compromisos que les institucions públiques feien amb el voluntariat social quedessin en no-res».

La convicció de Martí i la de 43 representants d'altres associacions que realment era convenient una Federació que les unís i les representés féu que el 18 de novembre de 1989 la Federació Catalana de Voluntariat Social pogués néixer.

«El nostre principal objectiu era, fa cinc anys, i és, encara avui, servir a les associacions perquè

puguin complir la seva tasca el millor possible», segons Martí.

La Federació remeta les associacions gent interessada a actuar com a voluntari i organitza cursos d'iniciació i altres centrats en serveis específics del voluntariat.

També treballen amb objectors de consciència, encara que Martí no els considera voluntaris «perquè no és el mateix fer de voluntari que ser-ho».

Millor valoració del voluntariat

En el cinquè aniversari de la Federació, Martí creu que encara és possible l'expansió del voluntariat social.

«Si bé és cert que els polítics no

Els voluntaris socials fan serveis a grups necessitats com per exemple els ancians

n'han pres consciència—va matissar Martí—, la penetració en la societat encara és petita comparada amb la d'altres països del primer món: un exemple és Anglaterra, on el 10 per cent de la pobla-

Evolució de les associacions entre 1991 i 1994

El següent llistat, facilitat per la Federació Catalana de Voluntariat Social, indica l'evolució de les associacions de voluntaris per comarques entre els anys 1991 i 1994.

COMARCA	1994	1991
Alt Camp	4	—
Alt Empordà	6	—
Alt Penedès	3	1
Alt Urgell	2	3
Alta Ribagorça	—	—
Anoia	2	1
Bages	4	3
Baix Camp	6	1
Baix Ebre	4	4
Baix Empordà	2	—
Baix Llobregat	18	4
Baix Penedès	1	0
Barcelonès	235	140
Berguedà	2	1
Cerdanya	—	—
Conca de Barberà	7	1
Garraf	2	1
Garrigues	1	1
Garrotxa	8	1
Gironès	58	15
Maresme	8	4
Montsià	—	—
Noguera	3	1
Osona	2	2
Pallars Jussà	—	—
Pallars Sobirà	—	—
Pla de l'Estany	1	—
Pla d'Urgell	1	1
Priorat	—	—
Ribera d'Ebre	2	—
Ripollès	3	1
Segarra	—	—
Segrià	45	19
Selva	8	3
Solsonès	3	1
Tarragonès	57	23
Terra Alta	—	—
Urgell	5	3
Vall d'Aran	—	—
Vallès Occ.	15	5
Vallès Oriental	5	1
TOTAL	523	241

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

GUSTAVO PÉREZ BARQUISIMETO 1011 A- CARACAS VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
P JOAN M. VILA CANAL PADRES CARMELITAS ED. ARAGUA VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
M. ÀNGELS MASSIP SANT THOMAS CONVENT, STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptes.
JOSEP M. VIÑAS MISSIONERS CLARETIANS MALABO GUINEA EQUATORIAL.....	24.804 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
 Direcció..... Tel.....
 Població..... D.P..... Província.....
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto gir postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc / Caixa.....
 Sucursal nº.....
 Nº. compte corrent.....
 Població..... Província.....
 Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població..... Data.....
 Signatura.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

ció és voluntària social». El president de la federació afegí que el boom dels voluntaris olímpics no ha determinat el creixement del nombre de voluntaris socials, «per bé que ha ajudat que es valori més el treball dels voluntaris», afegí.

El 5 de desembre se celebrarà el Dia del Voluntari Social, per la qual cosa la Federació impulsa una campanya, del 18 de novembre al 15 de desembre, per incitar més gent que es faci voluntària.

Per celebrar el cinquè aniversari de la Federació, se celebrà a l'Aula Magna de la Universitat Central de Barcelona un acte commemoratiu i s'inaugurà una exposició retrospectiva d'aquests cinc anys

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

En aquell temps...

Crònica d'esdeveniments

P-J Ynaraja,
capellà de la Llobeta

Com és habitual fins avui, la figura central de l'episodi serà una dona, més aviat una noia, i podria ocupar la narració un rrazó de qualsevol gasetilla d'esdeveniments. Però cal fer dues anotacions prèvies.

En primer lloc cal advertir que la divisió d'oficis en l'home primitiu suposa separacions antropològiques profundes. Entre nosaltres els homes del camp llauren la terra i tenen animals, de manera que l'agricultor i el ramader coincideixen moltes vegades en la mateixa persona, no era pas així en l'antiguitat. En èpoques molt pretèrites el qui treballava la terra vivia en poblacions edificades amb materials sòlids i defensades per muralles. El qui feia de pastor vivia en estances que no eren fixes, que semblaven enormes tendes de campanya, amb sostres de pell i forrat el seu interior, en el cas de les més riques, de teles agradables al tacte.

Vivien, doncs, en llocs fixos els uns, i en mòbils els altres, però amb una mobilitat periòdica que seguia els ritmes de les pluges o els períodes de sequera.

Les diferents formes de vida contribuïen a crear rivalitats humanes. S'hi exercia un comerç d'intercanvi de productes que es complementaven, però sorgien tot sovint conflictes derivats de l'orgull tribal, que acabaven en lluites sagnants.

Venjança i llei

Després de l'orgull i l'enveja, vicis que descriuen molt bé els primers capítols del Gènesi, sembla que l'instint de venjança està arrelat en el més profund de l'ésser humà, d'aquí que una de les primeres tasques jurídiques sigui la seva regulació, ja que sembla que suprimir-la sigui impossible. Allò de l'«ull per ull i dent per dent» encara que avui ens sembli cruel, és un gran avenç en aquest camí. Però el relat d'avui és anterior a la llei del Talió, que així s'anomena aquesta primera regulació.

Hi ha un clan de beduïns acampat a prop d'una població d'una molt antiga tradició religiosa. L'avi i patriarca ja havia visitat el lloc, però aleshores eren, pocs, ara la seva descendència, la que hi acampa, és més nombrosa. El xeic és acompanyat de les dues esposes i les dues concubines que li han donat ja onze fills i una filla, que se sàpiga (adverteixo això darrer perquè en general no s'esmenten noms femenins quan es parla de la prole). Aquesta filla és la que, per curiositat, coqueteria o enganyada, s'apropa a la porta de la ciutat, i es deixa seduir pel fill del cap que la introdueix a la població, se l'endu a casa seva i cohabita amb ella. Tot és molt ràpid, sembla que el noi és jove, que ha estat un impuls profund, i d'aquí que li sigui a l'aventura una atracció espiritual. Parla amb el seu pare, vol, segons diu, quedar-se-la com esposa, té por de la família beduïna a la qual pertany la noia i per això que sol·licita la seva

ajuda. El pare compren l'episodi i vol dominar la situació greument perillosa que s'ha format per la precipitació del seu fill. Decideix parlamentar i surt a l'encontre del xeic nòmada, per sol·licitar un pacte, a més del consentiment del matrimoni. Un compromís que en aquestes circumstàncies no té res de festiu.

Cruent rescat

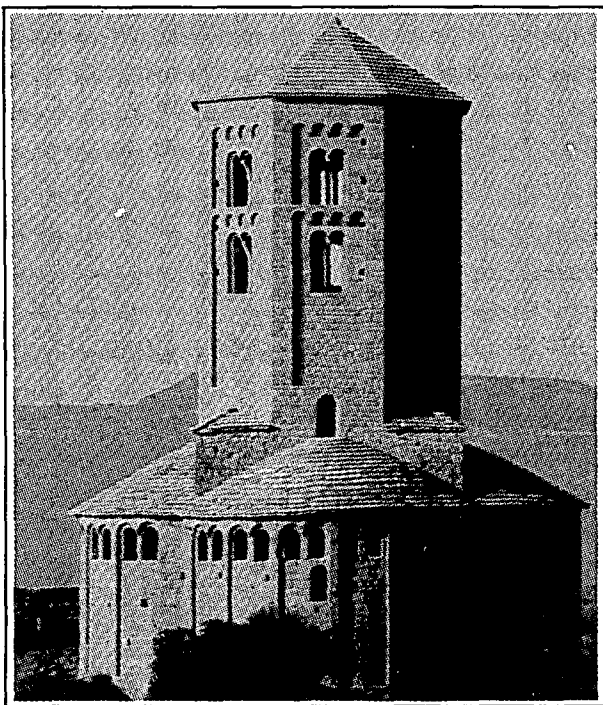
El rapte havia esdevingut en absència dels homes de la tribu, d'aquí que quan tornen a la tenda coneixeran el fet per la narració paterna. Prenen una decisió que no comuniquen a ningú. Van cap el lloc i responen al poblat amb una proposició que està d'acord amb la seva idiosincràsia. Ells practiquen la circumcisió i només amb circumcisos s'uneixen, hauran d'acceptar aquesta pràctica si volen que hi hagi pau entre ambdós grups. sigui per por, sigui per convicció, els ciutadans ho accepten i procedeixen al ritus. Encara que la ferida sigui petita en aquells temps sense cap criteri conegut d'asepsia, l'operació suposaria molesties i febre que no desapareixerien fins a la cicatrització definitiva. En aquesta situació de convalescència estaven, quan els germans de la noia entren a la ciutat, maten tots els homes, s'apropien de les seves riqueses, i la rescaten.

Quan el pare els recrimina pel seu atac ferotge ells contesten airats: ¿És que anaven a tractar a la nostra germana com una prostituta?

Malgrat el seu triomf se n'han d'anar del lloc. De la noia, és deia Dina, filla de la primera dona de Jacob, la dels ulls petits, la no tan estimada, no se'n sap res més, (exactament com en qualsevol gasetilla d'esdeveniments d'ara, de qualsevol periòdic provincial). El relat es troba en el Gènesi, al capítol 34.

XCIX Viatge Cultural

Diumenge 15 de gener de 1995

Ponts. Antic priorat de Sant Pere de Ponts

VISITAREM:

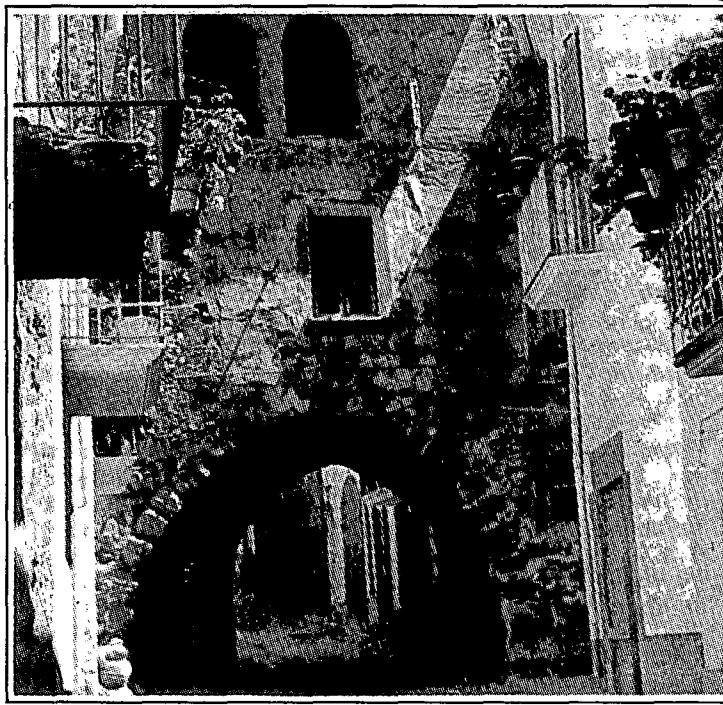
PONTS: Església romànica de Sant Pere. Col·legiata de Santa Maria

GUALTER: Monestir de Santa Maria

VILANOVA DE L'AGUDA

SANAÜJA

PANTÀ DE RIALB

Carrer Major de Vilanova de l'Aguda

Preu: 3.800 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al tel.: 490 59 88. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

DINAREM

Per determinar

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Cinema

Amateur

Director: Hal Hartley. **Intèrpretes:** Isabelle Huppert, Matin Donovan, Elina Dowensohn, Damian Young.

P.A. Urbina
(Aceptensa)

Quart llarg-metratge d'aquest director «independent» (trenta-cinc anys), del qual, a causa a l'èxit de la seva segona i tercera pel·lícula —*Trust* i *Simple Men*—, s'ha estrenat arreu del món el seu primer treball, *La increíble verdad*.

Potser sigui un bon senyal que resulti difícil parlar d'*Amateur*. Veritablement sorprèn que aquesta pel·lícula tracti d'una ex-monja que es dedica a escriure relats pornogràfics, d'un gangster explotador i cruel que perd la memòria i troba l'amor, d'una star de cinema porno que vol refer la seva vida, d'un altre foll gangster que embogeig encara més..., i també d'una

policia que pateix pels delinqüents; però una de les coses encara més sorprenents és, per exemple, que no hi hagi res moralment censurable, sinó ben al contrari.

No és possible parlar de l'argument, perquè és molt esbojarrat, però humament coherent: són persones que parlen d'elles mateixes i dels altres, i ho fan amb una perfecció insòlita: els diàlegs són exemplars. I són persones que viuen una història d'amor, sexe i diners. Una estranya unió de disbarat i serietat, d'humor i dramatism, de somriures i llàgrimes.

Cada vegada està més comprovat que la sinceritat creadora és una condició imprescindible. Hal Hartley és sincer i té veritats per dir; i sap veure la vida i sap també fer art amb allò vist i assumit. Hi

ha en ell una àmplia perspectiva, un anar més lluny —demostrades les seves qualitats artístiques de director i guionista—, des d'un alè o un batec cristià, per no dir catòlic.

Amateur està feta amb molts pocs mitjans, i es palpa, però és igual. Els actors han cregut en la història i en els seus papers, i aconsegueixen aquest difícil equilibri entre la bogeria i la genialitat. L'encarregat de fotografia i tots els altres també.

És una lenta pel·lícula d'acció, és una pel·lícula de *suspens* i de trets, que es burla del *suspens* i dels trets, mentre parla seriósament d'una altra cosa, d'una manera peculiar, nova, original i, certament, minoritària. Aquesta altra cosa és el valor de l'amor, el sentit del sexe i el lloc del diners.

La Sardana i la Dansa

Concursos musicals de sardanes

Josep Ventura

El veredict del Jurat que ha estudiat les sardanes presentades al concurs musical de la Societat General d'Autors ha estat el següent: Primer premi, per a la sardana *Torre Roja*, original de Joan Alfonso; segon premi, per la sardana *Estel de la nit*, presentada per Joan Lluís Moraleda, i tercer premi per a la sardana *Atmetllatana*, original de Joan Josep Gutiérrez i Izquierdo. El Jurat era format pels Mestres Josep Solà, Carles Guinovart, Manel Oltra, Pere Burés i Jesús Ventura.

Concurs de Mollet

En el segon Certamen de Composició de Sardanes, convocat a Mollet del Vallès per l'Ajuntament de la població, s'ha concedit el premi de 150.000 ptes., per unanimitat, a la sardana *Homenatge a Toldrà*, de Xavier Armenter i Ramos. L'accèssit de 50.000 ptes., per majoria, s'ha atorgat a la sardana *Silvia*, de Daniel Gasulla i Porta. El premi especial, de 100.000 ptes., per a compositors menors de 25 anys, s'ha concedit, per unanimitat a *Sardana modal*, de David Puertas i

Esteve. El Jurat era format pels Mestres Josep Solà, Jesús Ventura, Jaume Cristau, Manel Oltra i Jordi Molina, actuant com a Secretari sense vot, Oriol Fort i Marrugat, Regidor de Cultura de l'Ajuntament de Mollet.

Noves adreces.— Josep Antoni Sánchez, representant de la Cobla Sant Jordi, ens comunica la nova adreça on poder contactar amb aquest jove però prestigiós conjunt instrumental:

Cobla Sant Jordi
C. Joaquim de Paz, 53-bis, 1r. 1a., 08221 Terrassa
(Vallès Occidental), Tel. (93) 785 88 55

Igualment, ressenyem uns canvis referents a la cobla La Nova Vallès; en aquest cas, a més del canvi de domicili, hi ha canvi de representant. A partir d'ara, els interessats a localitzar aquesta formació han de retenir aquestes noves dades:

Cobla La Nova Vallès
Representant: Alfred Llorens
C. Verge de la Paloma, 76, 08204 Sabadell (Vallès Occidental), Tel. (93) 711 91 41

XXIII Premis Sant Ramon de Penyafort

Convoca: Museu de Vilafranca.
Lliurament dels treballs: Secretaria del Museu de Vilafranca del Penedès. Pl. de Jaume I, 1. Tel. (93) 890 05 82 - 08720 Vilafranca del Penedès (Alt Penedès).

Resum de les bases: Es convoquen dos premis d'assaig per a treballs inèdits: un de tema científic i un altre de tema discrecional. Les obres hauran de versar sobre qüestions referents a les comarques de

l'Alt i Baix Penedès i del Garraf.
Extensió mínima: 15 folis.

Els treballs es presentaran per triplicat, mecanografiats a doble espai i per una sola cara, amb la indicació *XXIII Premis Sant Ramon de Penyafort*. Hauran d'anar acompanyats de lema i plica tancada, a l'interior de la qual constaran el nom i l'adreça de l'autor.

Termini de presentació de treballs: 12.11.94.

Veredict: El Jurat farà públic el seu veredict abans del dia 31 de desembre de 1994.

Lliurament dels premis: L'acte de proclamació dels guanyadors tindrà lloc el 7 de gener de 1995, festivitat de Sant Ramon de Penyafort.

Dotació: Premi d'assaig de tema científic: 100.000 ptes.

Premi d'assaig de tema discrecional: 100.000 ptes.

Crònica televisiva

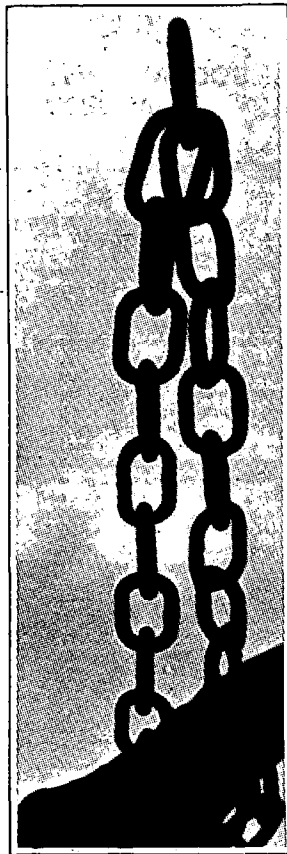
Signes de llibertat

Miquel Àngel Codina
Periodista

El programa religiós de Televisió de Catalunya *Signes dels Temps* ha encetat recentment la seva vuitena temporada en pantalla, sota la direcció de Mn. Josep M. Pont i la realització de Josep Castells, amb resultats força reeixits. La nova estructura de l'espai, el fil conductor del qual és el testimoni personal de fe d'un convidat, ja sigui conegut o no, esdevé dinàmica i atractiva per als televidents. Nombrosos canvis d'escenari i la divisió dels tres quarts d'hora de durada del programa en set blocs ben diferenciats —Signes d'identitat, d'actualitat, d'Església, de fe, de vida, d'acció i de veritat—, sobre els quals el personatge en qüestió expressa els seus judicis, reflexions i vivències, atorguen a *Signes dels Temps* una cadència enèrgica i harmònica alhora.

No fa pas gaire la protagonista d'aquesta vetllada televisiva fou Maria Matilde Almendros Carcasona, ben coneguda i estimada pel públic. «Jo vaig aprendre a parlar i a resar al mateix temps», manifestà la popular actriu, locutora de ràdio i empresària teatral posseïdora d'un etern esperit juvenívol i emprenedor. Preguntada sobre com havia de ser la nostra Església, Maria Matilde Almendros contestà el següent: «Cal que l'Església sigui oberta a tothom. Sobretot, oberta per donar, per acollir, per explicar allò que vol transmetre. Ara ja ho és però encara, potser, hauria de ser-ho una mica més».

Dins de la secció *Signes d'actualitat*, es parlà llavors de les sectes. Un tema polèmic i problemàtic. «Les sectes i les religions —argumentava l'interessant reportatge que va ser emès— tenen en comú la mateixa actitud bàsica del creient: la fe. La diferència rau en l'actitud amb què es creu». Pel que fa a aquesta matèria objecte tothora de controvèrsia, els responsables de l'elaboració del documental no van mossegar-se la llengua gens ni mica: «Ara el problema està en la societat civil que no sap o no vol fer servir les seves armes —la llei— per evitar que els més dèbils siguin atrapats en nom de la llibertat». Una llibertat falsa, hipòcrita, irrespectuosa i mediatitzada que mena vers la presó de l'ànima de l'individu. Sense llibertat d'esperit i sentiments, la persona perd la seva condició humana. Un greu perill que cal aturar-lo.

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Llibres

El valor humà i cristià de la família

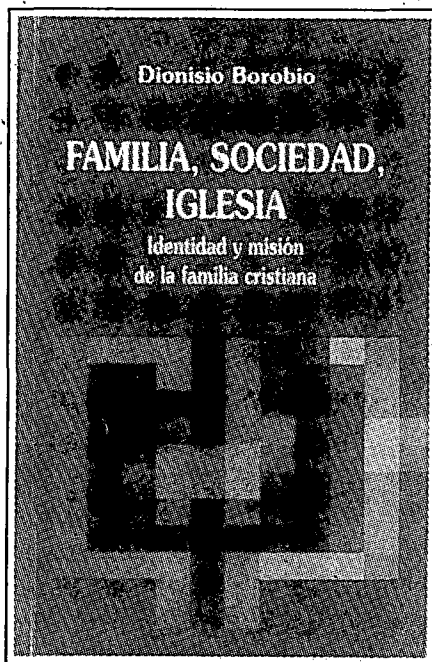
M.S.

La celebració de l'Any Internacional de la Família, ha ofert l'ocasió a diversos organismes per parlar i exaltar les virtuts de la família, al mateix temps que per recordar els seus problemes i dificultats.

Però, per a l'Església, la família no és solament el tema d'un moment ni la preocupació d'un any, és una realitat permanent, que mereix una atenció i un servei constants de tots els seus membres. Aquest llibre vol ser una senzilla contribució a una realitat, la importància de la qual està, sens dubte, per damunt de tot discurs o explicació teòrica, i la permanència de la qual traspasa els límits cronològics d'un Any Internacional.

L'actual situació de la família, amb les seves radicals transformacions, representa per a l'Església un repte de clarificació, de comprensió, de diàleg, d'aprenentatge, d'inculturació, d'acompanyament misericordiós..., sense renunciar a l'essència ni identitat d'aquella concepció i praxi, que considera més coherent amb l'evangeli.

El contingut del llibre recull un conjunt de treballs i conferències, alguns publicats i altres sense publicar, en part reelaborats per a la publicació, i ordenats coherentment al

voltant d'aquest fil conductor: la relació i el diàleg del «model cristià» de matrimoni i família, amb la realitat socio-cultural d'aquest matrimoni i família en el moment actual.

De tota manera, aquest llibre vol ser un homenatge a la família en general, perquè, al mig de les mil vicissituds, una bona família és el millor do que algú pot tenir. Senzillament, perquè és la mateixa vida, i no hi ha res tan important com la vida. Perquè continua sent, avui com ahir, una necessitat per al desenvolupament personal i social. Perquè és l'àmbit natural de la procreació i educació dels nous ciutadans,

Dionisio Borobio. *Familia, sociedad, Iglesia*. Editorial Desclée de Brouwer

dans, el vincle permanent d'assistència entre els seus membres, la base privilegiada per a un desenvolupament integral de la persona, la font impulsora de la solidaritat intergeneracional, el lloc per excel·lència d'humanització i socialització. Per ella es transmeten els valors culturals, ètics, religiosos, socials, l'actitud davant la vida i el sentit de vida.

I, des d'una perspectiva cristiana, la família constitueix el mitjà pel qual naixem a la vida cristiana, el lloc de creixement i educació, l'estímul de vida i testimoni cristià. Gràcies a la família podem creure, podem celebrar i podem viure el misteri de la salvació, sent deixebles de Crist. I gràcies a la família, l'Església se'n fa propera i present, fins al punt d'anomenar-se i ser una verdadera *Església en petit* (Església domèstica). És en aquests elements, on hem de descobrir la identitat i la missió de la família, en la qual i per la qual també es predica la Paraula, se celebra el Misteri i la fe, i es dona testimoni de la Justícia i la Caritat.

Joan Guiteras. *Ha resuscitat!* Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Raó de la fe i esperances cristianes

A.C.

Aquesta nova obra del doctor Joan Guiteras i Vilanova tracta un tema cabdal de la fe catòlica: la mort i la resurrecció de Crist. Ho fa, com sempre, amb claredat i d'una manera pedagògica. L'estructura de l'escrit està ben determinada i situa el lector en la problemàtica, sempre actual, del misteri de la mort i la resurrecció del Senyor. Però l'autor no solament presenta els problemes, sinó que també ofereix respostes aclaridores que donen raó a aquestes realitats.

Cal reconèixer que Mn. Guiteras és agosarat en l'elecció dels temes que tracta, cosa que fa que els seus llibres tinguin vertader interès i que, sota una aparent senzillesa, mostri tots els paràmetres de les qüestions teològiques subjacents. Les seves obres són veritables síntesis teològiques que s'encarrega de vestir adequadament per tal que siguin atractives.

Quant al present llibre valorem com tracta les causes històrico-teològiques de la mort de Crist i com mostra la resurrecció, unida indissolublement a la mort, com un sol fet. L'autor ens fa rastrejar els textos evangèlics, tan commovedors, d'una manera que esdevenen més comprensibles i tracta el realisme de la resurrecció. Tot amb to positiu i animador.

La importància de l'homilia

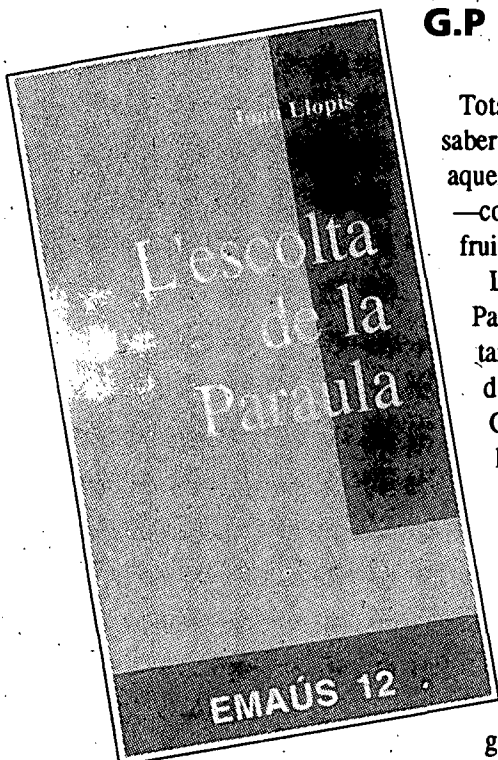
G.P.

Tots sabem que, per al cristià, és fonamental saber escoltar la Paraula de Déu. Saber acollir aquella paraula que llegim a la Bíblia perquè —com la llavor de què parlava Jesús— doni fruit en la nostra vida de cada dia.

L'homilia cal que estigui al servei de la Paraula. Per això l'homilia és important, tant per als qui tenen la responsabilitat d'aquest servei com per als qui l'escolten. Com diu Joan Llopis: «La importància de l'homilia és massa gran perquè la deixem únicament en mans dels capellans».

Ajudar a acollir, celebrar i practicar la Paraula, és la intenció d'aquest llibre. Vol respondre a aquesta pregunta: ¿com dir i com escoltar les homilies?

Joan Llopis (Barcelona, 1932) és doctor en teologia. Ha ensenyat litúrgia a Medellín (Colòmbia) i Salamanca, i actualment a l'Institut de Teologia de Barcelona. Autor de nombrosos articles i llibres, premi Joan Maragall, d'assaig religiós, ha publicat a aquesta col·lecció «La litúrgia a través dels segles».

Joan Llopis. *L'escolta de la Paraula*. Ed. Centre de Pastoral Litúrgica..

Retrat de la burgesia catalana

C.C.

Nèstor Lujan. *La Rambla fa baixada*. Ed. Planeta.

Aquesta novel·la traça un matisat retrat d'una família de la burgesia catalana, els Bové, entre l'octubre de 1934, quan Companys proclama l'Estat Català, i el juliol de 1936, començament de la guerra civil. A l'entorn de la figura del patriarca, don Francesc Bové, fabricant tèxtil i home de la Lliga, intel·ligent,

comprensiu i escèptic, coneixem els principals components d'aquest grup familiar, que representen les activitats humanes i polítiques més diverses, a més d'altres personatges que es relacionen amb ells i que contribueixen a teixir la trama de les seves vides. Enmig de continuats sobresalts personals i històrics, el país s'encamina cap a la guerra, la qual dispersarà els Bové, a vegades, almenys en aparença, enfrontant-los entre ells, com un símbol de la situació general, però un cop acabada la contesa les aigües novament tornaran a mare, tot preparant el que ha de ser el futur que tots desitgen. En aquesta admirable crònica familiar, que se situa en una època tan conflictiva, Nèstor Lujan, ens dona una imatge càlida i verista del que van ser, i en bona mesura encara són, uns ambients molt representatius de la societat catalana moderna.

El fuster de Natzaret

M'hauria agradat poder treure el nas a la fusteria de Natzaret. Veure com sant Josep feia una roda de carro o una finestra; i com Jesús passava el ribot o clavava claus. No ho sé si a sant Josep li empipaven els xafarders, però... estic segur que Jesús tenia més d'un amic que anava pel taller a fer més nosa que servei, com diu la mare.

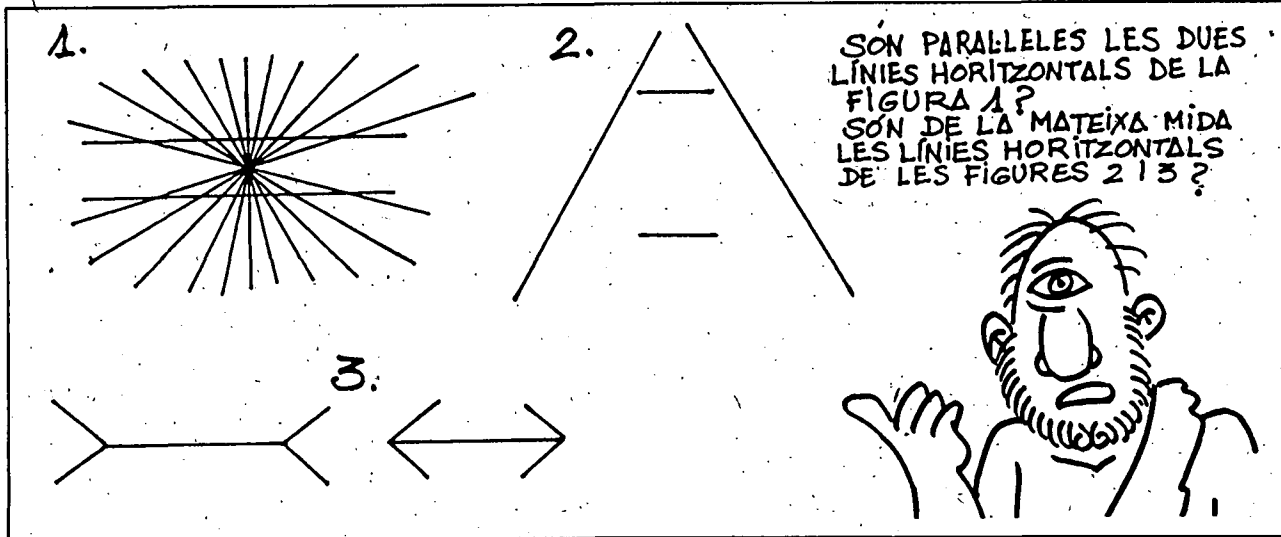
M'hauria agradat veure sant Josep amb la barba plena de serradures i veure Jesús escombrant els encenalls. És clar, ara només puc imaginar-m'ho, i... no sé com dir-ho, veure Jesús, el Fill de Déu fet home, passant el ribot, escombrant els encenalls o arrossegant un tauló de fusta, m'emociona.

M'agradaria saber què pensava Jesús mentre feia de fuster: «Pare, jo estimo molt i molt a tothom, però... ¿la gent m'estimarà a mi? ¿Seran tan atrevits com per clavar-me a la creu? ¿Quan vols que comenci a parlar públicament i a mostrar-los clarament que he vingut a salvar-los?»

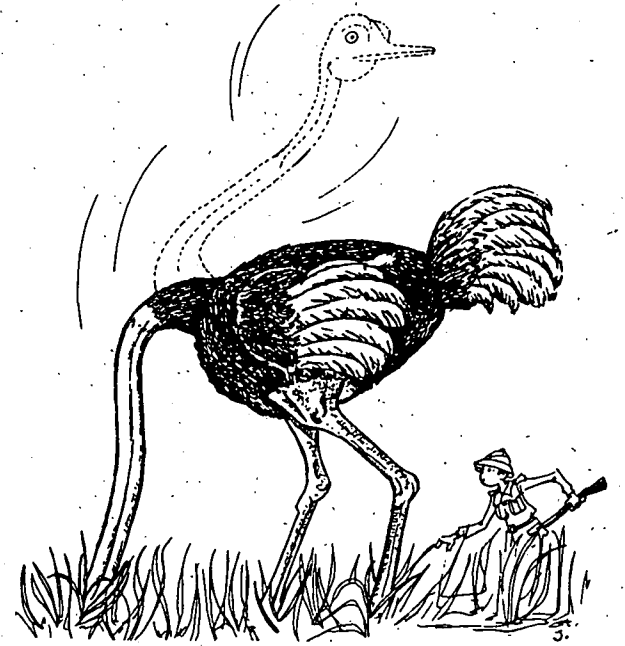
Després devia sospirar a fons, o potser algun clau que se li torçava, li trencava el fil dels seus pensaments. Sant Josep se'l devia mirar de reüll, i potser se li escapava el somriure, i l'ajudava. Tots dos devien esperar l'hora en què Maria els cridaria dient: «Veni, el dinar és a la taula».

Com m'hauria agradat treure el nas a la fusteria de Natzaret!, ¿a vosaltres, no?

L'Eixerit

Ja és ben lluç l'estruç

No sé ben bé per què s'utilitza el nom del pobre lluç per referir-se als més beneïts i tanoques, però en tot cas, si hi ha algú que realment es mereix aquest qualificatiu, aquest és l'estruç.

Diu que fa un munt i munt d'anys, qui sap exactament a on, hi vivia un animal de potes llargues, cap petit i plomatge fosc, a qui tothom anomenava «estruç».

Era un animal ben estrany, ningú no n'havia vist gaires de bestioles com aquelles. I per això tots els caçadors de les contrades anaven de cap per tal d'agafar-lo.

Heus aquí que un dia, un caçador força més viu i eixerit que tots els altres va arribar disposat a caçar el famós estruç. Dia i nit el va buscar per tots els racons.

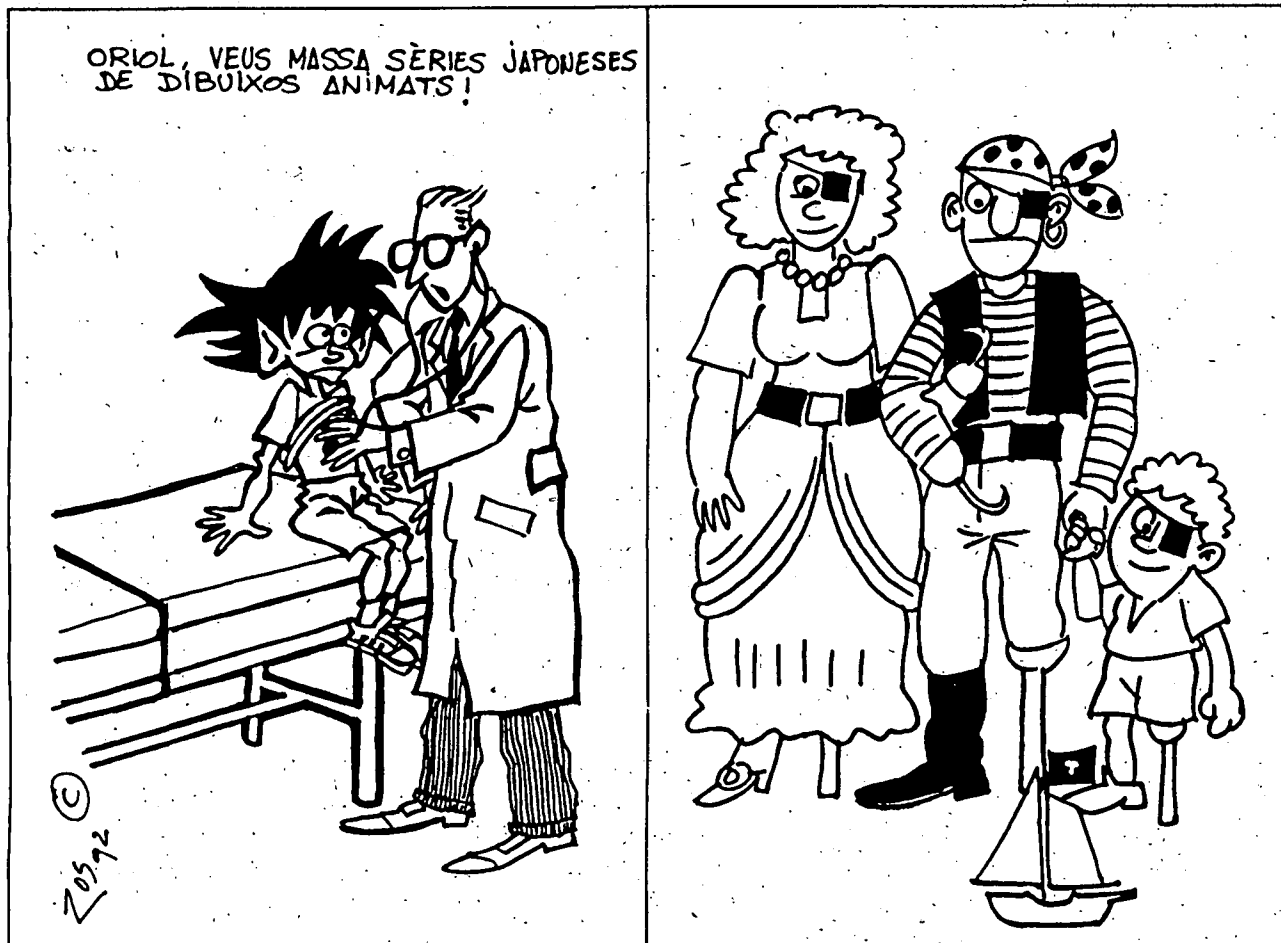
En el moment en què el va veure va començar el que prometia ser la cursa del segle. La bona gent d'aquells voltants encara recorda com corria l'estruç i com el perseguia, incansable, el tenaç caçador.

Hores després, les llargues potes del pobre estruç van començar a fer-li figa, i de sobte va tenir una idea genial:

—M'amagaré ben amagat i així aquest poca-solta no em veurà i passarà de llarg —va dir-se l'estruç, però com que no va trobar enlloc on amagar-se, va decidir ficar el cap sota terra, pensant que si ell no podia veure el caçador, aquest tampoc no el podria veure a ell.

L'estruç es va equivocar, i el caçador no va passar de llarg, però és que ja m'ho deien de petita: mai no serveix de res amagar el cap sota l'ala.

ANNA

El boig de Mataró

A Mataró hi havia un home tocat del cap, que feia de les seves amb gran disgust del veïnat, i sobretot de la seva família. Aquesta tractà de tancar-lo a Sant Boi i demanà consell al Sr. Batlle. Aquest, que era molt decidit, els respongué:

—Això rai, feu-me'l venir.

Li feren anar i l'alcalde li digué si volia anar a donar un tomb amb ell. Voleu anar gaire lluny? —digué el boig.

—A Barcelona i si allí esteu animat per caminar potser encara aniríem un xic més enllà.

—Prou, prou, anem —contestà el boig.

I dit i fet. Prengueren un carruatge i cap a Barcelona falta gent. Un cop foren allí, com qui va a donar un passeig pel Pla del Llobregat, es deixaren caure a Sant Boi. El boig, que no ho era ben bé, olorà alguna cosa de les intencions dels seus acompanyants i, abans d'arribar al manicomi, baixà del carruatge i s'hi encaminà, avançant-se un xic a la comitiva. Trucà i digué que hi duïen un boig que tenia la mania de ser el batlle de Mataró. Així que aquest arribà, els porters procuraren tancar-lo a dins, i com més cridava, més fort l'agafaven, fins que el tingueren reclòs a dintre. Prou costà desfer la troca urdida per aquell cap que creïen sense cervell i no es deixà pas engabiar a la casa dels boigs on havia engabiat el senyor batlle de Mataró.

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 04.10 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dj 08/12 11.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral de la Federació Farmacèutica de Barcelona (Barcelonès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Pelegrí Bernal; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

Dissabte 07.30 *Últimas preguntas*.

Dg 11/12 11.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral Polifònica de Calella (Maresme, bisbat de Girona), sota la direcció de Jaume Riera; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

12.00 *Pueblo de Dios*.

CANAL 33

Divendres 16.30 *Signes dels temps*: Aquesta setmana entrevista al Sr. Joan Viñas i Bona (director: Josep-Maria Pont)

Dissabte 12.50 *Signes dels temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 09/12 22.45 *Creure, avui*: Els Evangelis, què són? amb el P. Jordi Latorre. Espai Cultural: El Convent de les Tereses; (director: Ramon Safont-Tria).

DI 12/12 15.00 *Creure, avui*: (repetició).

Dv 16/12 22.45 *Creure, avui*: Els figuraires de Mataró: El programa presenta algunes de les persones que fan figures de pessebre a la nostra ciutat. Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lázaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa: Exultate, jubilate, KV 165*, de Mozart; *Les Benaurances (Tercera)*, de Franck; *Missa en si m, BWV 232 (Kyrie)*, de Bach.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

10.00 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevistes a persones, fets i notícies amb valors humans; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

de 07.00 a 01.00 h. *Emissió de música i informació*: religiosa, general, de serveis i cultura. Durant aquestes setmanes es van incorporant els programes a partir de les 22.00 h.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL/COPE (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

10.00 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant

Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia:

22.10 *Noticiero*.

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIO DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espuga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIO DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;

Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Veïns* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangelí* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten: **Cope Figueres-la Jonquera** (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Antena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). Ràdio Arenys de Mar (diuenques 9.15h). Ràdio Banyoles (dissabte 9.30h). Ràdio Begur (diuenques 9.30h). Ràdio Besalú (diuenques 11.30h). Ràdio la Vall (dimecres 21.00h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dimarts 14.30h). Ràdio Sant Joan (dimecres 20.00h).

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Café i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). Ràdio Arenys de Mar (dissabte 19.00h). Ràdio Arenys de Munt (divendres 9.00h).

Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h). Ràdio Begur (per determinar).

Ràdio Besalú (diuenques 12.00h). Ràdio la Vall (diuenques 14.30h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h). Ràdio Palafrugell (dijous 21.00h). Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). Ràdio Santa Coloma (per determinar). Ràdio Sarrià de Ter (dissabte 23.30h).

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten: -

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIO DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIO DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Armetlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Uldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIO DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

PRODUCCIO DEL BISBAT DE VIC

LLUITA I FESTA: Durada 15'. Lectura de l'Evangelí del diumenge i breu comentari a càrrec de Josep M. Masnou. Conversa setmanal del bisbe (es publica al Full Diocesà); bloc de notícies i informació religiosa. L'emeten:

Anoia Ràdio (FM 92.2) diumenge 10.05h.

Ràdio Montesquieu (FM 106.5) diumenge 13.00h.

Ràdio Moià (FM 107.8) dijous 21.30 h.

Ràdio Ona Juvenil (FM 103.8) diumenge 16h.

Ràdio Ripoll (FM 90) diumenge 9.45h.

Ràdio Voltregà (FM 101.1) diumenge 10h.

Ràdio Zenith (FM 103.1) dissabte 11h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. A

**PER FER EL PESSEBRE
AMB ART I TRADICIÓ**

**Artesania de la Família Monàstica
de Betlem**

Figures artesanals, úniques i de producció limitada, fetes als obradors de les Germanes de Betlem i de l'Assumpció de la Mare de Déu (monges betlemites, de clausura), i també altres imatges (baixos relleus, medalles, ceràmica, etc.), a base de dolòmia (pedra del Pirineu reconstituïda) i acabades a mà: com a terracotta, policromades o en marfilina.

Les podeu veure a l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana» o bé a la llibreria La Formiga d'Or, de Barcelona.

Us n'ofereim aquí una selecció (podeu demanar-ne el catàleg complet il·lustrat).

FIGURES DE PESSEBRE

1. JESUS, MARIA I JOSEP: 10.000,- Pts
2. ÀNGEL, MULA I BOU: 7.000,- Pts
3. ELS TRES REIS: 12.600,- Pts
4. PASTOR ADORANT AMB XAI: 5.600,- Pts

PESSEBRE DE MIDA GRAN

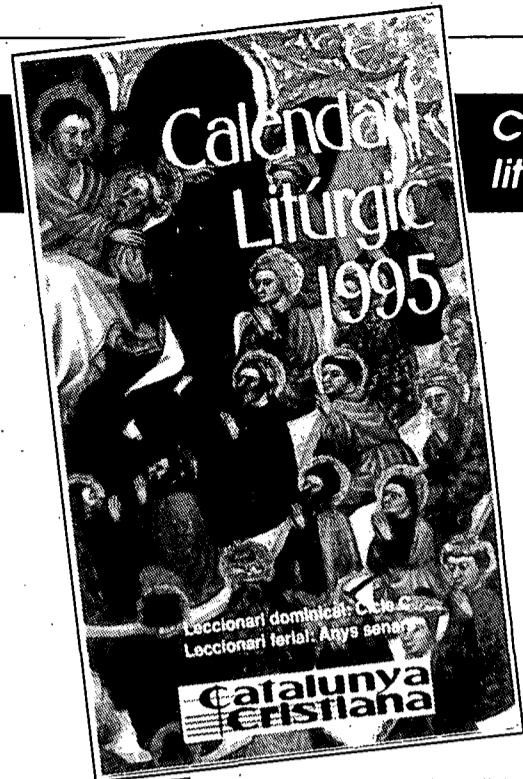
5. SAGRADA FAMÍLIA: 35.000,- Pts
6. PASTOR AMB ANYELLS: 17.400,- Pts
7. REI DRET: 17.500,- Pts
8. REI ADORANT: 17.500,- Pts
9. REI NEGRE: 17.500,- Pts

EN MARFILINA

10. MdD DE MONTSERRAT: 11.000,- Pts
11. STA. ANNA I MdD: 5.400,- Pts
12. SAGRADA FAMÍLIA: 8.700,- Pts
13. CALVARI: 6.400,- Pts
14. DÍPTIC MdD I SALVADOR: 6.400,- Pts

ALTRES IMATGES

15. ST. JOSEP: 11.500,- Pts
16. MdD TORRE DE DAVID: 11.200,- Pts
17. MdD ROMÀNICA: 17.000,- Pts
18. ST. BENET: 10.700,- Pts

**Calendari
litúrgic 1995**

**CADA DIA DE L'ANY AMB
«CATALUNYA CRISTIANA»**

Des de la perspectiva del Congrés de Religiosos de Catalunya i amb vistes al Sínode de Bisbes, tenen tots dos com a tema «Els consells evangèlics: un do de Déu a la seva Església». Per altra banda, com expressa el bisbe Joan Carrera als mots de presentació, la fusió «d'allò més fugisser de l'home, el temps, amb allò més definitiu, la salvació de Jesús, situa tota la nostra existència en l'esperança». Aquella esperança de la qual hem de donar raó i que ens cal alimentar tot al llarg de l'any.

Calendari 1995 (mural)

Calendari

1995

**Catalunya
Cristiana**

19. CALENDARI LITÚRGIC 1995; 240,- Pts
20. CALENDARI 1995 mural; 450,- Pts

BUTLLETA DE COMANDA

nom: _____ cognoms: _____

adreça: _____

població: _____

codi postal: _____ telèfon: _____

Indico el número, el nom i l'import del que desitjo que m'enviïn per correu:

Núm. _____ Import: _____ Pts. TOTAL PTS.

Núm. _____ Import: _____ Pts.

Núm. _____ Import: _____ Pts.

(Càrrec de 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa)

Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de Catalunya Cristiana.

Ho pagaré contra reemborsament (hi carregarem les despeses corresponents).

Data: _____
Signatura: _____

Voldria que m'enviéssiu el Catàleg d'Artesania.

PODEU FER LA COMANDA

PERSONALMENT:

A l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana", i també a la llibreria La Formiga d'Or (Av. Portal de l'Àngel, 5, Barcelona).

PER TELÈFON:

Trucant al número (93) 301 37 18, de l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana".

PER CORREU:

Omplint la Butlleta de Comanda i enviant-la tot seguit a l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana". Ens permetrem carregar 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa per correu.

afinant

Llindar

La dimensió religiosa del Concili (i 2)

Manuel Valls i Serra
 director

La celebració del Concili Provincial de mana al conjunt de les Esglésies de Catalunya de «reconciliar-se en la intimitat de la seva consciència espiritual», segons una bella expressió de Pau VI pronunciada en la clausura del Vaticà II. En el meu darrer *Llindar* vaig expressar a bastament la necessitat que tenim tots els catòlics catalans d'adoptar aquesta actitud religiosa a les envistes de la celebració del nostre Concili. Voldria ara concentrar-me en un altre aspecte que és com una condició i al mateix temps com una conseqüència de tot això: la recuperació de la *confiança*. La confiança és una actitud religiosa fonamental.

En primer lloc, confiança en la força intrínseca de l'Evangeli que desitgem anunciar. «Aquest món no esperarà de nosaltres, cristians, contribucions psicològiques, ni sociològiques, ni biològiques, perquè les produirà ell mateix de manera suficient. ¿Quin serà, doncs, l'objecte, de la tasca autènticament cristiana?... les veritats que procedeixen del centre», afirmà una vegada el gran teòleg H. Urs von Balthasar. Ens

trobem davant una gran indiferència religiosa i una intensa secularització. Però milers d'homes i dones, de joves i d'infants de casa nostra, esperen encara una primera evangelització, perquè encara no coneixen Crist, o perquè els han impedit de conèixer-lo o també, perquè els hem fet, potser, una presentació insuficient. Només si revivim la *novetat* de la presència de Jesucrist en la vida de les nostres comunitats naixerà en elles la confiança que venç el desànim, la lamentació o la crítica amarga. En una societat com la nostra no podem evangelitzar només amb paraules o amb un simple canvi d'estructures. Només és possible amb la *vida*, perquè la vida és el gran fet contra el qual s'estavellen totes les idees o els projectes merament humans.

En segon lloc, confiança envers els nostres bisbes i els germans i germanes elegits o designats com a membres del Concili. L'Esperit Sant guiarà els seus treballs. No participaran pas en aquesta Assemblea com qui disposa al seu caprici de l'Església o creu que li pertany, sinó com a deixebles del Crist i fills, ells també, de la mare Església, de la qual només Crist té la plena sobirania. Ells ens mostraran, per la seva banda, que l'Es-

glésia és un lloc de pau en un món sense pau. Les legítimes diferències i la diversitat d'opinions les resoldran, tal com féu la comunitat apostòlica, cercant en tot moment la comunió i la pau. Les tensions en l'Església només es poden resoldre posant-nos tots sota el guiatge de l'Esperit, pregant-li i escoltant-lo amb docilitat, de manera que entre les diverses tendències domini no un mer armistici o una freda juxtaposició, sinó una autèntica *comunió*. Crist ens urgeix que ens escoltem els uns als altres i aprenguem a reflexionar sobre les raons dels altres, sense absolutitzar les pròpies posicions.

En tercer lloc, una gran confiança en la mateixa Església, la qual cosa no significa de cap manera idealitzar-la. En el mateix sentit, hauríem de parlar que la confiança en el nostre Concili no s'ha de confondre amb la seva idealització. En el nostre Concili, com també en l'Església en general, pel que fa a la seva vessant humana i a les seves realitzacions institucionals, descobrirem possiblement aspectes defectuosos, desencerts i fins i tot errades. Però el seu èxit o el seu triomf, humanament parlant, són relatius. Per això ens cal ser humils i complaure'ns també en la humilitat de la mateixa Església, *sancta simul et purificanda*, santa i necessitada de purificació perquè els qui en som membres som tots pecadors.

Deixar-nos vèncer, per exemple, per la desil·lusió o el desànim, o incórrer fins i tot en l'amargor o la crispació, perquè els plantejaments del Concili potser no ens satisfan plenament, o potser perquè en el seu moment no ens satisfan prou les seves conclusions, significaria haver oblidat que l'Església no coneix més que un sol triomf verita-

ble, que és el de la Resurrecció del Senyor. Algú ha dit molt bé que qualsevol altre triomf és tan efímer i tan ambigu que només pot semblar irrisori! Per això hem d'apropar-nos a l'esdeveniment conciliar amb un *realisme esperançat*, sense falses idealitzacions; les quals no farien altra cosa que revelar-nos que hem cedit a unes falses expectatives sobre l'esdeveniment. L'Esperit, però, parlarà a les nostres Esglésies per mitjà d'aquest Concili i la nostra obligació és d'estar-hi màximament atents!

Una pregària dirigida a sant Carles Borromeo pel cardenal Montini quan era arquebisbe de Milà resumeix molt bé el que he volgut dir amb aquests dos darrers articles: «Infongui sant Carles en els nostres cors l'ànima del bé, allunyi d'ells l'egoisme; aparti la indiferència, confongui el pessimisme, foragiti el tedi. Que ell ens descobreixi la visió dels nostres mals i dels mals del nostre temps, i la converteixi en estímul de penitència, d'acció, de caritat. Que sant Carles ens doni la confiança que el món pot ser salvat per Crist, per ningú més; que l'Església pugui ser vitalitzada per si mateixa, no per altres: Que sant Carles ens faci comprendre la veritable reforma: la que estima, no la que odia; la que ajuda, no la que critica; no la que destrueix, sinó la que restaura; no la que inventa, sinó la que desenvolupa; no la que s'atura, sinó la que continua. Que sant Carles ens faci capaços de complir-la, aquesta reforma en marxa, per mitjà de la santedat i la resplendor de la vida cristiana, per mitjà de la justícia i de la pau de les classes socials, per mitjà de la defensa dels humils i el consol dels qui sofreixen». Amén.

«...Milers d'homes i dones, de joves i d'infants de casa nostra, esperen encara una primera evangelització, perquè encara no coneixen Crist, o perquè els han impedit de conèixer-lo o també, perquè els hem fet, potser, una presentació insuficient. Només si revivim la *novetat* de la presència de Jesucrist en la vida de les nostres comunitats naixerà en elles la confiança que venç el desànim, la lamentació o la crítica amarga. En una societat com la nostra no podem evangelitzar només amb paraules o amb un simple canvi d'estructures. Només és possible amb la *vida*, perquè la vida és el gran fet contra el qual s'estavellen totes les idees o els projectes merament humans».

Ara mateix

J. Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Record del Cardenal Tarancón

Els mesos immediats a l'assassinat de Carrero Blanco —20 de desembre de 1973— van ser d'incertesa, de radicalització dels ultres franquistes, d'expectació cautelosa i de temença per a molts altres... La crispació va esclatar al mateix enterrament de l'almirall: alguns eclesiàstics revestits per a l'acte litúrgic van ser sacsejats físicament per fanàtics i va quedar consagrat com a crit de guerra el rodolí «Tarancón al paredón». ¿Què havia passat perquè actituds d'aquestes passessin de l'anticlericalisme clàssic a l'extrema dreta? Alguna cosa —i no petita— estava canviant. Poc temps abans —ho explica Fraga en la seva *Memoria breve*— Mons. Muñozerro, vicari general castrense, encara demanava, «lleno de buena voluntad», a Don Manuel, aleshores ministre d'informació i turisme, «si no se podrían suprimir las minifaldas»... Pocs mesos després, Mons. Añoveros estaria a punt de ser expulsat del país per les més altes autoritats del règim i Tarancón es prepararia a fer-los avinent l'excomunió prescriptiva... Realment aquell final d'any marcava una frontera.

El cardenal Tarancón havia viscut una bona part de la postguerra —des del 1945— com a bisbe. No sempre s'havia mostrat absolutament discrepant. Però era una persona clarivent i amb sensibilitat popular. Martín Patino explica que ja el 1939, a Vinaroç, havia fet tornar als seus propietaris republicans un piano i altres mobles «requisats» i que això li havia portat conflictes amb els vencedors. Dels seus divuit anys de bisbe de Solsona se'n recorden, com és natural tractant-se d'un període tan llarg, accions diverses. Va ser famosa la gira missional amb la imatge de la Mare de Déu de Fàtima que promogué i acompanyà per totes les comarques. Però sobretot cridà l'atenció, el 1950, una pastoral, «El pan nuestro de cada día», dedicada

El procés de desvinculació de l'Església del règim que protagonitzà Tarancón i que faria el cim amb la transició política responia, sens dubte, als trets de la seva personalitat singular

a un tema aleshores angoixós: la manca de pa a l'abast de tothom. El racionament, que duraria encara tres o quatre anys més, escàs i de baixa qualitat, havia donat lloc a un amplíssim mercat negre, el famós «estraperlo», que amagava, deia el bisbe, moltes injustícies. D'aquell temps és també alguna crítica de Tarancón al mot «cruzada» usat, deia, per a definir el que havia estat una guerra fratricida.

El procés de desvinculació de l'Església del règim que protagonitzà Tarancón i que faria el cim amb la transició política responia, sens dubte, als trets de la seva personalitat singular. Però, sense llevar-li cap mèrit, cal tenir en compte també dos factors més. D'una banda, la influència de Pau VI, el Papa cordialment demòcrata que havia dissentit del Concordat espanyol propiciat pel seu predecessor i que havia irritat el règim, entre altres coses, amb la petició d'indult per a condemnats a mort per delictes polítics. D'una altra banda, el fort moviment que venia de les bases del clergat i del laicat contra el maridatge Església-Estat. El cardenal Tarancón n'assumí el missatge i el convertí en acció eficaç.

Avui la nostra pregària pel cardenal traspasat s'acompanya d'un sentiment de gratitud i, alhora, d'un propòsit de perseverança en la ruta d'independència per ell tan lúcidament empresa.

Pinzellades

Justo López Melús

Manipular l'oració

En l'oració no es tracta d'atraure la voluntat de Déu. Així acabava les peticions Jesús a Getsemaní: Pare, si és possible, aparteu-me aquest calze. Però que no es faci la meua voluntat sinó la Teua.

Però hi ha la tendència a manipular l'oració. Un matrimoni convidava la tieta d'excursió un dia a l'any. Sempre se n'oblidaven, per fi la van convidar. — «Ja és tard, he pregat perquè ploqui». Dos jueus decidiren matar Hitler quan passava pel seu costat. Davant el retard, va dir Leví: «Escolta, Samuel, prega perquè no li hagi passat res». Quan va acabar la guerra, unes devotes van confessar: «Hem pregat molt perquè totes les bombes caiguessin a l'altre barri».

Impromptu

Oriol Camps

Pobra Mare Teresa!

M'agradaria saber quin mal ha fet al senyor Quim Monzó la Mare Teresa de Calcuta, perquè la tracti tan grollerament com ho fa en el seu article del 27 de novembre proppassat, publicat en el suplement dominical de l'AVUI.

També li preguntaria quin dany li ha causat el papa Wojtyła (com ell l'anomena) per qualificar-lo del més reaccionari de les últimes dècades. ¿És que coneix gaires coses d'aquest Papa i dels anteriors?

No crec pas que el senyor Monzó pugui fer un memorial de greuges, ni de la Mare Teresa, ni de Joan Pau II. Si és capaç de creure el que pugui dir i oferir el documental del Chanel 4, i també les afirmacions de l'ex-monja Mary Loudon, naturalment tendenciosos, allà ell, molt poc favor es fa.

Una cosa ha deixat clara, molt clara, el senyor Monzó: el seu reaccionari anticlericalisme, molt semblant al de començaments de segle, ja passat de moda.

Confesso que prefereixo un reaccionari d'Església que un reaccionari anticlerical. Els dos em semblen desfassats, tot i respectant les dues maneres de pensar.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

El sacerdocí d'Aristide, president d'Haití

Les informacions sobre l'exercici del ministeri sacerdotal per part de Jean-Bertrand Aristide, nou president d'Haití, provenen de declaracions confoses i contradictòries.

Aristide fou expulsat dels salesians a finals de 1988 per les seves activitats polítiques, incompatibles amb el seu estat religiós, tot i que ha continuat mantenint sempre bones relacions amb alguns religiosos de la seva congregació.

Les relacions amb la Santa Seu mai no han estat fluïdes. Darrerament la jerarquia eclesiàstica haitiana no veia amb bons ulls el retorn d'Aristide al país i menys com a president del govern.

Pel que fa al seu sacerdocí, l'agència APIC ha informat que la Nunciatura Apostòlica de Port-au-Prince (Haití) ha rebutjat les afirmacions segons les quals el Vaticà hauria pressionat el nou mandatari perquè renunciés a l'exercici del sacerdocí. En una declaració feta pública la setmana passada a la capital de la nació, un portaveu del Nunci revelava que no ha estat demanada cap petició de laïcització per part del pare Aristide. Això mateix confirmava el Comitè Permanent d'Haití a l'ONU.

En contra d'aquestes declaracions més o menys oficials de l'Església, també la setmana passada un bisbe, que no ha volgut revelar el seu nom, comentava que el president de la nació havia sol·licitat d'una forma oficial ser dispensat del celibat, després d'anys de desacords amb el Vaticà. Aquest prelat precisava que el president havia al·ludit a la necessitat de concentrar-se completament per reconstruir el país.

Un altre bisbe, monsenyor Willy-Romeus, actualment a París i molt proper al president, desmentia, o més ben dit, matisava la informació: «el president obeeiria el desig de la jerarquia d'abandonar el sacerdocí sempre que li fos demanat oficialment».

Com pot veure's, les informacions són confoses, no gens clares i contradictòries. En aquest afer, val de nou l'advertiment d'un eximi periodista catòlic: «Si en la vida de l'Església la informació fos sempre objectiva i puntual, no caldria desmentir tantes mentides»

**ANTONIETA
MATEUS I GORGUES**

Directora de l'Escola de
l'Esplai de la diòcesi de
Lleida

Dificultats per ser creient avui

Podem dir que patim una sèrie de dificultats que vénen de l'ambient: segons l'edat de la persona: infant, jove, adult, avi, la problemàtica és diferent i també depèn del medi d'on prové. Però cal acceptar que estem en una societat pluralista i per tant amb esquemes de valors diversos i que vivim en situació de minoria o almenys no s'ha de pensar que tothom té un referent cristià.

El referent d'aquests valors (en un context on se'n parla molt) no és necessàriament Jesucrist i la seva revelació. S'estén un relativisme *conceptual* on tots podem interpretar-ho tot. No hi ha cap veritat absoluta, els criteris morals depenen de cadascú i no s'accepta una *autoritat* en la matèria. La llei natural entra en *crisi*. Moltes famílies no es manifesten ni eduquen els seus membres en cristià, la majoria dels mitjans de comunicació donen poca o cap importància a les qüestions bàsiques de la fe i la vida cristianes. No es parla, es silencien temes, trobades, reflexions sobre la recerca transcendent... confinats a programes, revistes *religioses*, com si no formessin part del teixit *normal* de la vida de qualsevol ciutadà. No hem recuperat una situació de ciutadania normal. Quan es tracta de temps *tenyits* de religiositat, són sospitosos i se'ls confina al silenci o se'n fa broma fàcil. No seguim amb ells els mateixos criteris que amb altres qüestions de la vida quotidiana. I els cristians ens hi hem anat acostumant.

¿Què aporten els cristians?

La irrellevància cultural que acceptem pel que fa a les manifestacions de la fe de les diverses comunitats cristianes ens hauria de fer pensar una mica més. ¿Per què aquesta acceptació passiva? Sense anar a la recerca del protagonisme, però tampoc sense complexos immobilitzadors, ¿no caldria considerar l'aportació que els cristians estan oferint amb la seva vida i diverses realitzacions comunitàries a la societat de finals dels 90? ¿No pot ser una contribució d'esperança i de criteris per tot un seguit de persones que busquen valors portadors de sentit per a la seva vida? Una vida de cristià ¿no aporta uns plantejaments totalitzadors que responen a qüestions que sorgeixen repetidament a tota persona que està en recerca de fonaments? «El nostre cor està inquiet fins que no reposa en Vós».

Però una altra dificultat prové de les pròpies comunitats cristianes excessivament replegades sobre si mateixes. Encara hem de descobrir què significa estar en situació de mis-

sió, de tenir un sentit bàsic vers *els altres*. Ser creient i conformar-me amb *estar bé* amb els meus. Amb tenir resposta per les *meves* preguntes. Amb tenir una vida cristiana organitzada segons els *meus* criteris... es converteix en un cristianisme tan esquifit que no pot ser pas atractiu per a ningú dels qui em rodegen, ...ni gairebé per a mi. El convertim en una caricatura. Els allunyats, els agnòstics... no són *el nostre problema*. ¿Es pot considerar cristiana una tal actitud? ¿No sentir-nos malament davant l'abandó de tantes persones de la parròquia, és normal? ¿Com no sentir-nos interpel·lats pels joves que no senten cap inquietud per la dimensió espiritual de la seva persona? Diu l'Apocalipsi: «Vomitare als que no són ni freds, ni calents»... Si sentim en nosaltres l'agulló de l'Esperit, a aquest ens farà anar a la recerca de modes i ocasions per a obrir camins de respostes de fe.

A més un excessiu criticisme ens fa impossible estimar l'Església tal com és. El fet de pertànyer a una comunitat cristiana ens vacuna contra tot *idealisme*, i ens aporta una enorme dosi de realisme. En la parròquia hi ha de tot: gent més i menys intel·ligent, gent amb carismes ben diversos i també tot tipus de debilitats i de limitacions que ens són ben conegudes, perquè ens són properes. Davant aquest panorama hom pot sentir el desig de no pertànyer a un grup de *no perfectes* sinó de *seguidors*, en camí, o bé hom pot sentir-s'hi a gust, conscient que si no fos així, donada la seva situació de persona limitada i amb defectes, mai no podria entrar-hi.

Evangelitzar des del propi convenciment

Quan hom fa d'educador i ha de proposar models de vida, ha d'estar convençut que val la pena allò que proposa, tot i tenir dificultats. Proposar als joves d'avui seguir Jesucrist és tasca de molts pares, mestres o monitors d'esplai conscients d'aquestes dificultats que vénen del medi o de les pròpies comunitats cristianes.

Un esguard sobre les dificultats per ser creients avui ens ha de portar a prendre més consciència que la fe és un *do* rebut i mantingut amb la col·laboració instant a instant de cadascú de nosaltres, però també a una major convicció que tot noi i noia, tot home o dona pot obrir-s'hi, però ¿com ho farà *si ningú no els en parla... si no ens atrevim a proposar-los-ho?*

Viure com a cristià suposa la decisió de seguir Jesucrist i només després ens plantejarem quines conseqüències comporta per a la nostra actuació quotidiana. Els actes i la seva ètica s'arrelen en l'opció de *deixebles*.

Sovint, quan parlem de les dificultats per a ser creients, avui hom pensa immediatament en motius exteriors a la persona, provinents de l'entorn en què es troba o bé en la societat, en general, dels nostres temps. Però ¿no ens cal reflexionar també en les que provenen de la nostra mateixa persona? ¿No hi ha dins de cada creient una lluita entre la decisió de ser fidel en aquest camí cristià i la temptació de fer tot tipus de trampes per escaquejar-se'n? ¿No hi ha un desig d'anar més a fons i amb més radicalitat, si cal, cada dia i alhora una tendència a justificar-se, a considerar que ja fem prou...?

Pel baptisme hem fet un salt qualitatiu en la nostra vida: d'un nivell natural (seguint el que ens mostrava la llum natural, seguint la raó) se'ns possibilita viure a nivell *sobrenatural*, amb la qual cosa se'ns obre el camí no d'una negació del primer nivell sinó d'un anar més enllà, d'arribar a més

plenitud humana, per l'acció *gratuita* de Déu. Com a cristians, vivim la presència de Déu en la nostra vida, en tot l'entramat de la quotidianitat: treball, lleure, família... i aquesta vida de relació, viscuda en comunitat (en Església) marca un estil de vida i de relacions amb els altres i l'entorn: és la vida de creient.

Un element clau és el *descenrament* que es produeix d'un mateix per a *centrar-se* en el disseny de Déu sobre un mateix, els altres i l'entorn. Es passa a un nivell de llibertat fonamental. Però a la vegada sentim que ens molesta una certa falta de *protagonisme*. Per al creient, viure seguint la voluntat de Déu eixampla l'horitzó, fa veure les finalitats, situa la perspectiva de cada acte concret, sigui en l'àmbit de la vida que sigui (relacional, laboral...) i a més des de la col·laboració activa i creativa de cadascú per a fer possible l'actualització, l'encarnació d'aquest voler en la vida pròpia. Per una banda es tracta d'acollir aquest gran *do* i per l'altra de renunciar al que no vagi en aquesta direcció.

Quan els creients cristians plantejarem les dificultats per creure, ¿no manifestem les resistències per *confiar*, per *fiar-nos* en el concret d'aquesta acció permanent que Déu fa pel seu Esperit avui en l'Església? ¿No errem en fiar-nos *molt més* de nosaltres mateixos, dels nostres punts de vista, dels nostres esforços,...? ¿No ens sentim molt més eficaços?

A la rel de moltes dificultats constatem una absència important d'humilitat, de consciència del que som i dels nostres límits. Saber acollir demana senzillesa. Reconèixer l'autoritat d'altres persones en la vida i en l'Església demana senzillesa. Saber obeir demana senzillesa.

En moltes actituds de malestar, de crisi, de confrontació (ja sigui en la vida professional, familiar o eclesial) podem trobar la base per posar *tota* la confiança en una opinió pròpia o del grup a què pertanyo, o... la qual cosa fa que ho magnifiqui i hi lliuri la intel·ligència i voluntat. Me n'orgulleixo. Resto tancat a tot el que no sigui el que penso jo.

La conversió

El tancament ja sigui en un mateix, ja sigui en un grup (que acaba sent sectari, d'uns elegits, d'uns superiors...) ha de ser sempre un punt de reflexió per veure com és la nostra fe. Es pot acabar en postures enorgullides que trenquen amb la comunió amb *tot tipus* de creients (molt compromesos, mediocres...) i amb la fidelitat a un Magisteri encarregat de vetllar el missatge de Jesucrist.

Per tant en cadascú de nosaltres es dona una lluita per a retornar a la veritable actitud. En llenguatge cristià també parlem de conversió per indicar la renovació que sovint hem de demanar i que es realitza pel sagrament de la penitència.

Quan eduquem infants o joves per a ser creients cal no oblidar aquesta tendència natural de la persona a ser i fer la pròpia voluntat. Tampoc podem oblidar recalcar la força encara més gran que rebem pel baptisme per a deixar-nos modelar pel disseny de Déu i que plenifica i porta la persona a la total felicitat... sense estalviar-nos l'esforç, la creu, la lluita.

En un medi on es magnifica *només* la bonesa del que surt de dins, la importància de ser natural, l'afirmació orgullosa del jo (individual o grupal)... l'Evangelí continua proclamant que el canvi de l'home i del món es realitza per l'abaixament, pel servei, per l'obediència fins a la Creu.

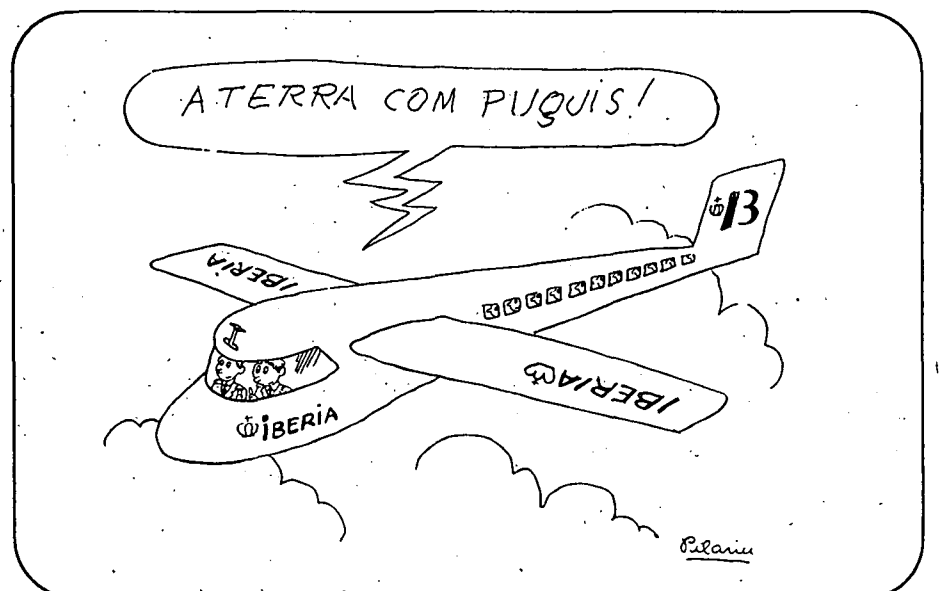
Respir

Miquel Estradé

Mèrits/Necessitats

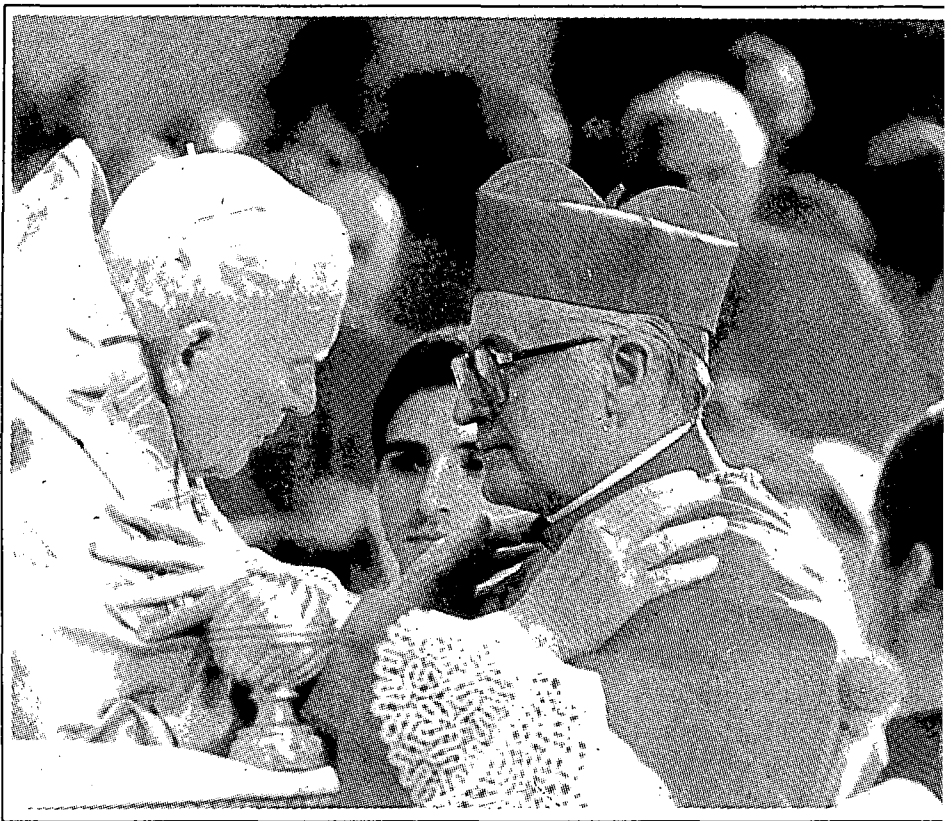
La manera de fer de Jesús és com un joc entre mèrits i necessitats, un joc sorprenent del qual no acabaríem de posar exemples. Nosaltres, tal com érem, mereixíem la mort; però, tal com érem també, necessitàvem la vida. I Jesús, sabent les dues coses, ens ha donat la vida amb la seva mort. És el resum del seu comportament. La Llei sospena els mèrits, i segons els mèrits judica; aquell que mereix la mort, la Llei el mata. Jesús veu la necessitat, i segons la necessitat obra. L'home és el camp de batalla entre allò que els pecats mereixen i allò que el cor sent que necessita. Si fos la Llei la que hagués de decidir, Jesucrist hi sobraria. Però Jesús hi és precisament per rescatar de l'amenaça de la Llei aquell fràgil racó de bondat que tot cor d'home guarda i en el qual s'aguanta la salvació que necessita. «Segons la Llei ha de morir!». I Jesús morí segons la Llei. Degué ser la darrera victòria de la Llei. La Llei encara ara mana, però ja no obté victòries. Tota victòria és ara ressò de les paraules de Jesús que el cor necessita sentir: «Pare, perdoneu-los!»

Acudit

En un context d'universalitat i comunió

L'arquebisbe Ricard M. Carles proclamat cardenal

ROMA.— L'aula Pau VI era plena de gom a gom. Es calcula que hi havia unes 7.000 persones procedentes de 24 països d'arreu del món, algunes abillades amb els vestits tradicionals, preparades per assistir al consistori amb més nous cardenals dels darrers 15 anys. A l'escenari esperava una àmplia representació del Col·legi Cardenalici. Els Bisbes, amb hàbits corals, i els representants del cos diplomàtic omplien els primers bancs. Un centenar llarg de periodistes acreditats ocupaven les tribunes. Els guàrdies suïssos, amb els seus vistosos uniformes de gala, donaven una nota de color.

Jaume Aymar i Ragolta

Una gran ovació va subratllar l'entrada dels nous purpurats. Mons. Ricard-Maria Carles era acompanyat per Mons. Vicente Juan, de la Secretaria d'Estat, que va actuar de secretari personal en la cerimònia. Moltes persones procedents sobretot de Barcelona, de València i de Tortosa, s'avançaven al passadís central a saludar Mons. Carles. Ell somreia serenament. Poc abans, havia expressat l'aiguabarreig de sentiments que vivia en aquells moments, perquè feia poc que li acabaven de comunicar l'extrema gravetat del seu amic el cardenal Vicent Enrique i Tarancon.

Moment d'especial emoció va ser també l'entrada del Sant Pare, coixejant, però amb el seu esguard ferm i alhora tendre, de sempre, saludant tots els presents. Després de la salutació litúrgica, el Sant Pare va llegir la fórmula de creació i va proclamar solemnement els noms dels nous Cardenals. Tot seguit, Mons. Nasrallah-Pierre Sfeir, Patriarca d'Antioquia i de tot l'Orient, va llegir en nom dels nous purpurats unes paraules d'agraïment. Entre altres coses va dir: «Que em sigui permès de donar un testimoni personal del que heu fet pel meu país, país dels cedres, el Líban tantes vegades citat per l'Escriptura Santa. Vós el porteu dins el vostre cor de Pare, com ho heu proclamat sempre, en raó del que representa com a valors espirituals i humans i on els adeptes de les dues grans religions del món: el Cristianisme i l'Islam, viuen en peu d'igualtat. (...) El fet que la vostra Santedat hagi volgut elevar a la dignitat cardenalícia els candidats elegits, alguns de països on la població ha estat

durament provada, ha estat interpretat tant per la premsa internacional com per la nacional, com un signe d'encoratjament per a aquelles poblacions».

Fins a vessar la sang...

Va continuar la litúrgia de la Paraula i l'homilia del Sant Pare. A continuació, van ser imposades les birretes als nous cardenals i l'assignació del Títol o de la Diaconia. Cada Cardenal, segons l'ordre de la creació, es va acostar al Sant Pare, el qual els va anar imposant la birreta cardenalícia. Aquesta birreta és vermella com a signe de la dignitat del cardenal i significa que l'elegit ha de ser prompte a comportar-se amb fortalesa, fins a l'efusió de la sang, si calgués, per l'increment de la fe cristiana, per la pau i la tranquil·litat del poble de Déu i per la llibertat i la difusió de l'Església.

Alhora, el Sant Pare va assignar als Cardenals una església de Roma, com a signe de la participació en la sol·licitud pastoral del Papa per la diòcesi de la qual és Bisbe. El nostre Cardenal va rebre el títol de Santa Maria de la Consolació a la Tiburtina.

El Sant Pare, després de consignar la Butlla de creació cardenalícia i d'assignació del Títol o Diaconia, intercanviava amb els nous cardenals l'abraçada de pau.

Els neocardenals també van rebre l'abraçada fraternal dels altres membres del Col·legi Cardenalici.

Primera trobada amb els periodistes

La primera trobada de l'arquebisbe Ricard-Maria Carles com a nou cardenal, després del consistori, va ser amb els periodistes acreditats procedents de Catalunya. Es va celebrar una conferència de premsa al

Palazzo San Carlo, seu del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials, organitzada per la delegació per als Mitjans de Comunicació Social de Barcelona. A l'entrada del palau, el cardenal Carles va rebre la felicitació de Mons. Folley, president d'aquest organisme, i de Mons. Pastore, que n'és el secretari. En la conferència de premsa, el Dr. Carles va comentar positivament la internacionalització creixent del col·legi de cardenals com un signe d'universalitat. El nou Cardenal va explicar que, quan va arribar a la sala Pau VI, es va trobar en companyia del cardenal xilè Oviedo Cavada i del d'Hanoi, Pham Dinh Tung (el primer en la història del Vietnam). «El primer que vaig pensar —va dir— és que allí érem representats tres continents diferents: Amèrica Llatina, Àsia i Europa».

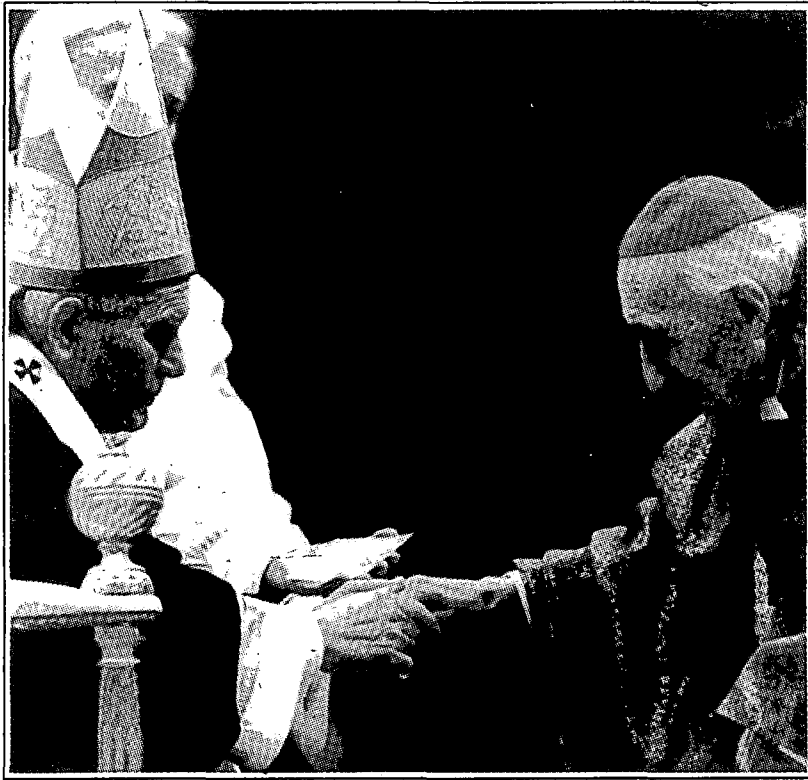
A la tarda, els nous cardenals es van repartir per les esplèndides sales del Palau Apostòlic per tal de rebre les visites de cortesia. Al de Barcelona, li va ser assignada la sala de les Arts Liberals. Acompanyaven el Sr. Cardenal tots els seus Bisbes auxiliars, així com l'arquebisbe de Tarragona, Dr. Ramon Torrella; el bisbe de Tortosa, Mons. Lluís Martínez i Sistach, i el de Menorca,

Mons. Francesc Ciuraneta, amic personal del Dr. Carles. Hi van ser presents la majoria dels seus delegats diocesans, superiors dels Seminari Major i Menor, representants d'organismes diocesans, preveres barcelonins que estudien o exerceixen la docència a Roma, etc., així com un estol de pelegrins de Catalunya Cristiana que van interpretar una cançó espontània de felicitació. El Sr. Cardenal va rebre entre d'altres, l'abraçada del cardenal de Santo Domingo, Nicolás de Jesús López Rodríguez, que és també el president del CELAM (Consell Episcopal Llatinoamericà). També va ser homenajet pel Sr. Albert Balcells, que hi va acudir en representació de l'alcalde de Barcelona. Tot seguit hi va haver una recepció a l'ambaixada d'Espanya prop de la Santa Seu, a la qual van assistir, entre d'altres personalitats, el cardenal Marcelo González, arquebisbe de Toledo, i l'arquebisbe de Saragossa i president de la Conferència Episcopal Espanyola, Mons. Elías Yanes.

Imposició de l'anell cardenalici

Diumenge 27, en el marc de la celebració de l'Eucaristia corresponent al diumenge I d'Advent, a la basílica de Sant Pere, el Papa va presidir la concelebració amb els nous Cardenals, als quals va imposar l'anell cardenalici, «signe de dignitat, de sol·licitud pastoral i de pregona comunió amb la seu de Pere». El cardenal Carles va comentar que aquest era un signe de major identitat i comunió amb el ministeri petrí.

Dilluns al matí va tenir lloc l'audiència pontificia a la sala Clementina, en la qual el Sant Pare va adreçar unes paraules de salutació al nou Cardenal i als seus acompanyants que publiquem en aquestes mateixes pàgines.

El cardenal Koliqi, 40 anys a la presó

«Jo et beneixo, però beneixim vostè també», li va dir Mons. Ramon Daumal, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona, agenollat als peus del cardenal albanès Miquel Koliqi, prevere de 92 anys, que n'ha passat més de 40 a la presó, sense que li fos permès de celebrar missa. Fou un moment particularment emotiu.

Un servei pastoral intens en l'arxidiòcesi catalana

ROMA.— A la sala Clementina Joan Pau II va rebre el dilluns al matí, 28 de novembre, el cardenal Ricard-Maria Carles Godó, arquebisbe de Barcelona, amb els seus familiars i pelegrins arribats de Barcelona, Tortosa i València. Aquest va ser el discurs del Sant Pare, en què una part fou en català.

«Senyor Cardenal:

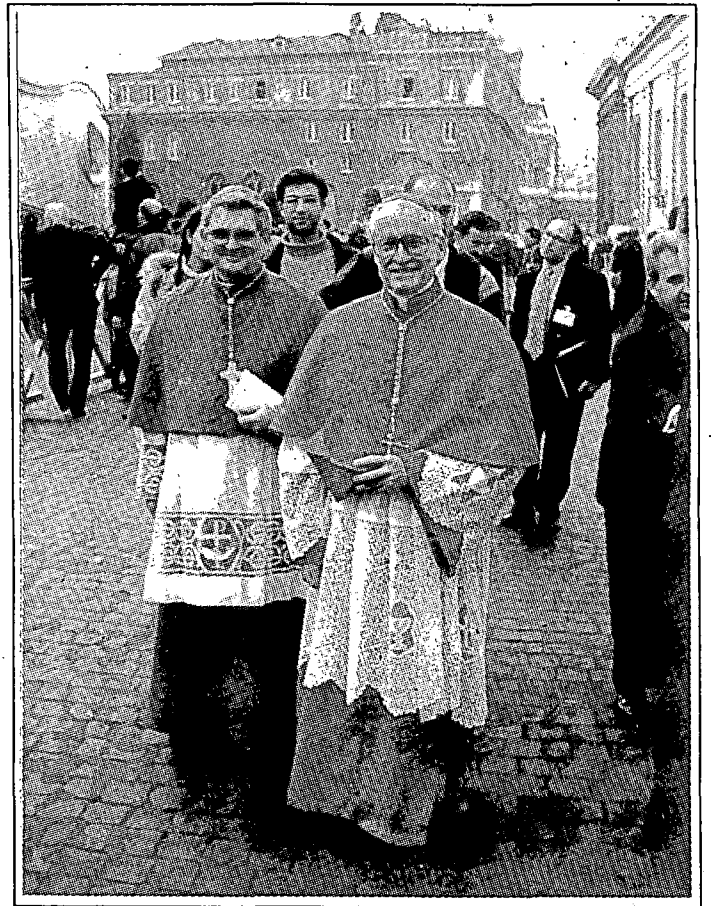
Amb molta alegria el rebo avui, junt amb els seus bisbes auxiliars i un estol de familiars i amistats que el van acompanyar en el moment joiós de la seva incorporació al Col·legi Cardenalici. En aquest any ha celebrat vostè el XXV aniversari del seu ministeri episcopal, iniciat en la diòcesi de Tortosa, on amb amor i fidelitat va tenir cura durant molt temps de l'Església catalana i en la qual, entre altres activitats, va promoure i va celebrar un Sínode diocesà. Avui, com arquebisbe de Barcelona, exerceix el seu servei pastoral en aquella gran arxidiòcesi, potenciant la vida cristiana dels seus fidels i atenent també les responsabilitats que, a nivell nacional, els bisbes d'Espanya li han encomanat en la Conferència Episcopal.

Em complau ressaltar, quan arribem ja al final de l'Any de la Família, que prové d'una família profundament cristiana. Després de la sobtada mort del seu pare durant la seva adolescència, Vostè amb la seva mare i el seu germà va crear una llar fonamentada en les virtuts domèstiques, que el van conduir a escoltar la crida al sacerdot quan ja havia començat els estudis científics. D'aquesta manera va començar un camí de servei a l'Església, al Col·legi Cardenalici del Corpus Christi, amb exemple i la protecció de sant Joan de Ribera.

Sé que en el seu ministeri sacerdotal, iniciat a Tabernes de Valldigna i més tard durant el breu període a la capital valentina, es va dedicar particularment a la formació dels laics, a la pastoral familiar i a la joventut. Aquestes línies pastorals que, sempre l'han distingit, les continua actualment a Barcelona, junt amb l'atenció a la vida i activitat dels sacerdots i a la pastoral vocacional.

(Paraules en català) «A la comunitat diocesana més poblada de Catalunya, vos treballem pel Regne de Déu, en aquest moment important de la seva història, tot guiant l'Església local amb les vostres Orientacions per a la pastoral diocesana, que han estat concretades en el pla pastoral *Identitat, comunió, evangelització*, que crida a tots sense excloure ningú. Estic segur que una aplicació d'aquestes orientacions, amb esperit de fe i d'esperança, serà una revitalització de l'arxidiòcesi i una fructuosa aportació al proper Concili Provincial Tarraconense, en el qual hi participa també Barcelona».

Senyor Cardenal, l'han acompanyat fins a la Seu del Successor de Pere no solament Bisbes, sacerdots i fidels de Barcelona, sinó també de Catalunya, de València, la seva diòcesi d'origen, i d'altres punts d'Espanya. Han volgut manifestar així l'afecte per la seva persona i la seva gratitud pel que Vostè ha fet per ell. Encomanant-li a la protecció materna de la Verge, que a Catalunya és venerada amb tant d'amor sota l'advocació de Montserrat, i a la qual ja des de nen va aprendre a estimar a València, amb el nom dels Desemparats, li imparteixo de tot cor, així com a tots els que avui l'acompanyen i als que estan units espiritualment a vostè, una especial Benedicció Apostòlica».

Discurs de monsenyor Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona

Recepció al Col·legi Espanyol

«Tinc l'honor i el plaer —un exquisit plaer— d'expressar, en la mesura del possible, el goig que sentim tots els aquí presents per la missió que li acaba de ser confiada pel Papa a monsenyor Ricard-Maria Carles, en crear-lo cardenal de la Santa Església Romana», va manifestar monsenyor Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, en l'acte de recepció que va tenir lloc al Col·legi Espanyol el diumenge següent a la tarda.

En el seu discurs el Dr. Carrera va manifestar que si bé el cardenalat és una dignitat, preferia referir-se a *la missió*, o sigui, al contingut profund del servei a què monsenyor Carles ha estat cridat i evitar, en la mesura del possible, alimentar una versió superficial, amb matissos mundans del cardenalat que a vegades es respira en l'ambient de la nostra societat.

El Bisbe Auxiliar es va referir després a l'acte celebrat dissabte en el qual el Papa va situar la dignitat cardenalícia en una perspectiva netament evangèlica. «Un servei exigent que ha de ser ofert amb la màxima dedicació, fins al vessament de la sang, si cal», és la fórmula que va recordar el Papa en imposar la birreta de color vermell. Aquest lliurament, els cardenals el porten a terme mitjançant el treball pastoral i també en l'elecció, quan Déu vol, del nou Papa, assegurant així la continuïtat de la successió apostòlica en l'Església.

Dirigint-se al Dr. Ricard-Maria Carles, monsenyor Carrera va manifestar l'agraïment que tots senten pel Papa per la missió que acaba de confiar-li. «Ho estem —va dir— perquè l'estimem a Vostè, i perquè estimem l'Església». I va afegir: «Els qui treballem al seu costat en aquests últims anys en l'Església diocesana de Barcelona, hem après a donar prioritat a la nova evangelització de la societat secularitzada dels nostres dies. La nova evangelització ens exigeix un major esforç de comunió que enriqueix els membres de l'Església».

Monsenyor Carrera va acabar expressant que l'arquebisbe, Dr. Ricard-Maria Carles ha estat encertat en situar la identitat i la comunió com a bases de la nova evangelització de Barcelona.

«Entre els trets que el papa Joan Pau II assenyala a la nova evangelització n'hi ha un que caracteritza a S.E. d'una manera molt singular: *el nou ardor*. Que per molts anys, senyor Cardenal i Arquebisbe, pugui continuar impulsant la nova evangelització amb aquest encomanadís nou ardor en la diòcesi que presideix i en tota l'Església de la qual és Cardenal».

Les últimes paraules de monsenyor Carrera van emocionar els presents que van reaccionar amb un fort aplaudiment.

Un consistori nodrit

Aquest ha estat el consistori on s'ha proclamat un nombre més gran de Cardenals en els darrers 15 anys. Al del 1979 van ser creats 15 nous purpurats; al del 1983, 18; al del 1985, 28; al del 1988, 24; al del 1991, 22 i a l'actual, 30. Actualment el col·legi té 167 membres, 120 dels quals són electors, i 47 depassen els vuitanta anys i, per tant, no poden participar en un conclave, però sí ser elegits papes. Dels cardenals actuals, 5 foren creats per Joan XXIII, 39 per Pau VI i 123 per Joan Pau II. El degà del Col·legi Cardenalici és l'africà Bernardin Gantin; el vice-degà, l'italià Agostino Casaroli, i el proto-diacon, l'indi Simon D. Lourdusamy.

Cartes

◆ Professió religiosa de Sor Noemí de la Trinitat

Sr. Director:

El dia 26 de novembre, a les 6 de la tarda, Sor Noemí de la Sma. Trinitat professà solemnement al monestir de La Trinitat de Suesa (Cantàbria). Sor Noemí, colombiana, va passar 10 anys a Barcelona col·laborant pastoralment a molts llocs: Càritas Diocesana, ACO, parròquies del Sagrat Cor del Poblenou, Sant Sebastià de Pomar (Badalona) i del Sant Crist dels Penitents (Vall d'Hebron). Es demana a tots els seus amics que s'uneixin a la seva alegria pregant per ella i per les vocacions contemplatives i enviant-li una petita mostra de solidaritat amb unes lletres de felicitació.

Ara que el Sínode de la vida consagrada ha revaloritzat la vida dels religiosos preguem per ells perquè es confirmi i es refermi llur vocació i es desvetllin moltes vocacions per rejuvenir les comunitats contemplatives de casa nostra.

J.M.C.
Tiana

◆ Cal matisar un article del Dr. Rovira Belloso

Sr. Director:

L'article del professor Josep M. Rovira Belloso sobre el llibre del Sant Pare *Travessant el llindar de l'Esperança* m'ha semblat quasi perfecte. Penso que per això CC l'ha reproduït.

Només crec que és de justícia comentar que, quan Rovira Belloso destaca l'opció preferencial del Sant Pare pels *nous moviments* i diu: «Jo sé que els *nous moviments* com a tals no han intervingut en política, però alguns dels seus membres significatius sí que actuaren com a tècnics del règim anterior», constata certament un fet històric, però el tenyeix d'un cert matís maniqueu. Efectivament, si personatges com Martín Artajo, Ibáñez Martín, Castiella, Ruiz Jiménez, Navarro Rubio i López Rodó, d'Acció Catòlica, de l'Associació Catòlica Nacional de Propagandistes, de les Congregacions Marianes i de l'Opus Dei, van treballar des del si del règim polític, ho van fer seguint les directrius de la Santa Seu sobre l'actuació dels catòlics a la vida pública, i ara, amb la distància que dona el temps, veiem que van fer molt perquè la transició al règim democràtic actual s'hagi qualificat de modèlica.

El que no es pot admetre de cap manera és la identificació de la situació dels catòlics al règim de Franco amb la dels catòlics polonesos sota el règim marxista-leninista.

IGNASI SEGARRA, *pvre.*
Barcelona

més evangèliques, amb tota seguretat es podran recuperar moltes assignacions tributàries per a l'Església per part de la gent de Catalunya.

FERRAN PONT
Terrassa

◆ Donar raó de la fe

Sr. Director:

Lamento de debò el «mal gust de boca» que el meu article *L'experiència de la mort* hagi pogut provocar al Sr. Magí Miré (carta 24/11/94), i a altres possibles lectors. La meua intenció no era aquesta, sinó aportar alguns elements de reflexió sobre el tema, sense cap pretensió d'haver-ne dit l'última paraula.

El diagnòstic que em fa el meu interlocutor d'un «empatx de teologia» que m'hauria fet «oblidar el Catecisme», el trobo, com a mínim, precipitat. El meu article no pretén refer la doctrina de l'Església sobre els Novíssims, sinó fer-ne un raonament a títol personal dins del marc de la pròpia fe. I «donar raó de la Fe» (paraules de Sant Pau) és justament la tasca de la teologia, no pas formular, o recordar, la Doctrina, que és tasca del Magisteri.

JORDI BASSAS I RIBALTA
Barcelona

◆ No es pot ajudar una Església accionista de la COPE

Sr. Director:

En relació amb l'editorial publicat en el número 790, de 10 de novembre del 1994, en el qual us doleu de l'escàs percentatge de catalans que fa la creu al requadre de l'assignació tributària per a l'església catòlica en la declaració anual de la renda, us comunico que hi ha gent que no la fa a causa de les emissores de la cadena Cope.

Són diverses les persones que m'han comentat, ¿com podem ajudar una Església que és accionista principal d'una cadena de ràdio que es distingeix especialment per consentir, si no promoure, atacs barroers a la realitat nacional de Catalunya? Diuen que això els dona índexs alts d'audiència, però ¿on queda l'ètica que els cristians hem de defensar sempre?

Si un dia es decideix vendre les accions de la Cope i destinar els diners a finalitats

Retalls

La Croix (23-XI-94)

La història com a transcendència

«Sóc més aviat agnòstic, declara François Mitterrand, i no és pas perquè no busqui, però no sé en què crec. La transcendència és un tema que m'interessa molt. No acabo de resoldre aquest assumpte i ja hauria de ser hora...».

És una bona pregunta sota el sol de la mort, que va més enllà d'un home i de l'actualitat, i que ens diu tot el que hi ha de tràgic a l'home i

a l'època en el gran pas que travessen: un lloc, en el qual la fugacitat de l'avui s'encongeix en un ahir que s'ha evaït i un demà incert, on es realitzen les últimes contraccions de la modernitat, s'acaba la cristiandat i es perfila la postmodernitat.

François Mitterrand diu que pertany a aquest món de l'ahir, conduït per la matriu del cristianisme, un món que ha modelat la immanència i al centre del qual —les creus en els nostres camins en donen testimoni encara— s'ha plantat la qüestió de la transcendència...

Una pregunta que l'home Mitterrand i la modernitat, juntament amb ell, han cregut que podien resoldre amb llurs pròpies llums, sense les de la creu. I són els seus qui ho diuen als qui pretenen deixar la qüestió oberta. H. Emmanuelli: «François Mitterrand fa un relleu del judici de la història». La història com a transcendència...

Però sense creure-hi gaire, ja que invocar el seu judici —els debats actuals prou que ho demostren— fa aparèixer més opacitat que transparència. Un ídol, no una icona. Un ídol de més, ja que la modernitat i François Mitterrand comencen a

adonar-se que s'ha abusat massa de: la raó, la nació, el proletariat, el progrés, la ciència, la història i a més a més, ara, la que ha devorat l'Esquerra: Sa Majestat l'economia.

I l'home de la postmodernitat torna a agafar la qüestió de la transcendència.

Considerant aquest darrer recorregut de la història en la seva última contracció, no podem evitar de pensar en una altra gran figura emblemàtica de la modernitat: André Malraux. De Malraux podem dir que encarna l'agnòstic absolut, Malraux va creure que havia trobat en la història la revolució, l'art... tantes transcendències sorgint de la sola condició humana, per acabar reconeixent que la història no té sentit, l'art no és un antídote i la metamorfosi és la llei del món.

Una metamorfosi que és, en ella mateixa, només l'ombra portada, al ras de la immanència, de la mort-resurrecció proclamada sobre la creu. Però una proclamació de la qual Malraux, a l'igual que Mitterrand i la modernitat *en refusarà tota consolació*.

Justament això indica que estarem ben equivocats aquí —vull dir el petit clos eclesial d'aquells que creuen que saben el que creuen— és a dir, que d'una manera massa fàcil s'han embotit del que és antic —com Malraux— ja que el segle XXI serà o no serà religiós. També el demà serà així però, si ho és, segur que no serà un retorn a la cristiandat d'ahir i, en tot cas, tampoc no és un retorn de la cristian-

dat que acaba en si mateixa.

Per fi, la gran qüestió que plantegen Malraux, Mitterrand i la modernitat a l'Església d'avui, i que no pot defugir si vol entrar dintre la postmodernitat, és ben bé això: ¿com pot ser que vint segles de cristianisme, vint segles de testimoniar la transcendència en la immanència del món, desemboquin en un agnosticisme dominant?

¿Com pot ser que aquest testimoniatge hagi pogut engendrar tants succedanis: a la trilogia Pàtria-Nació-Estat pugui substituir el Salvador del gènere humà; el museu, la catedral; la salvació de l'economia, l'economia de la salvació; i que la història assumeixi el Judici Final?

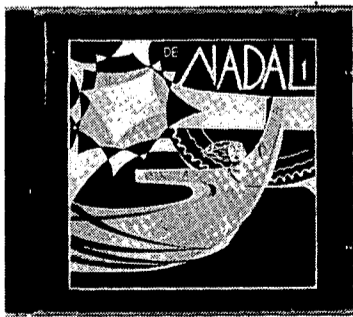
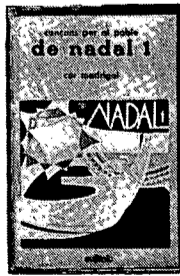
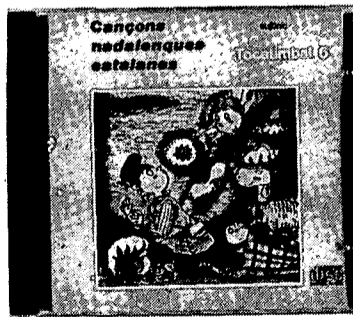
¿Com ha estat possible tot això? ¿No serà que l'Església s'ha identificat massa amb les nacions, que s'ha perdut dintre la classe obrera?... ¿o amb la burgesia i ha valorat massa el sentit de la història? Ja que aquesta —la història—, la gent del Tercer Estat ho va comprendre molt bé perquè en féu el seu cavall de batalla laica, —esborra l'Absolut.

Breument, ¿no serà que la política ha passat al davant de la mística i de la figura del Crist ofert al món?, o ¿el rostre de l'home ha passat per sobre del de Déu?, o ¿la humanitat sobre la divinitat, la mort sobre la resurrecció, fins al punt d'enterbolir la icona, i aquesta modernitat no tingui ja cap visió clara ni de l'home ni de Déu? Aquesta modernitat busca el seu rostre. ¿I què n'hem fet?

■ Pierre-Henri Chalvidan

CANÇONS DE NADAL

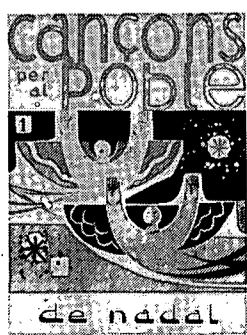
Tres cassettes o CD i un cançoner

NOVETAT

NOVETAT

Nadal torna
altra vegada...Cançoner
amb 100
cançons

El Concili, assemblea orant

Pere Tena

bisbe auxiliar de Barcelona

«El govern de l'Església mai no pot ser tractat com un acte purament administratiu; per això, les reunions que es fan amb aquesta finalitat són totes en el nom de Déu i per a lloança i glòria seva, sota l'impuls de l'Esperit, i manifesten la unitat del Cos de Crist; això resplandeix sobre tot en la litúrgia. Aquells que tenen una mateixa cura (pastoral), cal que tinguin també una mateixa oració».

Aquestes paraules es refereixen als Concilis plenaris o provincials, o als Sínodes diocesans, i són la introducció que posa el Cerimonial dels Bisbes en descriure l'orde d'aquestes reunions. I esdevenen orientatives per a les Esglésies de la Tarraconense en el moment de preparar-nos immediatament al començament de les sessions conciliars.

La pregària és conciliar

Primer de tot, són orientatives perquè destaquen una dimensió intrínseca del Concili: no és un acte purament administratiu, sinó una assemblea reunida en nom i a lloança i glòria de Déu. La pregària, les celebracions litúrgiques, no són, doncs, un afegit més o menys coherent amb el Concili (com si hom digués: tanmateix, bé cal pregar una mica...!),

sinó que formen part integrant de la celebració conciliar mateixa. ¿Com es pot «escollir el que diu l'Esperit» si no es fa l'esforç de sintonitzar amb l'Esperit que gemega en nosaltres, i prega en nosaltres?

Quan, el dia 10 de desembre, tots els membres de l'assemblea conciliar provincial pregarem junts a Montserrat, no serà pas perquè sempre està bé anar a Montserrat a celebrar les festes, sinó perquè recordem que la manifestació inicial de l'Església va estar precedida per una pregària dels deixebles amb Maria, la mare de Jesús (vegeu Fets, 1, 14). Maria, la que ha precedit l'Església en l'obediència a l'Esperit Sant, és la que més ens pot ensenyar i acompanyar en aquest camí de fidelitat.

Els Cerimonials dels Bisbes preveu per als dies del Concili la celebració de l'Eucaristia, i la pregària de la litúrgia de les hores. Constitueixen, per si mateixes, les celebracions normals del ritme de la vida cristiana. Especialment pel que fa a la litúrgia de les hores, el Concili és una ocasió privilegiada per manifestar el rostre de l'Església pregant, en una assemblea que aplega tot el conjunt de les vocacions i missions.

L'Evangelari obert

El llibre dels Evangelis, o Evangelari, té un protagonisme del tot propi en les sessions conciliars. El ritual preveu que sigui portat

solemnement en la processó d'entrada, com es fa en les misses estacionals, i deixat sobre l'altar fins a l'hora de proclamar-lo. Però, sobretot, preveu que, després de la proclamació litúrgica, sigui col·locat, obert, sobre un pedestal digne, enmig del presbiteri, i romangui allí durant les sessions conciliars. De tal manera, però, que el primer acte de cada Sessió, sigui la missa o una hora de l'Ofici, ha de ser aquesta entronització de l'Evangelari davant de l'assemblea conciliar.

Estem davant d'un ritu àlta significatiu. Potser hom podria dir: ¿no es tracta d'escollir el que diu l'Esperit a les Esglésies? I, ¿no tenim tal vegada tots el do de l'Esperit?

La resposta és aquesta: Precisament per això cal posar-nos clarament davant i sota la Paraula del Crist. Parlant de l'acció de l'Esperit, Jesús deia als deixebles: «Quan vindrà ell, l'Esperit de la veritat, us guiarà a la veritat completa, ja que no parlarà per compte propi, sinó que dirà tot allò que sent dir i us anunciarà les coses futures. Ell em glorificarà, perquè rebrà d'allò que és meu per anunciar-vos-ho» (Joan 16, 13-14). I en un altre lloc: «L'Esperit Sant, que el Pare enviarà en nom meu, ell us ensenyarà totes les coses i us recordarà tot el que us he dit» (Joan 14, 26).

Només som fidels a l'Esperit quan escoltem la Paraula del Crist, i la funció de l'Esperit en nosaltres és la d'endinsar-nos en la

comprensió sempre actualitzada i vivent d'aquesta Paraula única i irrepetible del Pare, que s'ha fet carn i ha habitat entre nosaltres.

La intuïció fidel de la preparació del Concili

No sé si s'ha destacat prou el valor de signe que té, segons tot això que estem dient, la dada estadística que ens mostra com a proposta més subratllada en el procés de reflexió de les diòcesis la de fer ressaltar la centralitat de Jesucrist en tots els plantejaments de la vida cristiana, de les obres que l'animen i acompanyen, i en la renovació mateixa que tots desitgem aconseguir. Penso que no és arriscat dir que en això es manifesta prou clarament el «*sensus fidelium*» de les nostres Esglésies.

Volem que quedi ben clar que ens interessa glorificar Jesucrist, el Fill del Déu viu. Conscientment o inconscient, hem recollit la invitació de Joan Pau II, que ell mateix comenta al principi del seu llibre *Travessant el llinard de l'esperança*: «No tingueu por! Obriu les portes a Crist, el Redemptor de l'home!».

Ben cert que sobre aquest punt no és pensable una votació, o una legislació particular: seria ridícul, insòlit. Però és el principi que ha d'animar-ho tot. Si el Concili no el fem perquè Crist sigui el «centre de tots els cors», ¿perquè el fem? L'Església, en les seves accions, no pot voler —no vol— altra cosa.

Lectures Bíbliques

Diumenge, III d'Advent

Lectura primera

Per tu el Senyor s'ha transportat d'alegria

Lectura de la profecia de Sofonies

3: 14Crida de goig, ciutat de Sió. Aclama, Israel. Alegra't i celebra-ho de tot cor, ciutat de Jerusalem. 15El Senyor ha tret fora els qui et condemnaven, ha fet fugir els teus enemics. Tens dintre teu el Senyor, rei d'Israel, no veuràs mai més cap desastre. 16Aquell dia diran a Jerusalem: «No tinguis por, Sió, no deixis caure les mans, 17el Senyor, el teu Déu, el tens a dintre, com a Salvador poderós; per tu s'ha transportat d'alegria, et renova el seu amor, 18aestà de festa i crida de goig com en dies d'aplec.»

Paraula de Déu.

Salm responsorial Is 12 (R. v. 6)

2El Senyor és el Déu que em salva, confio, no m'espanto.

Del Senyor em ve la força i el triomf, és ell qui m'ha salvat.

R. Aclama'l ple de goig,

perquè el Sant d'Israel és gran a la teva ciutat.

3Cantant de goig sortirem a buscar l'aigua de les fonts de salvació,

4b«Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom,

cfeu conèixer entre els pobles les seves gestes.

«Recordau que el seu nom és Excels.» R.

5Canteu al Senyor que ha fet coses glorioses.

Que ho publiquin per tota la terra.

6Poble de Sió, aclama'l ple de goig, perquè el Sant d'Israel

és gran a la teva ciutat. R.

Lectura segona

El Senyor és a prop

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

4: Germans, 4viviu sempre contents en el Senyor; ho repeteixo, viviu contents. 5Que tothom us conegui com a gent de bon tracte. El Senyor és a prop. 6No us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. 7Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist.

Paraula de Déu.

Al·leluia (Is 61:1)

L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, m'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts.

Evangelí

¿Què hem de fer també nosaltres?

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

3: En aquell temps, 10la gent pregunta a Joan: «Així, doncs, ¿què hem de fer?» 11Ell els responia: «Qui tingui dos vestits, que en doni al qui no en té, i qui tingui menjar, que el comparteixi també amb els altres.»

12Entre els qui anaven a fer-se batejar, hi havia també uns cobradors d'impostos que li deien: «I nosaltres, mestre, ¿què hem de fer?» 13Ell els contestà: «No exigiu més del que està establert.» 14Igualment uns guardes li preguntaven: «¿Què hem de fer també nosaltres?» Ell els deia: «No forceu ningú amenaçant de maltractar-lo o de denunciar-lo; acontenteu-vos de la vostra soldada.»

15La gent, que vivia en l'expectació, sospitava si Joan no fóra potser el Messies. 16Ell respongué dient a tothom: «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc. 17Ja té la pala a les mans per ventar la seva era; el blat, l'entrarà al seu graner, però la palla, la cremarà en un foc que no s'apaga.» 18Amb aquestes i moltes altres exhortacions, Joan anunciava al poble la Bona Nova.

Paraula del Senyor.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

Cicle dominical: C; ferial: I

TEMPS D'ADVENT (salteri: setmana 3)

DESEMBRE:

11. Diumenge 3r d'Advent: rosa o morat. Lectures: So 3:14-18a (Is 12) / Fl 4:4-7 / Lc 3:10-18.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Damas I, papa (hispanic), Sant Pau de Narbona, bisbe; sant Sabí, bisbe; sant Simó Estilita, monjo penitent; santa Ida, verge.

Festes majors: Argelaguer.

12. Dilluns de la setmana 3 d'Advent: morat. Lectures: Nm 24:2-7.15-17a (Salm 24) / Mt 21:23-27.

MEMÒRIA LLIURE: Santa Joana-Francesca de Chantal, religiosa (fundadora de les saleses) (blanc).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Mare de Déu de Guadalupe (Mèxic); sant Sinesi, màrtir; beat Jaume de Viterbo, bisbe (agustinà); beat Joan Marinonio, prevere (teatí).

13. Dimarts. Memòria de santa Llúcia, verge i màrtir (a Siracusa, Sicília): vermell. Lectures del dia: So 3:1-2.9-13 (Salm 33) / Mt 21:28-32.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Otilia, verge; sant Aubert, bisbe.

Festes majors: Aiguamúrcia, Bellmunt de Priorat, la Fuliola, Gelida, les Piles, les Pobles, Vilamitjana i la Vilella Alta.

14. Dimecres. Memòria de sant Joan de la Creu, prevere (carmelità) i doctor de l'Església: blanc. Lectures del dia: Is 45:6b-8.21b-25 (Salm 84) / Lc 7:19-23.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sants Just i Abundi, màrtirs (a Baeza); sant Diòscor, noi màrtir; sant Nicasi, bisbe i màrtir.

Aniversari de l'ordenació episcopal (1968) de l'arquebisbe Ramon Torrella, de Tarragona, i del bisbe Josep-Maria Guix, de Vic, i també dels bisbes Josep-Maria Capmany i Casamitjana, responsable de les Obres Missionals Pontificies a Espanya, i Ramon Daumal i Serra, auxiliar emèrit de Barcelona.

Festes majors: el Catllar i Gavà.

15. Dijous de la setmana 3 d'Advent: morat. Lectures: Is 54:1-10 (Salm 29) / Lc 7:24-30.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Valerià, bisbe; sant Urber, prevere (a Osca); santa Cristiana (Nina), màrtir (esclava); santa Silvia, verge; beat Bonaventura de Pistoia, prevere (servita).

16. Divendres de la setmana 3 d'Advent: morat. Lectures: Is 56:1-3a.6-8 (Salm 66) / Jo 5:33-36.

MEMÒRIA LLIURE (arquebisbat de Barcelona i bisbats d'Urgell i de Vic): beat Josep Manyanet, prevere (d'Urgell, nat a Tremp, fundador dels Fills i les Filles de la Sagrada Família) (blanc).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sants Ananies, Azaries i Misael; santa Albina, verge i màrtir; santa Adelaida (o Alicia) de Borgonya; beata Maria dels Àngels, verge (carmelitana).

OCTAVARI DE PREPARACIÓ DEL NADAL

17. Dissabte. Propi del dia: morat. Lectures: Gn 49:2.8-10 (Salm 71) / Mt 1:1-17. Vespres de demà.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Joan de Mata, prevere (provençal, cofundador dels Trinitaris); sant Llätzer (germà de Marta i Maria, ressuscitat per Jesús); sant Esturmfí, abat; sant Franc de Sena.

El fonament de la joia

(So 3:14-18a)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Sofonies

Sofonies —Sefaniah: Jahveh protegeix— va ser un profeta que exercí el seu ministeri a Jerusalem, on residia. ¿També hi havia nascut? Al començament del llibre (1:1), se'ns dona la seva genealogia fins a la quarta generació. Alguns, basant-se en aquesta llista i en alguns detalls dels seus escrits, el suposen de família noble. Fins el fan descendent del rei de Judà Ezequies. Sembla, però, que l'Ezequies que consta a la genealogia del profeta sigui impossible d'identificar del tot amb el rei del mateix nom. La seva actuació es deuria realitzar abans de la reforma de Josies (640-609 a.C.). Abans, doncs, del ministeri de Jeremies. El llibre de Sofonies, al llarg de tres capítols tracta aquests temes: De quan el Senyor farà justícia (1-2:3), presentat com *el Dia del Senyor*, el dia del judici universal, que diríem nosaltres, i que es troba a la base de la primera estrofa de tons tremendistes del *Dies irae* de l'antiga litúrgia funeral. Oracles contra les nacions (2:4-15) i contra Jerusalem (3:1-8). Oracles de confiança (3:9-20). La nostra pericopa pertany a aquesta secció. Constitueix un petit poema (3:14-18a), una mena de salm de la joia de Sió davant la imminència de la seva salvació. Aquest petit salm és precedit per un text molt curt —conté sols tres versets: 3:11-13— però d'una gran vàlua per a poder comprendre l'abast del concepte bíblic de la «petita resta dels pobres de Jahveh», que tanta importància havia de tenir en la cultura i en l'espiritualitat del post exili, i que retrobem al NT sota «els pobres d'esperit» de les benaurances.

Invitació a la joia

«Crida de goig, ciutat de Sió. Aclama, Israel. Alegra't i celebra-ho de tot cor, ciutat de Jerusalem» (v. 14). El que invita a la joia és Déu. Val la pena de llegir amb atenció els textos d'alegria que trobem tot al llarg de l'AT. El Déu de l'AT no és únicament, ni de bons tros, el Déu dels llamps i trons, el Déu justicier o el de la religió del terror. Abans que cap altra cosa, Jahveh es revela com el Déu que salva. I en aquesta voluntat, mantinguda i realitzada sense defallir ni fallar mai, és mostra precisament el caràcter únic de la seva grandesa, expressada a la manera d'aquelles tribus nòmades, molt acostumades a les formes de religiositat còsmiques. Jahveh és el Déu que inspira confiança i que convida a la intimitat refiada. La joia que omple el cor i amoroseix l'aspror de la lluita per la vida de cada dia és un do de Déu. No és cap il·lusió vana. Israel n'ha fet una experiència llarga a través de la seva història. I en les seves hores més lúcides ho diu amb paraules molt clares. És el que ara fa el nostre profeta: referma l'esperança en Jahveh. «El Senyor ha tret fora els qui et

condemnaven, ha fet fugir els teus enemics» (v. 15a). L'acció de Déu no és mai una actuació a distància. Ell es fa present en la història del poble, sense que això suposi violència o determinisme. El poble és lliure i tomba cap allà on creu oportú. I serà precisament aquesta oportunitat mal entesa —oportunitisme— la que farà que s'ensorri en el fangeig del seu pecat. Sofonies intenta fer una lectura teològica de la lliure determinació del seu poble. Fa una teologia dels esdeveniments molt d'acord amb els mòduls culturals i de la vivència religiosa de l'Israel del seu temps. A la lliure opció del poble per l'apostasia, que el fa córrer darrera d'altres déus —la seguretat de l'Estat, el poder, el domini...—, el Senyor respon amb una actitud de gran respecte. No és l'actitud del poderós despistat que espera que el poble caigui i així, caigut, sigui més fàcil dominar-lo. És el respecte sagrat davant de les determinacions lliures dels homes. Aparentment Déu no intervé. Llavors els enemics d'Israel s'acriegen en el seu orgull i s'abraonen sobre el poble. És cert que l'examen de les causes naturals ens donaran uns altres motius impulsors del predomini de les potències de torn sobre Israel. La Bíblia, però, intenta una lectura teològica de la història. Quan Israel, humiliat retorna a l'amor de Jahveh, aquest dispersa els seus enemics. De fet, Déu intervé en la història amb un gran repte per l'opció lliure dels homes. Però al mateix temps ordena totes les coses cap a la seva salvació. Aquesta actuació és una constant en la manera de ser i de fer de Jahveh. Així el profeta pot exhortar els seus companys amb aquestes belles paraules, plenes de ressons messiànics: «No tinguis por, Sió, no deixis caure les mans; el Senyor, el teu Déu, el tens a dintre, com a Salvador poderós» (v. 17a).

«No tinguis por»

Ara també aquestes paraules tenen plena vigència. Són un anunci que fa reviure l'esperança activa. Món, Església, humanitat, no tingueu por. Aquest hauria de ser també el nostre escrit. «No tinguis por... no deixis caure les mans, el Senyor, el teu Déu, el tens a dintre, com a Salvador poderós; per tu s'ha transportat d'alegria, et renova el seu amor, està de festa i crida de goig» (vv. 16b-17). El Senyor el tenim dintre de l'Església, per més que, massa sovint, donem la impressió que no ens ho acabem de creure. Dintre del món modern, la ciència, la tècnica, l'art, l'economia..., encara que ens obstinem a negar-ho amb les nostres obres. I el Senyor és en nosaltres, sempre «com a Salvador poderós». Transformant tots els homes. Portant-los a l'acompliment total de la seva realització. ¿Què ho deu fer que, als qui ens diem religiosos, ens costi tant de fer una lectura pública, amarada de fe i d'esperança, dels signes concrets del nostre temps? Si ho féssim, també nosaltres cridaríem de goig. Fóra la proclamació viva de l'Anunci Joiós de Déu al món actual. I el compliment del ministeri —servei— profètic al qual hem estat cridats i compromesos per la nostra incorporació a Jesucrist.

Que el Crist davalli al més profund de nosaltres

Roger Schutz

(De «Unanimité dans le pluralisme»)

N'hi ha que viuen avui com el dissabte sant, amb un sentiment subjectiu d'absència de Déu, davant el silenci de Déu, com si Déu hagués mort. Passen tota la seva existència sense sentir-se estimats ni de Déu ni dels homes, tan íntima és la reciprocitat de l'un a l'altre. Un dels més purificats per la prova, Charles de Foucauld, escrivia en el crepuscle de la seva vida: «No sé si Déu m'estima, ni si jo l'estimo.»

Però, encara que no hi hagi diàleg, ell sempre mira i ens

considera. Ens exhorta a no desapropiar la fe, a avançar sense la visió, i això pels homes i entre els homes.

¿Serem en temps de vetlla Pasqual, en l'espera d'un pas nou per a l'Església —Pasqua significa pas—? El mateix que el dissabte sant Crist va baixar a les regions inferiors de la terra, nosaltres hem de treure profit d'aquest temps de descans perquè davalli al més profund de nosaltres.

A través dels esdeveniments com a través de cada prova, s'endinsa en nosaltres per arribar millor a l'interior d'allò que únicament pot destruir les arrels de l'amargor i permetre que un dia el nostre captivenament sigui totalment nou.

«En l'home hi ha alguna cosa més íntima amb allò que traspasa el món de les coses i de l'organització social. És precisament aquesta profunditat que es troba quan entre dins d'ell mateix. Allí l'espera Déu que penetra els cors. Allí, sota la mirada de Déu, es juga la seva pròpia sort: aleshores no és la joguina d'un món imaginari, sinó que toca el trasfons de la realitat. Fins al punt que de res no li serviria a l'home sotmetre l'univers, si es perd a ell mateix.»

Cal que el Crist davalli al més profund de nosaltres, en aquestes regions de la nostra persona que encara no estan habitades i que refusen Crist o estan impossibilitades d'adherir-s'hi. Ell penetrarà les regions de la intel·ligència i del cor, tocarà la nostra carn en els sentiments, de sort que també nosaltres tinguem algun dia «sentiments de compassió entranyable». (Col 3,12)